మార్చ్ 2004

Rs. 10 /-

చందమామ

చందమామ

నిర్వహిస్తున్న

''కలలు కందాం, రండి!'' పోటీ

భారత రాష్ట్రపతి డా. ఎ.పి.జె. అబ్దుల్ కలాం పిల్లలతో ముచ్చటించేప్పుడల్లా, ''దేశ భవిష్యత్తును గురించి గొప్పగా కలలు కనండి. నిరంతర కృషితో కన్న కలలను సాకారం చేసుకోండి,'' అంటూ పిల్లలకు ఉత్తేజం కలిగిస్తున్న విషయం మనకు తెలుసు. రిపబ్లిక్ దినం సందర్భంగా జనవరి 25వ తేదీ ఆయన దేశాన్ని ఉద్దేశించి ప్రసంగించారు. ప్రసంగానంతరం కొందరు పిల్లల చేత ఒక ప్రమాణం చేయించారు. మన యువపాఠకుల కోసం పది అంశాల ఆ ప్రమాణం ఇక్కడ పొందుపరుస్తున్నాం:

1. నేను శ్రద్ధగా చదివి, అంకితభావంతో పనిచేస్తాను. చేసే ప్రతి పనిలోనూ నైపుణ్యం సాధిస్తాను.
2. కనీసం పదిమంది నిరక్షరాస్యులకైనా చదవడం, రాయడం నేర్పుతాను.
3. కనీసం పదిమొక్కలైనానాటి వాటిని జాగ్రత్తగా పెంచే బాధ్యతను చేపడతాను.
4. గ్రామ సీమలకూ, పట్టణ ప్రాంతాలకూ వెళ్ళి, అక్కడ తాగుడు, జూదం లాంటి దుర్వ్యసనాలకు లోనైన వారిలో కనీసం ఐదుగురినైనా, ఆ వ్యసనాల నుంచి శాశ్వతంగా బయటపడేలా చేస్తాను.
5. సాటి మనుషుల బాధలు పోగొట్టడానికి శాయశక్తులా ప్రయత్నిస్తాను.
6. ఎలాంటి కుల మత భాషా భేదాలనూ పాటించను.
7. నిజాయితీగా ఉంటూ, అవినీతి రహిత సమాజం కోసం పాటుపడతాను.
8. ఆదర్శ పౌరుడిగా పెరిగి పెద్దవాడినై నా కుటుంబ గౌరవం పెంపొందడానికి కృషి చేస్తాను.
9. మానసిక, శారీరక వికలాంగులపట్ల స్నేహంగా ఉంటూ, వాళ్ళు కూడా మన అందరిలాగే మామూలు జీవితం సాగించడానికి దోహదపడేలా శ్రమిస్తాను.
10. నా దేశ అభివృద్ధినీ, నా దేశ ప్రజలు సాధించే ఘన విజయాలనూ చూసి ఆనందిస్తూ, సగర్వంగా వాటిని చాటి చెబుతాను.

ఈ పది అంశాలను సాధించడానికి మీరు చేసిందేమిటో వివరిస్తూ క్లుప్తంగా ఒక వ్యాసం రాసి వచ్చే స్వాతంత్ర్య దినంలోగా మాకు పంపండి. ఈ సందర్భంగా మన బాలబాలికలకు చందమామ ఒక వ్యాసరచన పోటీ నిర్వహిస్తోంది. 8 నుంచి 15 సంవత్సరాలలోపు పిల్లలు ఈ వ్యాసరచన పోటీలో పాల్గొనవచ్చు.

పోటీలో పాల్గొని ఆకర్షణీయమైన బహుమతులు గెలుపొందండి!

ఉత్తమ వ్యాసం నవంబర్ 2004 సంచికలో ప్రచురింపబడుతుంది.

ఆఖరు తేదీ ఆగస్టు 31, 2004

సూచనలు, బహుమతుల వివరాలకు ఏప్రిల్ 2004 సంచిక చూడండి!

POTHYS

అబ్దుల్లా - తారామతి బారాదారి

17వ శతాబ్దంలో అబ్దుల్లా అనే సుల్తాను ఉండేవాడు. ఆయన గోల్కొండ సంస్థానాన్ని పరిపాలించిన కుతుబ్ షాహీ వంశానికి చెందిన ఏడవ తరం వాడు.

అబ్దుల్లాకు పట్టాభిషేకం జరిగినప్పుడు ఆయన వయసు పన్నెండేళ్ళే. ఆయన సుప్రసిద్ధమైన గోల్కొండ కోటలో ఉండేవాడు. బ్రహ్మాండమైన రాతి గోడలతో, లోపల అనేకమైన గదులతో, మంటపాలతో కోట నిర్మించబడింది. ఇక్కడి గోడలు, మార్గాలు పుట్టించే ప్రతిధ్వనుల సాయంతో సందేశాలను పంపడానికీ, అందుకోవడానికీ వీలుగా కోట లోపల అద్భుత 'శబ్దవిధానం' రూపొందించబడి ఉండేది.

అబ్దుల్లా వినోద ప్రియుడు. కళాభిమాని. సంగీత సాహిత్యాల పట్ల ఆయనకు మక్కువ ఎక్కువ. నిజానికి ఆయన స్వయంగా కవితలు అల్లేవాడు. ఆయన రచించినవి ఎనభై గీతాలకు పైగా ఉన్నాయి!

ఆయన పాలనాకాలంలో చాలా ప్రతిభావంతురాలూ, అద్భుత సౌందర్యవతీ అయిన ఒక యువతి ఉండేది. ఆమె చక్కగా పాడేది. హిందూమతానికి చెందిన ఆ యువతి పేరు తారామతి. ఆమె పాడే పాటలు వినడానికి అబ్దుల్లా కుతూహలపడేవాడు. విని ఆనందించి, అభినందించేవాడు.

గోల్కొండ కోట చుట్టుపక్కల పచ్చటి చెట్టుచేమలు, సెలయేళ్ళు, ఫలవృక్షాలు, చిన్నకొండలు కనులపండువ చేసేవి. కోట కూడా ఒక కొండ మీదే ఉండేది. కోటకు ఒక మైలు దూరంలో మరొక చిన్న కొండమీద పన్నెండు ప్రవేశ ద్వారాలతో ఒక అందమైన భవనాన్ని సుల్తాను నిర్మించాడు అందమైన పన్నెండు ప్రవేశ ద్వారాలు ఉండడం వల్ల దానికి బారాదారి అనే పేరు వచ్చింది. సుల్తాను ఆ భవనాన్ని తారామతికి బహూకరించాడు. అక్కడి నుంచే ఆమె గానం చేసేది. తలుపులు తెరవబడి ఉండడం వల్ల ఆ భవనం ఎప్పుడూ చల్లగా ఉండేది. మృదుమధుర కంఠస్వరంతో తారామతి ఆలపించే గీతాలు-కోటలో కూర్చున్న సుల్తాను చెవులకు సోకి ఆనందం కలిగించేవి. ఆమె పాడడానికనే ఆయన ప్రత్యేకంగా గీతాలు రచించేవాడు. ఆమె ఆభవనంలో తన అద్భుత కంఠస్వరంతో ఆలపించేది. అందువల్ల ఆ భవనానికి తారామతి బారాదారి అనే పేరు వచ్చింది!

తారామతి బారాదారి

సంగీత నాట్య నిలయం!

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రాజధాని హైదరాబాద్ పొలిమేరల్లో గోల్కొండ కోట ఉంది. రాష్ట్రంలో చాలా పర్యాటక ప్రదేశాలు ఉన్నాయి. గోల్కొండ కోట వాటిలో ముఖ్యమైనది. ఇది పర్యాటకులను విశేషంగా ఆకర్షిస్తున్నది. కోట చరిత్రను కళ్ళకు కట్టినట్టు తెలియజేసే అద్భుతమైన రూపవాణి కార్యక్రమం (సౌండ్ అండ్ లైట్ షో) ఇక్కడి ప్రధాన ఆకర్షణ.

నూతన మార్గాలతో, ఆకర్షణీయమైన విద్యుద్దీపాల అలంకరణలతో ప్రస్తుతం తారామతి బారాదారి మరింత అందంగా రూపొందించబడి ఉంది. ఈ ప్రాంతమంతా పచ్చటి చెట్లు నాటారు. సంగీత, నాట్య ప్రదర్శనల కోసం ఒక ఓపెన్ ఎయిర్ ఆడిటోరియం, ఒక ఇండోర్ ఆడిటోరియం ప్రత్యేకంగా నిర్మించబడి ఉన్నాయి.

బసచేయడానికి చక్కటి గదులూ, నాణ్యమైన రెస్టారెంట్ మొదలైనవాటితో ఈ స్థలం ఒక సమగ్రమైన సాంస్కృతిక ప్రాంగణంగా భాసిల్లుతోంది.

తారామతి బారాదారికి ఒక్కసారి విచ్చేస్తే,
అద్భుతమైన సంగీతానుభూతి కలుగుతుంది.
దాదాపు 400 సంవత్సరాలకు పూర్వం
సుల్తాను లాగే ఇక్కడికి వచ్చే
పర్యాటకులుసైతం ఆనంద పారవశ్యంతో
"వాహ్వా!" అని ముగ్ధులవుతారు!
కనక, మీరు హైదరాబాద్ వచ్చినప్పుడు
తారామతి బారాదారికి తప్పక విచ్చేయండి!

Newly created facilities around Taramati Baradari

ANDHRA PRADESH TOURISM DEVELOPEMENT CORPORATION

Corporate Office:
'Tourism House', 3-5-891
Himayatnagar, Hyderabad-500 029, AP.
Ph: 040 - 2326 2151 - 54

Taramati Baradari Culture Complex
Ibrahimbagh, Hyderabad-500 031, AP.
Ph: 040 - 2352 0172
Mobile: 98481 92874

AKSHARA:02:04

చందమామ

ఈ నెల విశేషాలు   సంపుటి 110   మార్చ్ 2004   సంచిక:3

భల్లూక మాంత్రికుడు-5

9

అగస్త్యుడి మహాకావ్యం (బే.క)

15

విష్ణు కథ-3

61

వివిధ దేశాల కథలు:
సర్పబహుమతి

67

ఈ సంచికలో ...

SUBSCRIPTION

For USA and Canada
Single copy $2
Annual subscription $20

Remittances in favour of
Chandmama India Ltd.
to
Subscription Division
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony
Ekkatuthangal, Chennai - 600 097
E-mail :
subscription@chandamama.org

చందా

ఎయిర్ మెయిల్ ద్వారా అన్నిదేశాలకు పన్నెండు సంచికలు రూ: 900
ఇండియాలో బుక్‌పోస్ట్ ద్వారా రూ.120లు
చందా డబ్బు డివూండ్ డ్రాఫ్టు ద్వారాగానీ, వునిఆర్డర్ ద్వారాగానీ 'చందవూవు ఇండియూ లివిుటెడ్' పేరిట పంపండి.

వ్యవస్థాపకులు
బి. నాగిరెడ్డి – చక్రపాణి

విలువలేని మనిషి ప్రాణం!

పరిగెడుతున్న రైలునుంచి ఇద్దరు యువకులను కిందపడదోశారన్న వార్త దేశాన్ని గడగడలాడించింది. ఇంతకూ ఆ యువకులు చేసిన అపరాధం ఏమిటో తెలుసా? రైల్లో ప్రయాణం చేస్తున్న అమ్మాయిలను చూసి కొందరు తుంటరులు అల్లరి చేయడం ఆపివున్నారు. అంతే! అమ్మాయిలు పిక్కాస్టేషన్లో దిగిపోయేంతవరకు ఆగి, ఆ తరవాత తుంటరులు అడ్డు చెప్పిన యువకులను కిందికి పడదోశారు. ఉత్తర భారతదేశంలో జరిగిన ఈ దుర్ఘటనలో కిందపడదోయబడ్డ ఆ ఇద్దరు యువకులలో ఒకడు అప్పటికప్పుడే ప్రాణాలు కోల్పోయాడు.

మన 55వ రిపబ్లిక్ దినోత్సవాలు జరగడానికి రెండు రోజుల ముందు ఈ దుర్ఘటన జరిగింది. దేశప్రజలందరికీ రాజ్యాంగబద్ధంగా స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలు కల్పించిన రోజు అది. ప్రతియేడాదిలాగే ఈ సంవత్సరం కూడా వివిధ రంగాలలో దేశం సాధించిన ప్రగతిని ప్రదర్శిస్తూ భారీ ఊరేగింపు జరిగింది. కానీ, రెండు రోజుల ముందు జరిగిన దుర్ఘటన మనసుల్లో కదలాడడం వల్ల ఆ వేడుకలు వెలవెలబోయాయి!

వివిధ రంగాలలో మనం ఎంతో అభివృద్ధిని సాధించాం. నిజమే. అయితే మన పెద్దలూ, మునులూ యుగయుగాలుగా బోధిస్తూ వచ్చిన మంచినీ, మానవతావిలువలనూ మరిచిపోయాం. చెట్టు చేమలనూ, జంతు సంతతినీ కాపాడుకుంటూ, జీవవైవిధ్యాన్ని పరిరక్షించుకోవాలని ప్రచారం చేస్తున్నాం. మంచిదే. అయితే, అలాంటి వాటిపట్ల చూపుతున్న శ్రద్ధ కూడా సాటి మనిషి ప్రాణాలపట్ల చూపడం లేదేమో అనిపిస్తున్నది!

ఉత్సాహపు ఉరకలు వేసే యవ్వన ఉద్వేగంలో యువతీయువకులు అల్లరిచేయడం సహజం. అయితే, దేనికైనా హద్దులు ఉంటాయి. రైల్లో జరిగిన ఆ దుర్ఘటన అన్నివిధాలా హద్దులు మీరిన దారుణకృత్యం. ఆ సమయంలో అదే రైలుపెట్టెలో వందకుపైబడ్డ ప్రయాణీకులు ప్రయాణం చేస్తున్నారు. వారిలో ఆ ఇద్దరు యువకులకు తప్ప, మరెవ్వరికీ అమ్మాయిలను ఆటపట్టించే తుంటరులను అడ్డుకోవాలని తోచలేదు. ధైర్యవంతులైన ఆ యువకులు అడ్డుకోబోయి ఆపద పాలయ్యారు. తోటి ప్రయాణీకులు ఆ దారుణచర్యకు కూడా కేవలం సాక్షీభూతులుగా చూస్తూ నిలబడడం మనలో జీర్ణించుకుపోయిన నిర్లిప్తతకూ, పిరికితనానికీ నిలువెత్తు నిదర్శనం. ఎంతయినా గర్హించతగ్గ, వదిలించుకోవలసిన అవలక్షణం ఇది!

సంపాదకుడు : **విశ్వం**

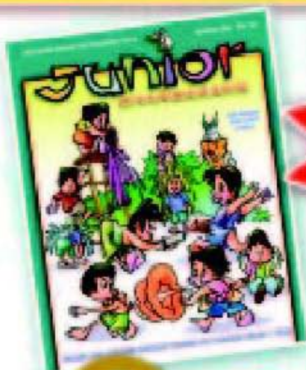
Statement about Ownership of
CHANDAMAMA (Telugu)
Rule 8 (FormVI), Newspaper
(Central) Rules, 1956

1. PlaceofPublication
   82 Defence Officers Colony
   Ekkatuthangal, Chennai 600 097
2. Periodicity of Publication
   MONTHLY
   1st of each calendar month
3. Printer's Name
   B. VISWANATHA REDDI
   Nationality
   INDIAN
   Address
   82 Defence Officers Colony
   Ekkatuthangal, Chennai-600 097
4. Publisher's Name
   B. VISWANATHA REDDI
   Nationality
   INDIAN
   Address
   82 Defence Officers Colony
   Ekkatuthangal, Chennai-600 097
5. Editor's Name
   B. VISWANATHA REDDI (Viswam)
   Nationality
   INDIAN
   Address
   82 Defence Officers Colony
   Ekkatuthangal, Chennai-600 097
6. Name and Address of individuals who own the paper
   Chandamama India Ltd.
   Board of Directors:
   1. P. Sudhir Rao
   2. Vinod Sethi
   3. B. Viswanatha Reddi
   82 Defence Officers Colony
   Ekkatuthangal, Chennai-600 097

I, **B. Viswanatha Reddi,** *do hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.*

(Sd.)B. VISWANATHAREDDI
1st March2004 *Publisher*

A TREASURE-TROVE FOR TALENTED TOTS

GET YOUR COPY AT YOUR DOORSTEP FOR ONE YEAR FOR JUST RS. 120/-

Junior
CHANDAMAMA

THE ONE-STOP COMPLETE FUN AND ACTIVITY MAGAZINE.

Mail the form below along with the remittance to : Subscription division, Chandamama India Limited, 82 Defence Officers' Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097.

SUBSCRIPTION FORM

Please enrol me as a subscriber of Junior Chandamama.
I give below the required particulars:

Name :
....
Address :
....
....
.... PIN Code : ....

I am remitting the amount of Rs.120/- for 12 issues by Money Order/Demand Draft/Cheque No.................................... on.................................. Bank .... branch drawn in favour of Chandamama India Ltd., encashable at Chennai (outstation cheque to include Rs.25/- towards Bank Commission).

Signature

Place : ....
Date : ....

భల్లూక మాంత్రికుడు

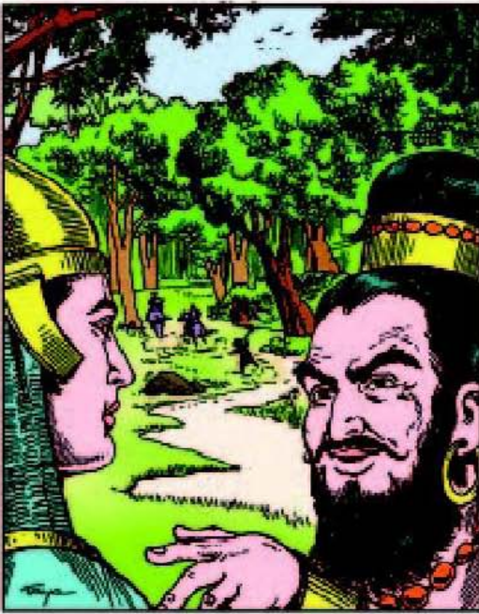
5

[రాజు జితకేతువుణ్ణి శిక్షించేందుకు భల్లూకమాంత్రికుడు, కాళీవర్మనూ, ఇతరులనూ వెంట బెట్టుకుని, నగరం కేసి పోతున్నంతలో, రాజు దుర్ముఖుడి సైనికులు అతడి దారిని అడ్డగించారు. మాంత్రికుడు, దుర్ముఖుడి దగ్గరకు పోయి, తలారిని మంత్రదండంతో తాకగానే, వాడు భల్లూకాకారంతో గండ్రగొడ్డలిని తిప్పుతూ, దుర్ముఖుడి కేసి దూకాడు. తరవాత-]

తలారి హఠాత్తుగా భయంకరమైన భల్లూకంగా మారి, తళతళ మెరుస్తున్న గండ్రగొడ్డలితో తన పైకి రావటం చూస్తూనే, రాజు దుర్ముఖుడు ఒక క్షణకాలం నిశ్చేష్టుడైపోయాడు. అంతలో తలారి తనకు అడ్డుగా వున్న రాజు అంగరక్షకులిద్దరిని కాలితో గట్టిగా తన్ని, వాళ్ళ కింద పడగానే, దుర్ముఖుడు కూర్చుని వున్న ఉన్నతాసనంకేసి వెళ్ళాడు.

దుర్ముఖుడు ఆ సిరికి తెప్పిరిల్లి, "ఒరే, సైనికులెక్కడ? అంగరక్షకులేమయ్యారు? ఈ ఎలుగుబంటును అడ్డగించి, కత్తులతో నరకండి!" అని అరుస్తూ, ఆసనం మీది నుంచి లేచి, కొద్ది దూరం పరిగెత్తి, తన గుర్రం మీద ఎగిరి కూర్చున్నాడు. అతడితోపాటు మరొక అంగరక్షకుడు కూడా పరిగెత్తిపోయి, మరొక గుర్రాన్ని ఎక్కాడు.

"మహారాజా, మనం ఇక్కడి నుంచి పారిపోవటం క్షేమం. మన సైనికులు ఎక్కడో గుడారాల్లో వున్నారు. వాళ్ళకు వార్తఅంది వచ్చే లోపల, ఈ మాంత్రికుడు తన ఎలుగుబంటితో, మనలనందర్నీ నరికించి పోగులు పెట్టగలడు," అన్నాడు అంగరక్షకుడు.

అంగరక్షకుడు ఇలా చెపుతున్నంతలోనే రాజు దుర్ముఖుడు, వెనక వు ంచి పరిగెత్తుకు వస్తున్న తలారి భల్లూకాన్ని చూ సీ,గ ుర్రాన్ని గట్టిగా అదిలించాడు . గు ుర్రం కూడా భల్లూకాన్ని చూ సీ బెదిరిపోయి , పెద్దగా సికిలించి, కళ్ళెమితాళ్ళను విదిలించి వేస్తూ, వేగంగా పిరు గు పెట్టుచ్చకున్నది.

రాజు దు ర్ముఖు డూ , అతడి అంగరక్షకుడూ గు ుర్రాల వీ ద పారిపోవటం చూ స్తూనే, కాళీవర్మ నిరు త్సాహిపడి పోయి , భల్లూక వూ ంత్రికుడితో, ''గు రూ , ఈ చు ట్టుపిక్కల రాజ్యపాలకులుగా చెలామణీ అవుతున్న ఇద్దరు దు ర్మార్గుల్లో ఒకడు దొరికి తప్పించు కు పోతు న్నాడు . వాణ్ణి వు న తలారి భల్లూకం వెంబడించి పట్టుకోగలదన్న నమ్మకం నాకు లేదు ,'' అన్నాడు .

భల్లూ కవూ ంత్రికుడ , దు ర్మఖు డి గు ుర్రం వెనకగా పరిగెత్తుతున్న తలారి భల్లూకం కేసి ఓవూ ర్ర చూ సీ, త ప్తిగా తలాడించి, ''కాళీ, ఆ రాజు వు న తలారి గంఢ్రగొడ్డలికి చిక్కక పోతే, అప్పుడు వాడి అంతేదో వ ను చూ ద్దాం,'' అని, అక్కడ ప్రాణభయం తో వణికి పోతు న్న దు ర్మఖు డి వు ంత్రు లూ , సిలహాదార్ల కేసీ కళ్ళెర్రచేస్తూ చూ సీ, ''ఒరే,వీ ర చంద్రశిలా నగరం వీ దికి దాడి బయ్య లు దేరారు గదా? వీ సైన్యం ఎక్కడ?'' అని అడిగాడు .

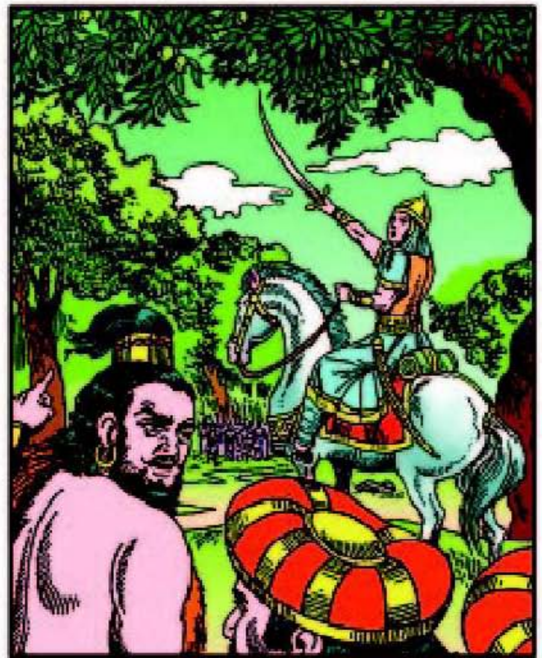
ఆ ప్రశ్నకు సిలహాదార్లలో ఒకడు బొంగు ర పోయి న గొంతు తో, ''వు హావూ ంత్రికులైన వీ కు, ఆ సైన్యం ఎక్కడ వున్నదీ తెలియ జూడాలి. అయి నా అడు గు తు న్నారు గనక చెపుతున్నాను: వాళ్ళందరూ నది ఒడ్డున గు డారాల్లో జూడి, రాను న్న పోరాటంలో శత్రు సింహారం కోసం ఆయు ధాలకు పదు ను పెడు తు న్నారు ,'' అన్నాడు .

భల్లూ కవూ ంత్రికుడు ఆ వూ టలకు పెద్దగా నవ్వి, దాపునే జూడి ఆశ్చర్యపోతూ చూ స్తున్న వు ంత్రి జీవగు ప్తుడితో, ''ఓయ్యూ, చంద్రశిలానగర వు ంత్రీ, విన్నావా దు ర్మఖు డి సలహాదారు చెప్పిన మాటలు?'' అన్నాడు.

''అయ్యో య్య, అంతా విన్నాను . ఇదంతా చూ స్తుంటే నాకు వు తిపోతు న్నట్టున్నది,'' అన్నాడు వు ంత్రి జీవగు ప్తుడు .

''అవుణా! నేనూ , కాళీవర్మా ఈ ప్రాంతాలు వదిలి, హివూ లయ పర్వత శిఖరాల వీ దు గా, ఆవలి లోయ లకు చేరేలోపల, వు రికొందరి అహింవదిలించి, వు త్తు లు పోగొట్టదలిచావు , ఏవు ంటావూ?'' అన్నాడు భల్లూ క వూ ంత్రికుడు వు ంత్రదండాన్ని నేలకు తాటిస్తూ.

''అంతా తవు దయ ,'' అన్నాడు వు ంత్రి జీవగు ప్తుడు తలవంచు తూ. భల్లూకవూ ంత్రికుడు

తిరిగి ఏదో చెప్పబోయేంతలో కాళీవర్మ చెట్ల లోంచి దూరంగా చూస్తూ, "గురూ, చాలా మంది సైనికులు కత్తులూ, ఈటెలూ ఎత్తి పట్టుకుని మనకేసి వస్తున్నారు!" అంటూ ఒరలోనుంచి కత్తి దూస్తూ, తమ వెంట వున్న రాజు జితకేతుడి సైనికులను గట్టిగా హెచ్చ రించాడు.

భల్లూకమంత్రికుడు ఇంకా భయకంపితులైవున్న దుర్ముఖుడి సిలహాదార్లతో, "ఒరే, మీలో ఒకడు ముందుగా పోయి, ఇక్కడ మీ రాజుకు పట్టిన దుస్థితి ఏమిటో, ఆ సైనికులను వెంటబెట్టుకు వస్తున్న దళనాయకుడితో చెప్పండి. వాడు మూర్ఖం కొద్దీ నా మీదా, నా అనుచరుల మీదా దాడి చేయయత్నిం చాడో, వీళ్ళను పిల్లులుగానూ, వాళ్ళను లేళ్ళగానూ మార్చి, మీకు,వాళ్ళను ఆహారం చేయబోతున్నాను," అన్నాడు.

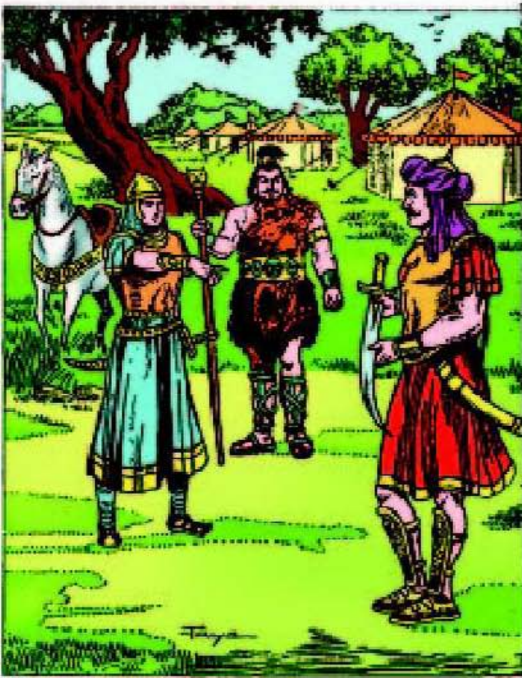
"మహామంత్రికులు అందుకు సమర్థులే! మీ కళ్ళ ఎదుటే తలారిని భయంకరమైన ఎలుగుబంటుగా మార్చటం, చూశారు గదా?" అన్నాడు మంత్రి జీవరక్షితుడు.

రాజు దుర్ముఖుడి మంత్రులూ, సిలహా దార్లూ ఒకసారి ముఖముఖాలు చూసుకు న్నారు. వాళ్ళల్లో ఒకడు అక్కడినుంచి బయలు దేరి, తమను సమీపిస్తున్న సైనికుల నాయ కుణ్ణి కలుసుకుని, అతడికి జరిగినదంతా చెప్పి, "మన రాజుగారు ప్రాణాలతో తిరిగి మనకు కనబడేవరకూ, మనం ఈ భయం కరుడైన మంత్రవేత్త చెప్పినట్టు వినటం క్షేమం," అన్నాడు.

ఆ మాటలకు దళనాయకుడు కోపం తెచ్చుకుని, తన వెనక వున్న యాభైమంది సైనికులతో, "ఈయన చెప్పింది విన్నారు కదా? నన్నడిగితే, ఇదంతా కేవలం కనుకట్టు అంటాను. ఇంతమంది సాయుధులం ఒక్క మ్మడిగా పోయి మీదపడి, ఆ మాంత్రికుణ్ణీ, అతడి అనుచరులనూ హతమార్చలేమా?" అన్నాడు.

"కాని, ఆ లోపల మాంత్రికుడు మనల్ని లేళ్ళగానూ, పిల్లులుగానూ తన కనుకట్టు విద్యతో మార్చటం జరిగితే, అప్పుడు మనకు ఎలాంటి దుర్గతి పట్టనున్నదో ఆలోచించాలి గదా?" అంటూ గుంపులోంచి ఒక సైనికుడు తన తోటివాళ్ళకేసి చూశాడు.

"అయ్యా, దళనాయకా! మనం దుర్ము ఖరాజుగారి ఉప్పు తింటున్నవాళ్ళం గనక, అవసరం పడ్డప్పుడు ఆయనకోసం ప్రాణాలు ఒడ్డవలసిందే! కాని, ఇప్పుడు విన్నదాన్నిబట్టి, రాజుగారు ఇంకా సజీవులే అన్న నమ్మకం

ఏమిటి? ఆ భయంకర భల్లూకం గండ్రగొడ్డలితో ఆయన తల ఈసరికే నరికివుంటే, మన సాహసం, రాజభక్తి అంతా వృథా గదా!'' అన్నాడు, ఇంకొక సైనికుడు.

ఇది విన్న తరవాత దళనాయకుడి మనస్సులో, చిన్న దురాశలాటిది రేగింది. అతడు చుట్టూ ఓ మారు కలయచూసి, ''రాజు చావటం అంటూ జరిగితే, సింహాసనం కోసం తను ఎందుకు ప్రయత్నించకూడదు?'' అనుకుని, సైనికులతో, ''మనం ప్రస్తుతానికి చంద్రశిలా నగరం మీద దాడిమాని, మిగిలిన సైనికులతో కలిసి, ఉదయగిరినగరానికి తిరిగిపోవటం మంచిది!'' అన్నాడు.

భల్లూకమాంత్రికుడు, పక్కనే ఉన్న కాళీవర్మకు కనుసైగ చేసి, ''కాళీ, ఈ దుర్ముఖ రాజు సైనికులకు నిన్ను నాయకుడుగా నియమిస్తున్నాను. ఈ దళనాయకుడు, తన కత్తిని నీ పరం చేస్తాడో లేదో అడిగిచూడు!'' అన్నాడు.

కాళీవర్మ, దళనాయకుణ్ణి సమీపించి, ''మా గురువుగారు చెప్పింది విన్నావు కదా? ఏదీ, నీ కత్తిని నా చేతికిస్తావో లేక నేలపై జారవిడుస్తావో, వెంటనే చెప్పు,'' అన్నాడు.

దళనాయకుడు, కాళీవర్మకేసి, భల్లూకమాంత్రికుడికేసి ఓ మారు చూసి, కత్తిపట్టిన చెయ్యి వణుకుతూండగా, ''కత్తిని తమ స్వాధీనం చేయటం అంటే, నేను దుర్ముఖమహారాజుగారికి ద్రోహం చేసినట్టే గదా? రాజద్రోహం చెయ్యమని, తమ వంటివారు అడగవచ్చునా?'' అన్నాడు.

''ఇది తెలివైన ప్రశ్నే కాని మీ రాజు ఒక ఎలుగుబంటుకు భయపడి, ఇక్కడ మీ అందర్నీ మీ కర్మకు వదిలి పారిపోవటం, ఏవిధమైన రాజలక్షణం అవుతుంది?'' అంటూ భల్లూకమాంత్రికుడు, దళనాయకుడి పక్కన ఉన్న సైనికుణ్ణి చెయ్యి పట్టుకుని వెనక్కు తిప్పి, వాడి వెన్ను మీద మంత్రదండాన్ని ఆనించి, ''ఇదుగో, ఇక్కడ నేను అంజనం వేస్తున్నాను. దుర్ముఖుడు ఎలాంటి దురవస్థలో ఉన్నాడో నువ్వు, నీ తోటి సైనికులూ చూడండి!'' అన్నాడు.

ఆ మరుక్షణం సైనికుడి వెన్ను మీది వస్త్రభాగమంతా నల్లని నీలినీడలు ముసిరినట్టు అయిపోయి, వెంటనే తళతళమంటూ మెరిసింది. అందులో మహారణ్యం చెట్లలో గుర్రాలను వేగంగా దౌడు తీయిస్తూ రాజు దుర్ముఖుడూ, అతడి అంగరక్షకుడూ కనిపించారు. వాళ్ళను వెంబడిస్తూ తలారి భల్లూకం పరిగెత్తుతున్నది. ముందు పోతున్న

దుర్ముఖుడి గుర్రాన్ని, ఒకచెట్టుచాటు నుంచి బయటికి వచ్చిన ఏనుగు ఒకటి తొండంతో కొట్టబోయింది. దుర్ముఖుడు ఒక చావుకేకపెట్టి, దెబ్బ తప్పించుకుని, తన అంగరక్షకుడితో పాటు పిక్కకు పారిపోయాడు.

ఇప్పుడు దుర్ముఖుడి వెంటబడివస్తున్న తలారి ఎలుగుబంటు హఠాత్తుగా ఎదురవటంతో ఏనుగు దాన్ని తొండంతో పట్టి పైకెత్తబోయింది. తలారి భీకరంగా ఒక కేక పెట్టి, గండ్రగొడ్డలితో ఏనుగు తొండం మీద గట్టిగా కొట్టాడు. ఆ దెబ్బకు తొండం సగం తెగ వేళ్ళాడుతూండగా ఏనుగు ఘీంకరిస్తూ వెనక్కు తిరగబోయేంతలో, తలారి ఎలుగుబంటు దాని మెడ మీద ఎక్కి కూర్చుని, కుంభస్థలం పైన గండ్రగొడ్డలి పిడితో గట్టిగా పొడుస్తూ, "ఊం, ఆ దుష్టుడు, దుర్ముఖుడెక్కడ? వాణ్ణి తరిమి పట్టుకుని తల నరకాలి?" అంటూ అరిచింది.

రాజు దుర్ముఖుడు ఈలోపల అరణ్యంలో చాలా దూరం వెళ్ళిపోయాడు. అతడికి తలారి భల్లూకంతోపాటు, ఏనుగు కూడా వెంటబడి వస్తున్నదన్న భయం పట్టుకున్నది. అంగరక్షకుడు అతణ్ణి హెచ్చరిస్తూ, "మహారాజా, మనం దారీ తెన్నూ కానకుండా, మన రాజ్య సరిహద్దులు కూడా దాటి పోతున్నట్టున్నది," అన్నాడు.

రాజు దుర్ముఖుడు కోపంగా, "ఒరే, మందమతీ! ప్రాణాల కన్న రాజ్య సరిహద్దులు విలువైనవా?" అంటూ గుర్రాన్ని చర్నాకోలతో గట్టిగా కొట్టాడు.

భల్లూకమాంత్రికుడు, సైనికుడి వెన్ను మీద ఈసారి మంత్రదండంతో గట్టిగా పొడిచి, వాడు బాధతో ఎగిరి గంతు వేయగానే, "నేను వేసిన అంజనం కాస్తా, వీడు పాడు చేశాడు! సరే, మీ రాజు దుర్ముఖుడి పలాయనం చూశారు గదా?" అని దళనాయకుణ్ణీ, సైనికుల్నీ అడిగాడు.

భల్లూకమాంత్రికుడి శక్తి ఎలాంటిదో చూసిన దుర్ముఖుడి సైనికులు ఏకకంఠంగా, ""ఏం చేయాలో, మీరే సెలవివ్వండి!" అంటూ కేక పెట్టారు.

"అలా అయితే, నా వెంట చంద్రశిలా నగరానికి రండి. ఆ రాజు జితకేతుడి సంగతేమిటో చూడాలి. ఈ క్షణం నుంచీ మీ నాయకుడు కాళీవర్మ, విన్నారా?" అన్నాడు భల్లూకమాంత్రికుడు.

అందరూ కదిలి చంద్రశిలా నగరం కేసీ బయలుదేరారు. అదే సమయంలో అరణ్యంలో పారిపోతున్న రాజు దుర్ముఖుణ్ణీ,

అతడి అంగరక్షకుణ్ణీ, చెట్టుకొమ్మల్లో దాగి ఉన్న నాగమల్లు అనే దొంగల నాయకుడు చూశాడు. వాడు పక్కనే ఉన్న ఇద్దరు అనుచరులతో, "ఒరే, ముందు గుర్రం మీద వస్తున్నవాడి దుస్తులు చూస్తూంటే, ఎవడో మంచి సంపన్నుడిలా ఉన్నాడు. వెనక ఉన్నవాడు, అతడి నౌకరో, సైనికుడో అయి ఉండాలి. ఇద్దర్నీ ప్రాణాలతో పట్టుకుంటే, తరవాత వాళ్ళ బంధువుల్నుంచి కూడా, వీళ్ళ విడుదల కోసం డబ్బు గుంజవచ్చు," అన్నాడు.

నాగమల్లు అనుచరులిద్దరిలో ఒకడు, తన చేతిలో ఉన్న బలమైన తాడును అటూ ఇటూ ఊపుతూ, "దొరా, వీళ్ళను ఎదటపడి ప్రాణాలతో పట్టటం కుదిరేది కాదు; వాళ్ళు కత్తులు దూసి ఎదిరించగలరు. ముందుగా ఒకణ్ణి, ఈ తాడు విసిరి, ఉచ్చులో బంధించటం ఎలా ఉంటుంది?" అన్నాడు.

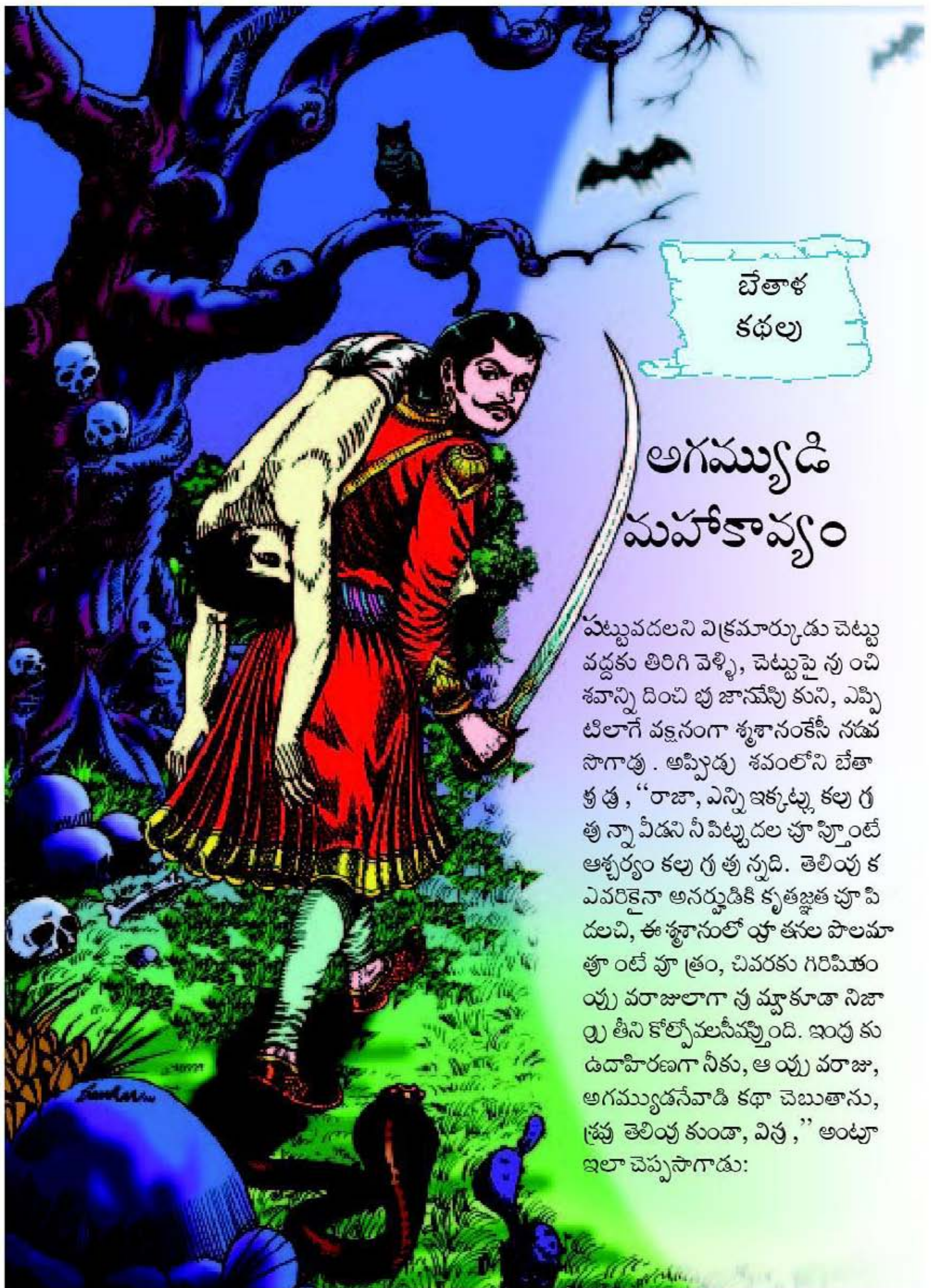
"ఓ, భలే ఉపాయం! అదుగో, వస్తున్నారు! అందుబాటులోకి రాగానే, ముందు గుర్రం మీద ఉన్న వాడి నడుముకు ఉచ్చు తగిలించి, పైకి లాగు. ఆ రెండోవాడి సంగతి మేం ఇద్దరం చూస్తాం," అన్నాడు నాగమల్లు.

రాజు దుర్ముఖుడు గాని, అతడి అంగరక్షకుడు గాని, ఇంత మహారణ్యంలో తమకు భల్లూకపుర మాంత్రికుడి ఎలుగుబంటు నుంచే కాక, మరి ఇతరత్రా ప్రాణాపాయం రావచ్చన్న ఆలోచనలోనే లేరు. వాళ్ళు తలారి భల్లూకం నుంచి సాధ్యమైనంత దూరం పారిపోవాలనే ఆదుర్దాలో ఉన్నారు.

దుర్ముఖుడి గుర్రం చెట్టును సమీపించి, దాని కొమ్మల కిందుగా పరిగెత్తే సమయంలో నాగమల్లు అనుచరుడు చేతిలోని తాడు ఉచ్చును గురిగా, అతడి మీదికి విసిరి, తాడు రాజు నడుమును బిగించగానే కొమ్మలమీదికి గుంజాడు. రౌతు లేని గుర్రం వేగంగా ముందుకు పరిగెత్తి పోయింది.

దుర్ముఖుడు ఏమి జరిగిందీ అర్థంకాక ఒక చావుకేక పెట్టి, తాడు నుంచి వేళ్ళాడసాగాడు. నాగమల్లూ, అతడి రెండవ అనుచరుడైన దొంగా, కేక పెట్టి, కత్తులు ఝుళిపిస్తూ, కొమ్మల్లోంచి అంగరక్షకుడి గుర్రం ముందుకు దూకారు. – (ఇంకాఉంది)

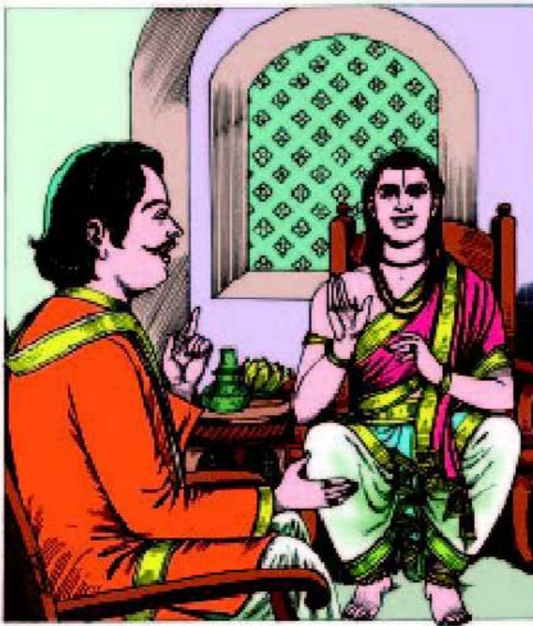

బేతాళ కథలు

అగమ్యుడి మహాకావ్యం

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి భుజానవేసుకుని, ఎప్పటిలాగే వక్షనంగా శ్మశానంకేసి నడువసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా, ఎన్ని ఇక్కట్లు కలుగుతున్నా వీడని నీ పట్టుదల చూస్తుంటే ఆశ్చర్యం కలుగుతున్నది. తెలియక ఎవరికైనా అనర్హుడికి కృతజ్ఞత చూపి దలచి, ఈ శ్మశానంలో యాతనల పాలమాతూ ఉంటే మాత్రం, చివరకు గిరిపితం యువరాజులాగా నష్టాకూడా నిజాలు తీసి కోల్పోవలసివస్తుంది. ఇందుకు ఉదాహరణగా నీకు, ఆ యువరాజు, అగమ్యుడనేవాడి కథా చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా, విను," అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

నందపురంలో ఉండే అగస్త్యుడికి, తాను చాలా గొప్పవాడినని అనిపించుకోవాలని కోరిక. ఒకప్పుడు వాడు పైకి ఎగబడి పనిచేసేవాడు. డబ్బు సంపాదించడానికి ఎంతో శ్రమించాడు. క్రమశిక్షణ పాటించాడు. ఇప్పటికీ వాడు పెద్ద భాగ్యవంతుడేమీ కాదు. కానీ వాడికి ఉండడానికి ముచ్చటైన ఇల్లుంది. వాడి భార్యకు తగుమాత్రమైన నగలు, పట్టుచీరలు ఉన్నాయి. వాడి పిల్లలు జీవితంలో స్థిరపడి సుఖజీవనం చేస్తున్నారు.

ఎక్కువ శ్రమ పడకుండా రోజులు సుఖంగా గడిచిపోతూ ఉండడంతో, అగస్త్యుడికి తీరిక కాస్త ఎక్కువైంది. ఆ తీరిక సమయంలో ఆలోచించినప్పుడల్లా, తాను చాలా గొప్పపనులు చేసినట్టు వాడికి అనిపించేది. తన గొప్పతనాన్ని ఎవరూ ఎందుకు గుర్తించరో ఎంత ఆలోచించినా వాడికి స్ఫురించేది కాదు. తన గొప్పతనాన్ని అంతా గుర్తించడం కోసం, అగస్త్యుడు చాలామందికి తన జీవిత విశేషాలు చెబుతూ ఉండేవాడు. పేదరికం నుంచి బయటపడడానికి తనెంత శ్రమించాడో వివరించేవాడు. విన్నవాళ్ళలో కొందరు విని ఊరుకునేవారు. కొందరు అలాంటివే తమ జీవిత విశేషాలు చెప్పేవారు. మరికొందరు, "దేశంనిండా ఇలా కష్టపడేవారే ఎక్కువ!" అనేవారు.

ఇలా ఉండగా, ఆ ఊరుకు పురందరుడనే పండితుడు వచ్చి, మూడు వారాల పాటు రామాయణగాథను వివరించి చెప్పాడు. పురందరుడి పాండిత్యాన్ని ఊరంతా మెచ్చుకున్నారు. ప్రతి రోజూ ఆయనకు ఎవరో ఒకరి ఇంట అతిథి సత్కారం జరిగేది.

అలా ఒక రోజున పురందరుడు, అగస్త్యుడింటికి భోజనానికి వెళ్ళాడు. అగస్త్యుడాయనకు విందు భోజనం పెట్టాక, "అయ్యా! శ్రీరాముడు అష్టకష్టాలూ పడ్డాడు. కానీ అన్ని కష్టాలూ ఆయన తన కుటుంబం కోసమే పడ్డాడు. తన తండ్రి మాట విని అడవులకు వెళ్ళాడు. తన భార్యను తిరిగి తెచ్చుకోవాలని రావణుణ్ణి చంపాడు. చివరకు దేశానికి రాజై రాజ్యపాలన చేశాడు. అలాంటి శ్రీరాముడికి దేవుడి పేరొచ్చింది. మరి ఆయనలాగే ఎంతోమంది తమ కుటుంబాలను వృద్ధిలోకి తీసుకురావాలని, ఎంతో శ్రమపడుతున్నారు. వారికి శ్రీరాముడికి వచ్చినట్టు గుర్తింపెందుకు రావడంలేదు?" అంటూ ప్రశ్నించాడు.

దీనికి పురందరుడు, "నువ్వు వేసిన ప్రశ్న చాలా గొప్పది. ఏ దేశంలోనైనా ప్రతికుటుంబంలోనూ నిత్యం రామాయణం జరుగుతూనే ఉంటుంది. పెద్దల తొందరపాటో, సవతుల ఈర్ష్యాసూయలో, కొందరి స్వార్థప్రలోభాలో,

చాలా కుటుంబాల్లో నరులను, వానరులను, రాక్షసులను సృష్టించి, ఆసక్తికరమైన కథలకు దారి తీస్తారు. రాముడు అవతార పురుషుడు. దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణ కోసం దేవుడే మానవుడుగా అవతరించి, సామాన్య మానవుడిలా అన్ని కష్టాలూ అనుభవించాడు. సామాన్యుల చేత అసామాన్య కార్యాలను చేయించాడు. ఇక, ఇప్పుడు నువ్వు చెప్పేవారి కథలను వాల్మీకి అంతగొప్పగా రాస్తే, ప్రతి మనిషి శ్రీరాముడిలా దేవుడవుతాడు. నాకు తెలిసీ ఇంతవరకూ, శ్రీరాముడిలాంటి మరొక మనిషి కథను కావ్యంగా చెప్పినవారు లేరు. అందుకే, శ్రీరాముడికి వచ్చిన గుర్తింపు మరెవ్వరికీ రాలేదు,'' అన్నాడు.

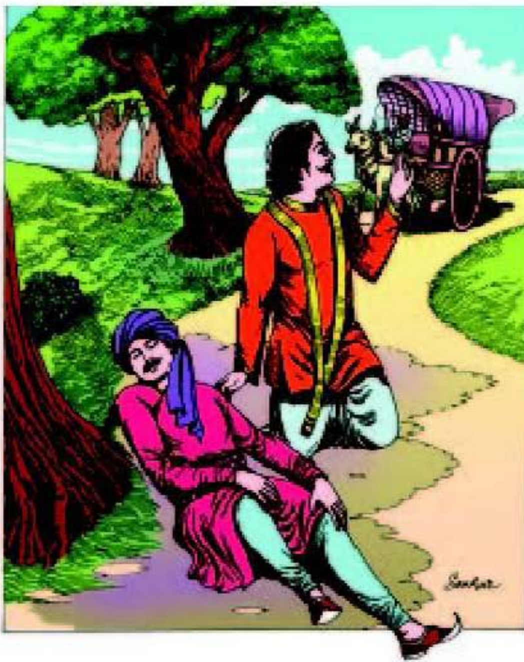
అగమ్యుడికి, పురందరుడి మాటలు బాగా తలకెక్కాయి. వాడికి తను శ్రీరాముడంతటి వాడినని నమ్మకంగా మారింది. అందుకని వాడు, ''అయ్యా! మీకు నేను నాకథను వినిపిస్తాను. దాన్ని మీరు రామాయణంలాంటి మహా కావ్యంగా రాయండి. నాకు గుర్తింపు వస్తుంది. తమకు మంచిపేరు వస్తుంది,'' అన్నాడు.

పురందరుడు వెంటనే, ''కావ్యం సంగతలా ఉంచు, శ్రీరాముడికి సాటిరాగల, నీ జీవిత విశేషాలు వినాలని కుతూహలంగా ఉంది,'' అని వాడు చెప్పినవన్నీ విన్నాడు. అంతావిన్నాక వాడు అమాయకుడని ఆయనకు అర్థమై పోయింది. కానీ వాణ్ణి చిన్నబుచ్చడం ఇష్టం లేక, ''వాల్మీకి రాసిన రామాయణాన్ని నలుగురికీ వివరించి చెప్పడం వల్లనే, నాకు చాలా గుర్తింపువస్తున్నది. నాకా గుర్తింపుచాలు. కాబట్టి నీకథను నీవే కావ్యంగారాయి. అప్పుడు నీవూశ్రీరాముడికంటే గొప్పవాడివవుతావు. ఎందుకంటే, శ్రీరాముడు తన కథను తానే రాసుకోలేక పోయాడు గదా!'' అన్నాడు.

ఈ మాటలు అగమ్యుడికి నచ్చాయి. వాడు కావ్యరచన తనవల్ల అవుతుందా అని సంకోచించాడు. కానీ 'రామ' అన్నపదాన్ని ఉచ్చరించలేక 'మరా' అని మాత్రమే అనగలిగిన వాల్మీకి, రామాయణం రాయలేనిది, తను మాత్రం రాయలేనా అని ధైర్యం తెచ్చుకున్నాడు. ఆ తర్వాత తన జీవిత కథను రాశాడు. రాసినదంతా ఒకటికి రెండు సార్లు చదువుకున్నాడు. ఎంత బాగా రాశానో అనుకుని, ముందుగా ఆ కావ్యాన్ని తన భార్యకు చదివి వినిపించాడు.

అగమ్యుడి భార్య అంతా విని, ''ఇది నాకెందుకు వినిపించడం? ఇందులో నాకు తెలియనిదేముంది గనక!'' అని విసుక్కుంది.

''రామాయణంలో మాత్రం తెలియనిదేముందని, మళ్ళీమళ్ళీ వింటాము?'' అన్నాడు అగమ్యుడు.

''రావ్ఱు డి కథ వినడానికి ఇంపిూగా మూటు ంది. ఈ కథ తెలియ్ర ని వాళ్ళకు విని పీంచడం వ్ర ంచిది,'' అన్నది అగవ్ఱు్యడి భార్య.

చివరికివాడ్ర వు న్ర వు లనూ, వు నవ్ర రాంద్రనూ పీలిచి, ''లవకుశ్ర లు రావూ య్ర ణాన్ని ప్రచారం చేశార్ర . వీ ర్ర నా కావ్యాన్ని పాటల్ర గా పాడి ప్రచారం చేసీ, తాతగారి ఋణం తీర్చుకోండి!'' అని చెప్పాడు.

వాళ్ళందరూ అడ్డంగా తలలూపీ, ''వూ కు నీ కథ నచ్చలేద్ర . కావాలంటే వే వ్ఱూ రావూ య్ర ణాన్ని పాటల్ర గా పాడి ప్రచారం చేయ్ర వు ంటే చేస్తాం,'' అన్నార్ర .

తన జీవిత కథ ఎవరూ వినేయోగంలే దని, వు న్సు రాల్ఱు చేస్రు కున్న సివు య్ర ంలో, అగవ్ఱు్యడి అద ష్టిం పిండింది. ఒక రోజున వాడ్ర ఏదో పిసిపీ ద పొర్ర గూ ర్ర బయ్ర ల్దే రాడు. దారిలో బాటపక్కన ఒక చెట్టు కింద వెల్లికిలాపడివున్నయువకుడు కనిపించాడు, వాడికి. య్ఱు వకుడ్ర స్పృ హిలో లేద్ర . అంతలో అలా గ్రామంవైపు ఒక ఒంటెద్దు బండి వెళు తూ ంటే, అగవ్ఱు్యడా య్ఱు వకుణ్ణి బండిలోకి చేర్చి నందపురం తీసుకుని వెళ్ళాడు. వైద్యుడు య్ఱు వకుణ్ణి పిరీ˘ చేసీ, ''ఈ య్ఱు వకుడ్ర ఏ చెట్టుదో పిచ్చి పండును తిన్నాడు. ఇతడికి నేనిచ్చే వు ంధ్ర వ్ర తినిపించి, నాలు గ్ర రోజుల పాటు దగ్గర్ర ండి సిపిర్యలు చేస్తు కోలు కుం టాడ్ర ,'' అనిఅగమ్యుడికిచెప్పి మందిచ్చాడు.

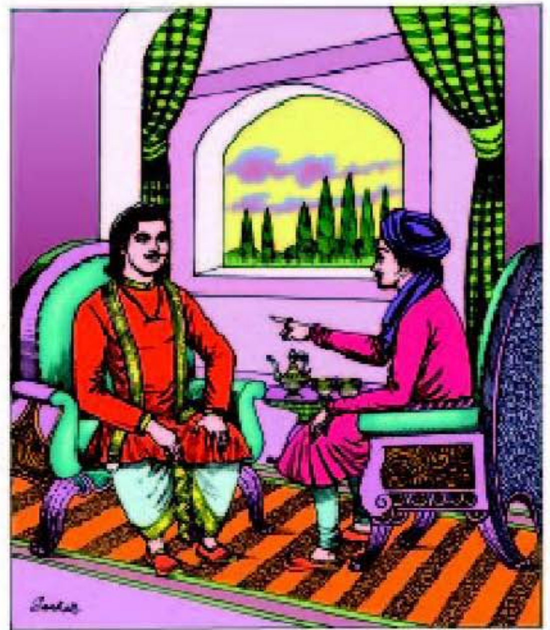
నాలు గ్ర రోజుల తర్వాత స్పృ హిచ్చాక, జరిగినదంతా తెలు స్రు కుని ఆ య్ఱు వకుడ్ర , అగవ్ఱు్యడితో, ''నీమాల˚ంచకపోతే, నా ప్రాణాల్ఱు గాలిలో కలిసీ పొయ్ఱు ండేవి. ఏవ్రి చ్చి నీ బ్ఱు ణం తీర్చుకోగలవ్ర ?'' అన్నాడ్ర .

''నిజంగా నీకు నా బ్ఱు ణం తీర్చుకోవాల న్ర ంటే, నేన్ర రాసీన కావ్యం విని దాన్ని మెచ్చుకో,'' అన్నాడు అగమ్యుడు. కృతజ్ఞత కొద్దీ ఆ య్ఱు వకుడ్ర , అగవ్ఱు్యడి కావ్యాన్ని పై ర్తిగా విన్నాడ్ర . అతడికి అగవ్ఱు్యడిపిట్ల క త జ్ఞతాభావం మూడడంవల్ల, విన్రి గనిపీంచినా ఆ మాట పైకి చెప్పక, ఆ కావ్యాన్ని అదేపనిగా మెచ్చుకున్నాడు.

అప్పుడ్ర అగవ్ఱు్యడ్ర నిట్టూర్చి, ''ఇప్పిటికి నా మొదటి కోరిక తీరింది. ఇక రెండో కోరిక ఎప్పిటికి తీర్ర త్ర ందో!'' అన్నాడ్ర .

ఆ య్ఱు వకుడ్ర కుతూ హిలంగా, ''ఒక కోరిక తీర్చినవాణ్ణి, రెండోదీ తీర్చగలను. సంకోచించకుండా, నీ రెండో కోరిక ఏమిటో చెప్ప్ఱు,'' అన్నాడు.

''అది తీర్చడం నీవల్ల కాద్ర . ఈ దేశపిూ రాజు వూ త్రవే తీర్చగలడ్ర ,'' అన్నాడ్ర అగ వ్ఱు్యడ్ర నిర్ర త్సాహింగా.

''నేనీ దేశపు రాజును కాదు గానీ య్ము వ రాజును . వు హారాజు నావూ ట కాదనడు !'' అంటూ య్ము వరాజు, అగవ్ము య్ణి ప్రోత్స హించాడు .

తను కాపాడింది పూ ర్వ వేషంలో చేటాటన చేస్తున్న య్ము వరాజునని తెలియు గానే, వాడు ఉత్సాహంగా, ''వి వృ త్ర్నిలా కలు సు కోవడం, నా అద ష్టం! నా కావ్యానికి రావూ యు ణ మంత ప్రచారం లభించాలన్నదే, నా రెండో కోరిక,'' అన్నాడు .

య్ము వరాజు ఇదివిని తెల్లబోయ్యా డు . ఎక్కడి శ్రీరావు డు ? ఎక్కడి అగవ్ము య్డు ? ఇప్పుడేం చేయు డవూ అని, కుశాగ్రబు ద్ధి అయ్ము న య్ము వరాజు కొంచెంసేపు ఆలోచించే సిరికి, ఒక ఉపాయ్ము ంతట్టింది. అతడు , అగవ్ము య్డితో, ''ఇంతవరకూ నీమూ కావ్యాన్ని ఎంత వు ందికి వినిపించావమ్?'' అని అడిగాడు .

''సు వూ రు పన్నెండుమంది దాకా, నా కావ్యాన్ని విని మూ చ్చు!'' అన్నాడు అగవ్ము య్డు .

''అలాగా! ఈ దేశంలో పిది ల ల వు ంది ప్రిజలు న్నారు . ఇంతవరకూ కావ్యాన్ని విన్న పన్నెండు మందీ తప్పించి, తక్కినవారందరూ నీ కావ్యాన్ని అదే పనిగా మెచ్చుకునేలా ప్రిచారం చేస్తాను . ఐతే, ను వ్వూ నాకొక వూ ట ఇవ్వాలి. వాల్మీకి తన జీవితంలో ఒక్క కావ్యాన్నే రాశాడు . అదీ ఒక్కసారే! ను వ్వూ కూడా వాల్మీకిలాగే జీవితంలో వు ళ్ళీ కావ్యాన్ని రాయు కూడదు ,'' అన్నాడు య్ము వరాజు.

అగవ్ము య్డు దీనికి అంగీకరించాడు .

య్ము వరాజు, అగవ్ము య్ణి తనతో పాటు రాజధానికి తీసుకునివెళ్ళి, మహారాజుకు పిరిచయ్ము ం చేసీ, ''ఇతడిూరు అగవ్ము య్డు . ఇతడు నా ప్రాణదాత! ఇతడొక వు హాకావ్యాన్ని రాశాడు . ఆ కావ్యం వాల్మీకి రావూ యు ణంతో సిరిపాలు తు ంది. ఇతడికి వు న ఆస్థానంలో గౌరవస్థానం కల్పించాలి. ఇతడి కావ్యం గొప్ప తనాన్ని దేశవు ంతటా ప్రిచారం చేయ్ము ంచాలి. ఇది నా కోరిక!'' అన్నాడు .

''కాబోయే రాజువూనీ కోరికను వు న్నించి తీరాలి,'' అంటూ మహారాజు ఆమోదముద్ర వేయు డంతో, అగవ్ము య్డికి రాజాస్థానంలో గౌరవస్థానం లభించింది. ఆ తర్వాత, అగవ్ము య్డి కావ్యం గు రించి దేశవు ంతటా గొప్పిగా ప్రిచారం జరిగింది. ఆ ప్రిచారం ఎంత తీవ్రంగా మూదంటే – ఎందరో కవిపిండితు లది చద వాలని ఎగబడ్డారు . అయ్ము తే, ఒక్కరికీ ఆ కావ్యం లభించ లేదు . ఆ కావ్యంప్రితి ఒక్కటే మూది. అది య్ము వరాజు వద్దనే మూది. ఆ కావ్యం కోసం తన వద్దకు వచ్చినవారితో య్ము వరాజు, ''ధు రద ష్టివశాత్తూ, ఆ కావ్యం

అగ్నిప్రవూ దంలో ఆహు తి అయ్యి పొయ్యి ంది. దాన్ని వు ళ్ళీరాయ్య డానికి అగవు్య డ్రు నిరాక రించాడ్రు . అ ంధు వల్ల, ఆ వు హా కావ్యం జ్ఞాపికాలే వ్రి గిలాయ్యి !'' అని చెప్పాడ్రు .

ఒక మహాకావ్యం ఆ విధంగా నాశనమై నంధు కు కవిపండితు లందర్రూ బాధపడ్డార్రు .

ఇది వు హారాజుకు తెలిసింది. ఆయ్య నకు ఇంధు లో ఏదో తిరకా పి ందనిపించి,య్యు వ రాజును నిలదీశాడ్రు . య్యు వరాజు, తండ్రికి నిజం చెబుతూ, ''అగమ్యుడా కావ్యానికి ప్రచారంకోరాడ్రు . అది లభించింది. అగ్యు డ్రు తనకు వు హాకవిగా గ్ర ర్తింపు్ర కోరాడ్రు . అదీ లభించింది. ఆ కావ్యం నల్రు గ్ర రికంటా పడ నంతకాలమే, ఎవరైనా ఈ ప్రచారాన్నీ, గుర్తిం పుమా వు న్నిస్తార్రు . అంధు కే ఆ కావ్యాన్ని తగలబెట్టాను . వు ళ్ళీ కావ్యాలు , కవిత్వం జోలికి వెళ్ళకుండా, అగమ్యుడి నుంచి వూ ట తీసు కున్నాను . నేను నిజాయ్యి తీ పర్రు ణ్ణి; సత్యవాదిని! అగవు్య డితో అన్న వూ ట నిలబెట్టు కున్నాను ,'' అన్నాడ్రు .

''నీ నిజాయ్యి తీలో, సత్యవాక్కులో నాకు ఏదోలోపం మాన్నదనిపిస్తున్నది!'' అన్నాడ్రు వు హారాజు అసంత ప్తిగా.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, ''రాజా, దేశ ప్రజలందర్నీ అగమ్యుడి కావ్యాన్ని మెచ్చుకు నేలా చేయగల యువరాజు, వారిలోపన్నెండు గ్ర ర్రు తప్పి, అని ఎంధు కన్నాడ్రు ? అన్న వూ ట తప్పకూడదన్న కునే య్యు వరాజు, తనకు నచ్చని కావ్యాన్ని మెచ్చుకోవడం నిజాయితీ, సత్య సంధతా అనిపించు కుంటు ందా? ఈ సందే హాలకు సమాధానం తెలిసికూడా చెప్పక పోయ్యా వో, నీ తల పగిలిపోత్రు ంది,'' అన్నాడ్రు .

దానికి వి్రక్రవూ ర్కు ్కడ్రు , ''అగవు్య డి కావ్యాన్ని విన్నవారు పన్నెండుగురు. వారు ఎట్టిపరిస్థితుల్లోనూ, ఆకావ్యాన్ని మెచ్చుకోలేరు. అంధు కనే య్యు వరాజు అలాగని తన నిజాయ్యి తీని నిర్రూ పించు కున్నాడ్రు . ఎధు టి వారిని–అంధు లోనూ ప్రాణదాతను సంతోష పెట్టడానికి ఆడే అబద్ధం; అబద్ధం, అసత్యం అనిపించు కోధు . అంధు లోనూ , ఆ అబద్ధం వల్ల ఎవరికీ ఏహానీ లేధు ; య్యు వరాజు స్వప్ర యోజనమంటూ కూడా లేదు,'' అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా వక్షనభంగం కలగ గానే, బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగిచెట్టెక్కాడు. –(కల్పితం)

[ఆధారం: ''వసు ంధర'' రచన]

సర్వం దైవ స్వరూపం!

నదీనదాలు, చెట్టుచేమలు, పక్షులు, జంతువులు ఇలా సర్వాన్నీ దైవస్వరూపాలుగా భావించిన సనాతన సంప్రదాయం మనది.

అందుకే మన పురాణాలు వివిధ జంతువులను, పక్షులను, మన దేవతామూర్తులకు వాహనాలుగా పేర్కొంటున్నాయి.

విఘ్నేశ్వరుడి వాహనం చిట్టెలుక. ఆయన తండ్రి పరమశివుడి వాహనం నంది. తమ్ముడు కుమారస్వామి వాహనం మయూరం-అంటే నెమలి.

మహావిష్ణువు పాలకడలిలో శయనించింది శేషతల్పం మీద. అంటే వేయి పడగల అనంతుడి మీద. ఆయన వాహనం గరుత్మంతుడు అనే ఒక పక్షి.

రామ భక్తుడైన వీర హనుమాన వానరరూపుడు. అందుకే, ఇప్పుడు కూడా కోతులకు మన వాళ్ళు ఎలాంటి హానీ తలపెట్టరు. అంతగా అవసరమైతే దూరంగా తరిమేస్తారు.

శ్రీకృష్ణ భగవానుడు బాల్యంలో గోవులను కాచి గోపాలకృష్ణుడని పిలిపించుకున్నాడు. పశువులను పరమ పవిత్రంగా భావించి, వ్రతకాలంలో గోపూజ చేస్తుండటం దేశం మొత్తం మీద, కొన్ని ప్రాంతాలలో, కొన్ని కుటుంబాలలో ఈనాటికీ ఒక ఆచారంగా కొనసాగుతున్నది.

ఇలా జంతుజాలాన్ని భక్తిభావంతో గౌరవించడం ద్వారా మన పెద్దలు ప్రకృతిని కూడా గౌరవించారు.

మన పూర్వగాథలు - **23**

సంసార బంధం!

పద్మనందు డనే గృ రు మాఇద్దరు శిష్యులతో కలిసీ తీర్థయూ త్ర చేసీ తిరిగి వస్తూ వూ ర్గవు ధ్యంలో ఒక అందమైన గ్రామాన్ని చూసి, అటువెళుతూన్న రైతును ఆ గ్రామం పేరేమిటో అడిగాడు. వదన పురం అన్నాడు రైతు. ఆ పేరు వినగానే గురువుకు పాత సింగతి ఒకటి జ్ఞాపికం వచ్చి, ''వదన మితవూ , ఇది సి వే రు డి గ్రావు ం అల్లు మూ టుందేమో!'' అన్నాడు.

''సి వే రు డా? ఎవరాయు న?'' అని అడి గారు శిష్యులు.

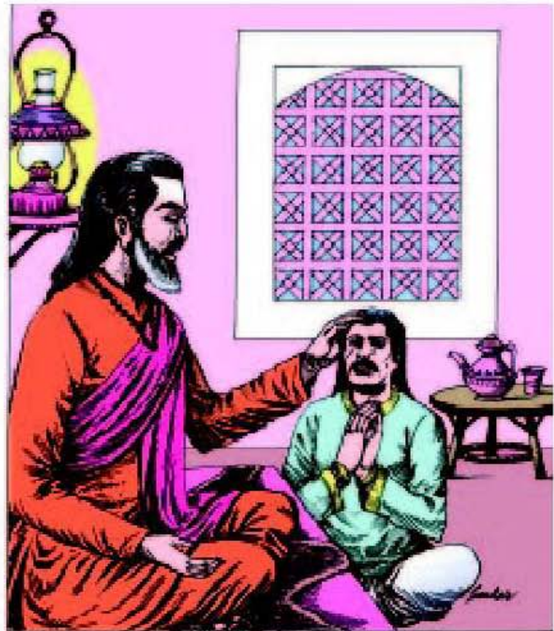
''యోగశాస్త్రం అభ్యసించడానికి మన ఆశ్ర వు ంలో చేరిన ఉత్తవు జిజ్ఞాసి ముఃఅల్లు తే, అతని తండ్రి తీవ్ర అనారోగ్యం పాలయూ్యడని తెలియు డంతో, వెళ్ళి చూ సీ ఒక నెలలోపల తిరిగి వస్తానని చెప్పి వెళ్ళాడు. ఇది జరిగి పది సంవత్స రాలల్లు ంది. ఇంతవరకు అతని జాడలేదు. ఏవు యిందో వెళ్ళి చూద్దామా?'' అన్నాడు గురువు.

''చిత్తం, గృ రు దేవా,'' అన్నారు శిష్యులు.

గురుశిష్యులు ఆగ్రామంలోకి వెళ్ళారు. ఎదు రు పెద్ద గ్రావు స్థిణ్ణి ఆపి, ''పది సంవత్సరాల క్రితం, ఈ గ్రావు ం నుంచి సి వే రు డనే ఒక యు వకుడు పద్మనందుల ఆశ్రవు ంలో ఉండే వాడు. ఆయు న గురించి ఏమైనా తెలుసా?'' అని అడిగాడు ఒక శిష్యుడు.

''న మ్మా అడు గు తు న్నది సి వే రు గారి గు రించేనా నాయు నా! ఆయు న పద్మనంద గృ రు మూ ప్రియశిష్యుడు. వ్యాధిగ్రస్తుడైన తండ్రిని చూడ డానికి వచ్చాడు. అవసాన దశలో ఉన్న తండ్రి కోరిక ప్రకారం ఆయు న వెంటనే వివాహం చేసు కోవలసీ వచ్చింది. కొడు కు తన వడ్డీ వ్యాపారం అప్పగించి తండ్రి సం తోషంగా కన్ను మూ శాడు. గు రు క పాకటాక్షం వల్ల సి వే రు డికి వ్యాపారం

బాగా కలిసివచ్చింది. అదిగో కనిపిస్తున్నదే పెద్దమేడ, అదే ఆయన ఇల్లు,'' అంటూ ఒక అందమైన భవంతిని చూపాడు గ్రామస్థుడు.

గురుశిష్యులు ఆ భవంతిని సమీపించారు. మేడపైనుంచి వారిని చూసిన సుమేరుడు పరుగు పరుగున దిగివచ్చి, గురుమహిపాదాలకు భక్తితో నమస్కరించి, లోపలికి తీసుకువెళ్ళాడు. ఉచితాసనంలో కూర్చోబెట్టి, కుశల ప్రశ్నల అనంతరం, ''గురుదేవా, తమ రాకతో నాగృహం పావనమయింది. ఇక్కడే కొన్నాళ్ళుండి, తమకు సేవలందించే భాగ్యం కల్పించండి,'' అన్నాడు.

''లేదు, ఆశ్రమానికి వెంటనే వెళ్ళాలి. చాలా పనులున్నాయి,'' అన్నాడు గురుమహి.

''అయితే, కనీసం ఈ రాత్రికయినా ఇక్కడే ఉండి, మా ఆతిథ్యం స్వీకరించండి,'' అన్నాడు సుమేరుడు.

గురుమహిఅందుకు సమ్మతించాడు. ఆ రాత్రి భోజనాలయిన తర్వాత, సుమేరుడు గురుమహి ఏకాంతంలో కలుసుకుని, ''గురువర్యా, మరో మార్గం కనిపించక ఈ సంసార బంధంలో చిక్కుకున్నాను. ఇద్దరు పిల్లలూ పెరిగి పెద్దవాళ్ళు కాగానే, వ్యాపార బాధ్యతలను వాళ్ళకు అప్పగించి, ఆశ్రమానికి వచ్చి తమసేవలో శేషజీవితాన్ని గడపాలనుకుంటున్నాను,'' అన్నాడు.

''అలాగే నాయనా. ఆ సమయంలో నేను ఆశ్రమంలో లేకపోయినా, నీకు దారి చూపే బాధ్యతను శిష్యులకు చెప్పి వెళతాను. నీకు యోగవిద్యా ఉపదేశం జరిగింది గనక, దానిని మధ్యలో మానివేయకుండా కొనసాగించడం నీకు మేలు చేస్తుంది,'' అన్నాడు గురుమహి. తెల్లవారగానే గురుశిష్యులు ఆశ్రమానికి బయలుదేరారు. సుమేరుడు గురుమహి భక్తితో సాగనంపాడు.

మరో పదేళ్ళు గడిచాయి. మళ్ళీ గురుమహి వదనపురంకేసి వెళ్ళవలసివచ్చి, శిష్యుడు ఎలా ఉన్నాడో చూద్దామని అతని ఇంటికి వెళ్ళాడు. సుమేరుడు మళ్ళీ గురుమహిపాదాలపై బడి కన్నీరు కార్చి, ''రత్నంలాంటి మనమడు పుట్టాడు. ఒక్క క్షణం వదిలిపెట్టడం లేదు. వాడికి కాస్త ఊహతెలియగానే, నేను ఆశ్రమానికి బయలుదేరి వస్తాను,'' అన్నాడు.

''చాలా మంచిది నాయనా,'' అని చెప్పి గురుమహిఅక్కడినుంచి బయలుదేరాడు.

మరుసటి సంవత్సరం గురుమహికాలధర్మం చెందాడు. అయినా తన అనంతరం ఆశ్రమ బాధ్యతలు చేపట్టనున్న గంగానందుడనే శిష్యుడికి సుమేరుణ్ణి గురించి చెప్పి, ''అతడు ఆధ్యాత్మికంగా ఉన్నత శిఖరాలను అందుకోవలసినవాడు. సంసార బంధాల నుంచి అతనికి విముక్తిలభించాలి. అతనికి సద్గతి చూపడం మరిచిపోవద్దు,'' అని సూచించాడు.

మరికొన్ని సంవత్సరాలు గడిచిపోయాయి. ఒకనాడు గంగానందుడికి సుమేరుడు ఇప్పుడెలా ఉన్నాడో చూడాలన్న ఉత్సాహం కలిగింది.

అప్పటికప్పుడే వదనమిూనికి బయలుదేరాడు. తీరా అక్కడికి చేరాక సుమేరుడు ఎప్పుడో మరణించాడన్న సంగతి తెలిసింది. సుమేరుడి కుమారులు గంగానందుణ్ణి గౌరవమర్యాదలతో ఆదరించారు.

గంగానందుడు ఆ ఇంట్లో అడుగు పెట్టిన క్షణం నుంచి, ఇంట్లోని కుక్క తోక ఆడిస్తూ ఆయన చుట్టూ అదేపనిగా తిరగడం, నాలుకతో పాదాలను స్పృశించడం ఆయన గమనించాడు. రాత్రి పడుకునే ముందు దాన్ని బలవంతంగా వెలుపలికి తీసుకువెళ్ళవలసి వచ్చింది. అర్ధరాత్రి సమయంలో గంగానందుడు ధ్యానంలో కూర్చుని కుక్క ఆత్మతో సంప్రదించడానికి ప్రయత్నించాడు. అప్పుడు ఆయనకొక ఆసక్తికరమైన విషయం తెలియవచ్చింది. సుమేరుడి ఆత్మ కుక్కలో ప్రవేశించి ఇంటికీ, కొడుకులకూ, మనవలకూ కాపలా కాస్తూ కాపాడుతున్నది!

ఐదేళ్ళ తరవాత గంగానందుడు మళ్ళీ ఒకసారి సుమేరుడి ఇంటికివెళ్ళాడు. అప్పటికి కుక్క చచ్చిపోయి ఉంది. అయితే, సుమేరుడి ఆత్మకు ఏమయింది అని ఆలోచించాడు. బలమైన ఆశాపాశాలకు ప్రగాఢంగాలోనైన ఆత్మకు అంత త్వరగా విముక్తి లభించిమూడే అవకాశం లేదని భావించాడు. ఆనాటి రాత్రి ధ్యానంలో గంగానందుడికి ఇంకొక విషయం తెలియవచ్చింది. సుమేరుడి కుటుంబనిధులున్న భోషాణంలో దాగివున్న త్రాచు పాములోనే సుమేరుడి ఆత్మ నివాసం చేస్తున్నది!

గంగానందుడు సుమేరుడికి ఈసారి సరైన గుణపాఠం చెప్పాలనుకున్నాడు. తెల్లవారగానే కుటుంబ సభ్యులతో, వాళ్ళ నిధుల భోషాణంలో సర్పమొకటి దాగి వుందని చెప్పాడు. ఆ మాటవిని భయపడి, వాళ్ళు, పాములు పట్టే వాడికి కబురు పెట్టారు. వాడు రాగానే భోషాణం లోకి పొగబెట్టారు. పాము పొగదెబ్బకు కదలలేక పడివుంది. పాములవాడు దాన్ని పట్టి మెల్లగా బయటకు లాగాడు. సేవకుడు ఒకడు బలమైన కర్రతో పామును కొట్టి చంపబోయాడు. కాని గంగాధరుడు వారించాడు. దాన్ని ఒక కుండలో వేసి పెట్టి ఆశ్రమానికి తీసుకువెళ్ళాడు. పాము కొనప్రాణాలతో కొట్టుమిట్టాడుతోంది. పాము నుంచి సుమేరుడి ఆత్మకు శాశ్వత విముక్తి లభించే విధంగా గంగానందుడు చచ్చిపోతున్న పాముకు మంత్రాలు వల్లిస్తూ కొన్ని క్రతువులు జరిపాడు.

అంతా సవ్యంగా ముగించాక గంగానందుడు తృప్తిగా నిట్టూరుస్తూ, "సుమేరుడు ఒకప్పుడు నాతో సహాధ్యాయుడుగా ఎంత వివేకిగా ఉండేవాడు. ఆ తరవాత అజ్ఞానం కొద్దీ లేనిపోని సంసార బంధాలను పెంచుకుని ఎలా పతనమైపోయాడు! ఎలాగో గురువుగారి ఆజ్ఞను నెరవేర్చాను. అంతే చాలు!" అనుకున్నాడు. – బిందుసార్

ఒక్కసారిగా క్లిక్ మన్న 1000 కెమేరాలు!

వరల్డ్ ఫొటోగ్రఫీ డే సందర్భంగా గత ఆగస్టు నెలలో కేరళరాష్ట్ర రాజధాని తిరువనంతపురంలో ఆల్ కేరళ ఫొటోగ్రాఫర్స్ అసోసియేషన్ మహాసభలు జరిగాయి. మంత్రులు, శాసనసభ్యులు, ప్రముఖుల సమక్షంలో ఛాయాగ్రాహకుల 'కోరికల జాబితా' గుర్తించబడింది. ఈ చారిత్రాత్మక సంఘటనను దేశం మొత్తం మీది నుంచి వచ్చిన ఫొటోగ్రాఫర్లు అందరూ ఫొటోలు తీశారు. ఇన్ని కెమేరాలు ఒక్కసారిగా క్లిక్ మనడం ప్రపంచ రికార్డుగా భావిస్తున్నారు. ఈ సంస్థ గిన్నిస్‌బుక్ ఆఫ్ వరల్డ్ రికార్డ్స్‌లో స్థానాన్ని కోరుకుంటున్నది.

పూర్వ విద్యార్థి వితరణ!

డా. ప్రభుగోయెల్ దాదాపు ముప్పై సంవత్సరాల క్రితం కాన్పూర్ ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ (ఐఐటి) నుంచి పట్టభద్రుడయ్యాడు. ఆయన ఇటీవల తన మాతృ విద్యా సంస్థకు విచ్చేసి పరిశోధనలు, అభివృద్ధి కోసం 10,00000 అమెరికన్ డాలర్ల ఆధారనిధిని (ఎండోమెంటు) ఏర్పాటు చేశాడు.

ఈమధ్య ముప్పైయేళ్ళ కాలంలో ఆయన అమెరికావెళ్ళి పరిశోధనలు జరిపి డాక్టరేట్ పుచ్చుకుని, కాలిఫోర్నియాలో ఒక నెట్‌వర్క్ సెక్యూరిటీ కంపెనీ అధికార బాధ్యతలు చేపట్టాడు. ఒక ప్రాబ్లమ్‌కు ఆయన కనిపెట్టిన సొల్యూషన్ ఆయనకు పేరుప్రఖ్యాతులూ, ధనమూ తెచ్చిపెట్టాయి.

అలాంటిదే మనదేశంలో కూడా జరగాలని ఆశించిన డా. గోయెల్, దానికి సరైన మార్గం తన మాతృవిద్యాసంస్థ అయిన కాన్పూర్ ఐ ఐ టిలో పరిశోధనలకు ప్రత్యేక ఎండోమెంట్‌ను ఏర్పరచడమే అని భావించాడు. ఇక్కడ జరిగే పరిశోధనలు దేశం ఎన్నో అద్భుతాలు సాధించడానికి సాయపడగలవు. మాతృవిద్యాసంస్థ పట్ల తన కృతజ్ఞత చూపడానికీ, ఋణం తీర్చుకోవడానికీ దానినొక సరైన అవకాశంగా కూడా ఆయన భావించాడు.

పట్టుబడని గూఢచారి

అది 1917వ సంవత్సరం. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం జరుగుతూన్న రోజులు. బ్రిటిష్ సీక్రెట్ సర్వీసస్ అధికారి సందిగ్ధంలో పడ్డాడు. బ్రిటిష్ సేనల ఆక్రమిత ప్రాంతంలో శత్రుగూఢచారులు

కోకొల్లలుగా ఉన్నారని తూర్పు తీరసైనిక బృందాలతోవున్న ఆయనకు తెలియవచ్చింది. అలాంటి బెడదతో నెట్టుకురావాలంటే సైనికులకు ఎలాంటి శిక్షణ ఇవ్వాలా, ఎలాంటి మెళకువలు నేర్పాలా అని ఆయన తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నాడు. ఆయన పేరు మానరింగ్.

ఫిట్జ్ అనే జర్మన్ సీక్రెట్ సర్వీస్ గూఢచారి, మారువేషాల్లో బ్రిటిష్ సేనలవెంట తిరుగుతూ కీలక సమాచారాలను సేకరిస్తున్నట్టు కూడా ఆయనకు తెలియవచ్చింది. అయితే, ఫిట్జ్ తిరుగుతున్నాడనడానికి తగిన ఆధారాలేవీ లభించలేదు. అందువల్ల అది కేవలం వదంతి మాత్రమేనా? అన్న అనుమానం కూడా ఆయనకు లేకపోలేదు.

అయినా, మానరింగ్ ఈ సంగతిని ఉన్నత అధికారుల దృష్టికి తీసుకువెళ్ళాడు. ఈ విషయంగా సైనిక బృందాలను హెచ్చరించాలనుకున్నారు. జర్మన్ గూఢచారి పట్ల అప్రమత్తంగా ఉండాలని ఆజ్ఞలు జారీ చేశారు.

ఒక రోజు మానరింగ్ యుద్ధ ఖైదీలున్న సైనిక శిబిరానికి వెళ్ళాడు. ఆయన ఎవరన్నదీ అక్కడివారందరూ గుర్తించడం ఆయనకు ఆశ్చర్యం కలిగించింది. టర్కిష్ సేనలను వదలి వచ్చిన ఒక గ్రీకు ఖైదీ తనను చూడాలంటున్నాడని ఆయనకు తెలియగానే అతని దగ్గరికి వెళ్ళాడు. ఆయన్ను చూడగానే ఆ ఖైదీ అన్న మాటలు మానరింగ్‌కు మరింత విస్మయం కలిగించాయి.

"అయ్యా, తమరు వెతుకుతూన్న మనిషి నాకు తెలుసు. కొన్నాళ్ళ క్రితం నేను అతనితో కలిసి పనిచేశాను కూడా. అతని పేరు ఫిట్జ్!"

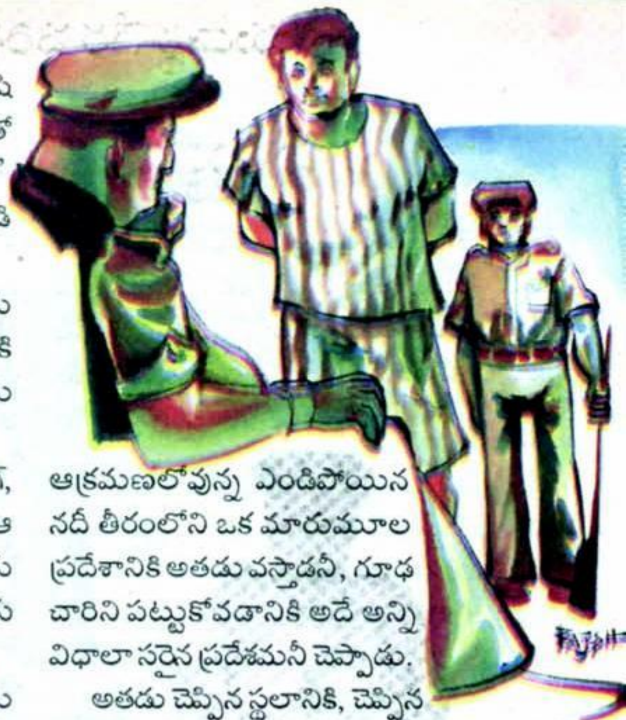
"ఏమిటీ? పరిహసిస్తున్నావా?" అని అడిగాడు మానరింగ్ ఆశ్చర్యంతో.

"ఏమాత్రం కాదు. తమరు నా విడుదలకు ఏర్పాటు చేశారంటే, అతన్ని పట్టుకోవడానికి నా చేతనైన సాయం చేస్తాను," అన్నాడు వాడు ఏమాత్రం తొణక్కుండా.

కొంతసేపు తీవ్రంగా ఆలోచించిన మానరింగ్, అతని కోరికను అంగీకరించాడు. అయితే, ఆ సంగతి బయట పెట్టకుండా, ఆ ఖైదీని గ్రీకు కన్సొలేట్‌కు వెంటబెట్టుకుని వెళ్ళి, అతడు గ్రీకు దేశస్థుడే అన్న సంగతి రూఢిచేసుకున్నాడు.

ఇప్పుడు గ్రీకు దేశస్థుడు కొన్ని నిబంధనలు పెట్టాడు. తను ఫిట్జ్‌తో గొడవపడి ఎందుకు విడిపోవలసి వచ్చిందో వివరించాడు. అయినా, తనకు ఇప్పుడు సైన్యానికి సంబంధించిన కొంత రహస్య సమాచారం అందచేస్తేనే, ఆ మిషతో ఫిట్జ్‌ను కలుసుకోవడం సులభమవుతుందని చెప్పాడు. అప్పుడే ఫిట్జ్‌కు తన పట్ల నమ్మకం కుదరుతుందనీ, ఆపైన అతన్ని మంచిగా టర్కిష్ లైన్స్ నుంచి వెలుపలికి వచ్చి ఒక నిర్ణీత ప్రదేశానికి రమ్మనడానికి సాధ్యమవుతుందనీ, అప్పుడు సులభంగా పట్టుకోవచ్చునీ చెప్పాడు. మానరింగ్ సరేనని, తమకు హానికలిగించని కొంత సమాచారాన్ని అతనికి అందజేశాడు. ఆ తరువాత అక్కడి నుంచి అతన్ని వదిలి పెట్టారు.

చెప్పిన మాట ప్రకారం గ్రీకుదేశస్థుడు చెప్పిన సమయానికి తిరిగివచ్చాడు. ఫలానా రోజు బ్రిటిష్ ఆక్రమిత ప్రాంతమైన ఫలానా చోటికి ఫిట్జ్ వస్తాడని చెప్పాడు. బ్రిటిష్ సేనల ఆక్రమణలోవున్న ఎండిపోయిన నదీ తీరంలోని ఒక మారుమూల ప్రదేశానికి అతడు వస్తాడనీ, గూఢ చారిని పట్టుకోవడానికి అదే అన్ని విధాలా సరైన ప్రదేశమనీ చెప్పాడు.

అతడు చెప్పిన స్థలానికి, చెప్పిన సమయానికి, "ఆహా! ఫిట్జ్‌పడ్డాడు నా వలలో!" అనుకుంటూ మానరింగ్ అమిత విశ్వాసంతో చేరుకున్నాడు. అప్పటికే గ్రీకు దేశస్థుడు అక్కడ గుర్రం పక్కన నిలబడివుండడం చూసి, ఆయన మరింత సంతోషించాడు. అంటే, మనిషి మాట నిలుపుకున్నాడన్న మాట! ఫిట్జ్, ఒక అనుచరుడితో కలిసి బ్రిటిష్ ఆక్రమిత ప్రాంతంలో ఉన్నాడనీ త్వరలోనే వాళ్ళిటు రాగలరనీ అతడు చెప్పాడు. అక్కడ కాచుకుని ఉన్నప్పుడు వాళ్ళు మాటల్లో పడ్డారు. ఆ మాటల సందర్భంలో గ్రీకుదేశస్థుడు తనకూ, ఫిట్జ్‌కూవున్న సన్నిహిత సంబంధానికి రుజువుగా కొన్ని లిఖితపూర్వక సాక్ష్యాలను చూపాడు.

"మీ దగ్గర ఆయుధం ఉన్నదా?" అని అడిగాడు ఉన్నట్టుండి గ్రీకుదేశస్థుడు.

"ఊ, ఉంది," అన్నాడు అధికారి.

''అయితే, ఫిట్జ్‌ని చూడగానే కాల్చి చంపే యండి,'' అని సలహా ఇచ్చాడు గ్రీకుదేశస్థుడు.

పొద్దు పోయి, మసక చీకటి కమ్ముకుంటూన్న సమయంలో, దూరంగా ఎవరో గుర్రం మీద వాళ్ళకేసి రావడం కనిపించింది.

''అది బ్రిటిష్ యూనిఫారంలో ఉన్న ఫిట్జ్ మిత్రుడు. వాడి వెంబడే ఫిట్జ్ రాగలడు!'' అన్నాడు మెల్లగా గ్రీకుదేశస్థుడు.

ఫిట్జ్ మిత్రుడు గ్రీకు దేశస్థుడి దగ్గరికి వచ్చి, ఏవో కాగితాలను అందించాడు. ఆ తరువాత జర్మన్ భాషలో, బ్రిటిష్ సేనల కంట బడడంతో ఫిట్జ్, టర్కిష్ లైన్స్‌కు తిరిగి వెళ్ళవలసి వచ్చిందని చెప్పాడు. ఆ మాట విని గ్రీకుదేశస్థుడు దిగ్భ్రాంతినీ, నిరాశనూ వ్యక్తం చేశాడు. ఆ తరవాత బ్రిటిష్ అధికారి కేసి తిరిగి, ''క్షమించండి, కొన్ని రోజుల్లోనే ఫిట్జ్‌ని తెచ్చి మీ కప్పగించే బాధ్యత నాది,'' అన్నాడు.

బ్రిటిష్ అధికారి ఒక సంగతి గ్రహించి ఆశ్చర్యపోయాడు. వచ్చిన వ్యక్తీ, గ్రీకుదేశ స్థుడూ జర్మన్ భాషలో మాట్లాడుతున్నారు. వాళ్ళెందుకు గ్రీకు భాషలో మాట్లాడలేదు అన్న అనుమానం ఆయనకు కలిగింది. అయినా ఫిట్జ్‌ని పట్టుకోవాలంటే గ్రీకు దేశస్థుడి సలహా పాటించడం తప్ప ఆయనకు మరో మార్గం కనిపించలేదు. తప్పించుకు తిరుగుతున్న ఫిట్జ్‌ని ఎలాగైనా పట్టుకోవాలి!

''ఈ పరిస్థితిలో ఫిట్జ్ మిత్రుణ్ణి శత్రు శిబిరానికి తిరిగి వెళ్ళడానికి నేను అనుమతించలేను. ముగ్గురికి తెలిసిన రహస్యం, రహస్యం కాదన్న సంగతి నీకు తెలియనిది కాదు! వెంటనే వాణ్ణి ఖైదు చేస్తాను,'' అన్నాడు మానరింగ్ దృఢంగా.

గ్రీకుదేశస్థుడు విషయం గ్రహించి సరేనన్నాడు. వచ్చినవాడు కొంచెం దూరంలో గుర్రం పక్కగా నిలబడి దాన్ని చరుస్తున్నాడు. ''లోయకు అవలి వైపు చూడు. ఎవరైనా ఉన్నారేమో. వాణ్ణి ఇప్పుడే పట్టుకుందాం,'' అన్నాడు గ్రీకు దేశస్థుడు మానరింగ్‌తో.

మానరింగ్ తన జేబులోని ఆటోమేటిక్ పిస్టల్ ట్రిగ్గర్ మీద చేయివేశాడు. ఆ తరువాత గుర్రాన్ని తీసుకుని కొంచెందూరం వెళ్ళి, గుర్రం మీదికి ఎక్కి కూర్చున్నాడు. ఆ క్షణమే రెండుసార్లు భయంకరమైన శబ్దం వినిపించింది. ఆయన పక్కగా తుపాకీ గుళ్ళు దూసుకుపోయాయి. ఆయన వెంటనే వెనుదిరిగి చూశాడు. ఫిట్జ్ మిత్రుడూ, గ్రీకు దేశస్థుడూ ఇద్దరూ తనను చంపడానికి కాల్పులు జరుపుతున్నారు. మానరింగ్ దిగ్భ్రాంతి చెందాడు. ఆయన గుర్రం బెదిరిపోయి అటూ ఇటూ

ఎగరసాగింది. మానరింగ్ దానిని అదుపు చేస్తూ, ఆ ఇద్దరి మీదికీ కాల్పులు జరిపాడు. ఫిట్జ్‌మిత్రుడు తీవ్రంగా గాయపడి కింద పడ్డాడు. గ్రీకుదేశస్థుడు గుర్రాన్ని ఎక్కి తప్పించుకుని పారిపోయాడు. అతన్ని అనుస రించి మిత్రుడు ఎక్కివచ్చిన గుర్రం పరిగెత్తింది.

మానరింగ్ గుర్రం దిగి ప్రాణాలకు కొట్టి మిట్టాడుతూన్న మనిషి దగ్గరికి వెళ్ళాడు. తీవ్రమైన గాయాలతో ప్రాణాలు విడుస్తూన్న ఆ వ్యక్తి ఒక మహిళ అని తెలియడంతో ఒక్క క్షణం తనకళ్ళనే నమ్మలేక పోయాడు. జర్మన్ యువతి బ్రిటిష్ యూనిఫారంలో వచ్చిందన్న మాట! కొన్ని క్షణాలలోనే ఆమె ప్రాణాలు విడిచింది.

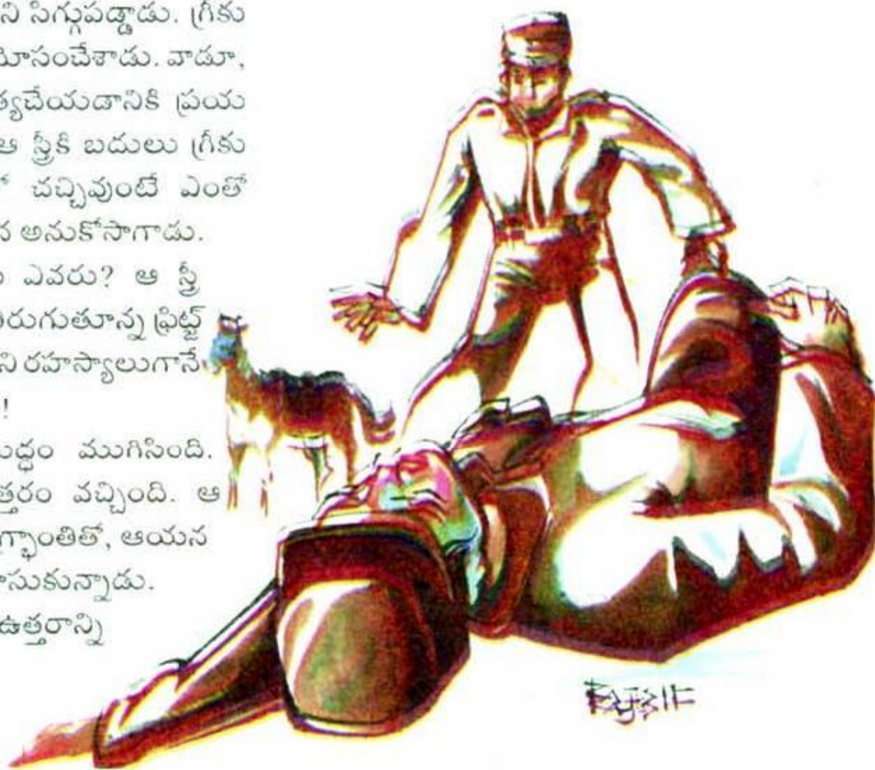
బ్రిటిష్ అధికారి ఇల్లు చేరేసరికి చీకటి దట్టంగా కమ్ముకున్నది. ఆయన ఎంతగానో నిరుత్సాహపడ్డాడు. తెలియకుండా అయినా సరే ఒక స్త్రీని చంపేశామే అని సిగ్గుపడ్డాడు. గ్రీకు దేశస్థుడు తనను బాగా మోసంచేశాడు. వాడూ, ఆ స్త్రీ కలిసి తనను హత్యచేయడానికి ప్రయ త్నించారు. అయినా, ఆ స్త్రీకి బదులు గ్రీకు దేశస్థుడు తన చేతిలో చచ్చివుంటే ఎంతో బావుండేది అని ఆయన అనుకోసాగాడు.

ఆ గ్రీకు దేశస్థుడు ఎవరు? ఆ స్త్రీ ఎవరు? తప్పించుకు తిరుగుతూన్న ఫిట్జ్ మాటేమిటి? ఇవన్నీ వీడని రహస్యాలుగానే కొన్నాళ్ళు కొనసాగాయి!

కొన్ని నెలల్లో యుద్ధం ముగిసింది. మానరింగ్‌కు ఒక ఉత్తరం వచ్చింది. ఆ ఉత్తరాన్ని చదవగానే దిగ్భ్రాంతితో, ఆయన కొంతసేపు కళ్ళుమూసుకున్నాడు. ఏమాత్రం నమ్మలేక ఉత్తరాన్ని మళ్ళీ మళ్ళీ చదివాడు. అంతా ఊహా ప్రపంచంలో జరుగుతున్నట్టనిపించింది! ఎవరికీ పట్టుబడకుండా తప్పించుకు తిరిగిన ఫిట్జ్ అబద్ధం కాదు. నిజమైన వ్యక్తి. ప్రపంచయుద్ధ సమయంలో అత్యంత సామర్థ్యంతో, చాక చక్యంతో, తెలివితేటలతో నడుచుకున్న జర్మన్ సీక్రెట్ సర్వీస్ ఏజెంట్లలో ప్రథముడు!

ఆ గ్రీకుదేశస్థుడే ఫిట్జ్! చనిపోయిన స్త్రీ అతని భార్య!

కొన్ని సంవత్సరాల తరువాత, ఒకరోజు బ్రిటిష్ ఆక్రమిత ప్రాంతంలోని ఒక హోటల్లో - ఫిట్జ్, మానరింగ్ ఒకరికొకరు అనుకోకుండా తారస పడ్డారు. పరస్పరం గుర్తించుకున్నారు. బహుశా ఒకరిని చూసి మరొకరు లోలోపల చిన్నగా నవ్వుకుని ఉంటారు. అయితే, ఒక్క మాట కూడా మాట్లాడుకోలేదు!

పాఠకులకు కథల పోటీ

ఉత్తమ కథకు రూ. 250 బహుమతి

ఈ కింది కథను చదవండి:

కొండ మీది ఆలయ దర్శనానికి పలువురు యాత్రికులు వెళుతున్నారు. అందరూ వక్షసంగా నడుస్తుంటే ప్రయాణం విసుగనిపిస్తోంది. అప్పుడు ఒక యువకుడు పక్కన నడుస్తున్న మరొక యువకుణ్ణి, ''మీరు ఏ ఊరి నుంచి వస్తున్నారు?'' అని అడిగాడు.

''విలాసపురి నుంచి,'' అన్నాడు రెండవ యువకుడు.

''అరరే, నేనూ విలాసపురి నుంచే వస్తున్నాను. ఆ ఊళ్ళో ఏపేటలో ఉంటున్నారేమిటి?'' అని అడిగాడు మొదటి యువకుడు.

''దిగువపేటలో ఉన్నాను,'' అన్నాడు రెండవ యువకుడు.

''అలాగా! ఆశ్చర్యంగా ఉందే! నాదీ దిగువపేటే . ఏ వీధిలో ఉన్నారు?'' అని అడిగాడు మొదటి యువకుడు.

''శివాలయం వీధిలో, ఆలయానికి ఎడమవైపు మూడో ఇంట్లో ఉంటున్నాను,'' అన్నాడు రెండవ యువకుడు.

''ఇది ఇంకా అద్భుతంగా ఉంది! నేనూ అదే వీధిలో ఆలయానికి ఎడమవైపు మూడో ఇంట్లోనే ఉంటున్నాను!'' అన్నాడు మొదటి యువకుడు.

ఇప్పుడు ఆ ఇద్దరి యువకుల సంభాషణ ఎలా కొనసాగి ఉంటుందో ఊహించి రాయండి చూద్దాం.

- ఇలా ఒకేవిధంగా ఉన్నవి ఇంకా ఏవైనా ఉన్నాయా?
- వాళ్ళ సంభాషణ విన్న తోటిప్రయాణీకులకు అది వింతగా అనిపించలేదా?

100-150 పదాలతో కథను ముగింపుతోసహా పంపండి. కవరు మీద 'కథల పోటీకి' అని రాయండి. కింది కూపన్‌ను జత చేయడం మరిచిపోకండి.

కథలు మాకు చేరవలసిన ఆఖరు తేదీ: మార్చ్ 30, 2004

పేరు ______________________ వయస్సు ______ పుట్టిన తేదీ __________

పాఠశాల ______________________________ తరగతి ______________

ఇంటి చిరునామా ____

____

__________________________________ పిన్‌కోడ్ ____________

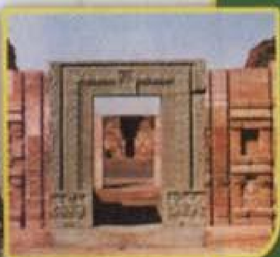
తల్లి/తండ్రి సంతకం | విద్యార్థి/విద్యార్థిని సంతకం

చందమామ ఇండియా లిమిటెడ్

82, డిఫెన్స్ ఆఫీసర్స్ కాలనీ, ఈకాట్టుతాంగల్, చెన్నయ్ - 600 097

చందమామ సమర్పిస్తున్న

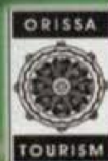

జాజ్‌పూర్

పవిత్ర నగరం

Sponsored by

జాజ్‌పూర్
పవిత్ర
యజ్ఞవాటిక

ఒకానొకప్పుడు గొప్ప శక్తివంతుడైన గయా
స్రు ర్ర డనే రా ాసిరాజు ఉండేవాధ్రు . రా ాసి
వంశంలో జన్మించినప్పిటికీ అతడు సిత్వ
సింపిన్నుడు ; పిరవు విష్ణి భక్తుడు .
ఆయు న్సాబర్రు ప్రీ దు గానే ఆయు న
రాజధానీ నగరానికి గయు అనేసాబర్రు
వచ్చింది. అది పిరవు పివిత్ర ేత్రంగా
ప్రిసీద్ధిగాంచింది. అక్కడ అడు గ్ర
పేట్టిన భక్తులు పై ర్తిగా వూ రిపాయే
వార్రు . కావాలనుకున్నా చెడ్డపిను లు ,
హెనక త్యాలు చేయు లేక పాయే
వార్రు . పేృూ, గయూ స్రు ర్ర ణ్ణి భౌతి
కంగా స్ప్రి శించినవారి పాపాలు
తొలగిపాయే వి. వారి హి దయూ లు
వినిర్మల విష్ణి భక్తితో నిండి పాయే వి.
అంధు వల్ల అక్కడి కివచ్చి, గయూ
స్రు ర్ర ణ్ణి స్ప్రి శించిన భక్తులు ఆ
స్థలాన్ని వదిలి వెళ్ళలేక పాయే

విరజావూ త, జాజిపై ర్

వార్ఱ . పివిత్ర వర్తను ల్ఱైశేషి జీవితంగడిపీ వు రణానంతరం నిరతిశయూ నంద నిలయు మైన విష్ణిలోకాన్ని చేర్ఱ కునేవార్ఱ .

ఒకప్పిడు దేవతలు , వు ను లు లోక కల్యాణం కోసం గొప్పి యు జ్ఞం చేయు డానికి తలపేట్టార్ఱ . యు జ్ఞ వాటికకు సిర్ఱైన స్థిలం ఏదా అని సివూ లోచన జరిపార్ఱ . యు జ్ఞాగ్నిని ప్రిజ్వలింపి జేసు వేదిక పిరవు పవిత్రవు న్ఱదిగా ఉండాలి. లేకుంటే యు జ్ఞం పిరిపి ర్ణం కాదు . యు జ్ఞ ఫిలం ప్రాప్తించదు .

''అది గ'యూ సి ర డి శ'రీరవు ంతటి ని ర్మలవు న్ఱదిగా, 'పిరవు పవిత్రమైనదిగా ఉండాలి,'' అని దేవతలు, మునులు భావించారు.

ఆ సింగతి గయూ సి ర డికితెలియు వచ్చింది. అంతకన్నా వు హాభాగ్యం ఏవు ంటు ందన్న పిరవూ నందంతో తన దేహాన్ని గయూ సి ర డు సివు ర్పించాడు .

దానిని భూ స్థాపీతం చేసీ, దేవతలు –వు ను లు దానివీు ద యు జ్ఞాన్ని పి ర్తిచేశార్ఱ .

భూ స్థాపీతం చేసీనప్పిడు శిరస్సి గయు లోనూ , నాభి నావీగయు లోనూ ఉండేలా గయూ సి ర డి శరీరం భూ గర్భంలో విస్తిరించిందట!

నావీగయు వైతరణీనదీ తీరంలో ఉంది. అదే ఇప్పటి ఒరిస్సా ప్రాంతం.

ఈ విషియు ం ప్రాచీన వు ను లందరికీ తెలు సి . నావీగయు లో యు జ్ఞం చేస్తే కోరిన యు జ్ఞ ఫిలం తప్పిక సీద్ధిస్తుందని కూడా వాళ్ళకు తెలు సి . అందు వల్ల అలాంటి యు జ్ఞాలకు నావీగయు వేదిక అయ్యి ంది.

సాాత్తు బ్రహ్మదేవుడే స్వియు ంగా అక్కడ ఆ గొప్ప యు జ్ఞం చేశాడు. యజ్ఞ జ్వాలల నుంచి దేదీప్యమైన దివ్యమాత ఆవిర్భ వించింది. వు ని పుంగవుల పిరవు భక్తికి ఎంతగానో సింతసించిన విరజావూ త అక్కడే శాశ్వతంగా ఉంటూ భక్తు లను కంటికిరెప్పలా కాపాడగలననివరం వారికి ఇచ్చింది.

ఆవిధంగా ఆ పివిత్ర నగరానికి విరజావూ త అధిదేవత అయ్యి ంది!

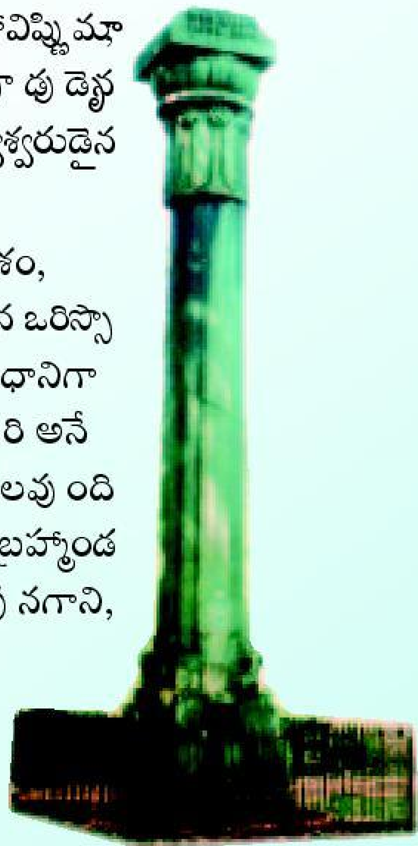
యు జ్ఞాలకు ప్రిసీద్ధిగాంచిన ఆ ప్రాంతానికి కాలక్రవు ంలో యు జ్ఞ మిుతం అనేాపెర్పు వచ్చింది. యు జ్ఞాన్ని యూ గం అని కూడా అంటారు . అదే యు జం అర్పు ంది. యు జ్ఞమిుతం, కాలక్రవేు ణా యు జమిుత, యు జిుత, జాజ్‌పూర్‌గా రూపాంతరం చెందింది. ఆ పేరుతోనే ఇప్పటికీ పిలువ బడు తు న్నది. మిుూ ణాలు దీనిని విరజా ే త్రంగాాపెర్కొంటు న్నారు . శతాబ్దాల పై ర్వం న్ు ంచే ఇది సు ప్రిసీద్ధ యూ త్రా స్థిలంగాాపెర్ గాంచింది. దీనిని గు రించి ప్రిస్తావిస్తూ, ఒరిస్సా సాంస్కృ తిక వారసిత్వం గు రించి విస్తృ త పిరిశోధనలు జరిపీన ప్రొఫెసిర్ థావు ఖ యు గినీ డొనాల్డ్‌సిన ఇలా అన్నారు : ''భారత ఈశాన్య సివు ద్ర తీర రాష్ట్రమైన ఒరిస్సాలో ఐదు ప్రధాన దేవతామూర్తులను ఐదు పవిత్ర ే త్రాలలో పి జించడం జర్పు గు తు న్నది. అవి : భు వనేశ్వర్ నగరంలో

విరజామాూ త ఆలయు ం

పిరవు శిమడు ; పై రీ నగరంలో వు హావిష్ణు మా కోణార్క పిట్టణంలో సిప్తాశ్వ రథారూ ఢు డైన సూర్యుడు; మహావినాయకలో విఘ్నేశ్వరుడైన గణేశు ఢు ; జాజపై ర్‌లో దేవి.''

ప్రాచీన కాలంలో కళింగ, ఓఢ్రదేశం, ఉత్కళరాజ్యం అనే పేర్లతో పేర్గాంచిన ఒరిస్సా ప్రాంతానికి ఒకప్పుడు జాజపై ర్ రాజధానిగా ఉండేది. ఆరవశతాబ్దంలో జజాతి కేసిరి అనే రాజు కన్యాకుబ్జ నగరం ను ంచి పిదివేలవు ంది బ్రాహ్మణు లను రప్పించి, ఇక్కడ ఒక బ్రహ్మాండ మైన యు జ్ఞాన్ని నిర్వర్తించాడు . ఆయు నగాని, లేక, ఆయు న వంశస్థు లు గాని విష్ణు వాహనమైన దివ్య మంగళ గరుడ పక్షి రూ పిం శిఖరాగ్రంలో గల ఒక బ్రహ్మాండ మైన స్తంభాన్ని నిర్మించారు. దానికి 'శు భ ి స్తంభం' అ ని న ాావు కరణం చేశారు .

శు భస్తంభం

తంత్రశాస్త్ర అధ్యయు నానికి కూడా ఒకప్పుడు జాజపై ర్ ప్రధాన కేంద్రంగా భాసిల్లింది. దేశం నలు వూ లల ను ంచీ; నేపాల, టిబెట వంటి విదేశాల ను ంచీ, వందలాది వు ంది పిండితు లు తాంత్రికశాస్త్ర అధ్యయు నానికీ, అభ్యాసానికీ ఇక్కడికి వచ్చేవార్లు . ఇలాంటి కార్య కలాపాలకు విరజావూ త ఆలయు ం ప్రధాన కేంద్రంగా ఉండేది. ఈ

జగన్నాథ ఆలయం

దేవాలయం చుట్టూ తాంత్రిక ఉపాసనతో సంబంధంగల వివిధ దేవతల, భైరవుల, భైరవీల ఆలయాలు అసంఖ్యాకంగా ఉండేవి. ఈ నాటికీ లభిస్తున్న ఆలయ శిథిలశకలాల నుంచీ, విగ్రహాల నుంచీ ఒకప్పుడు ఇక్కడ కళానిలయాలైన గొప్ప దేవాలయాలు ఉండేవని గ్రహించవచ్చు.

అయితే, కళాఖండాలైన ఇక్కడి ప్రాచీన ఆలయాలు కేవలం కాలప్రవాహం కారణంగానే శిథిలాలయిపోయాయా? అంటే, అదేం కాదు. పదహారవ శతాబ్దంలో ఒక దుర్మార్గుడు పొరుగు ప్రాంతం నుంచి పెద్ద సైన్యంతో దండెత్తి వచ్చి, ఒరిస్సా వివిధ ప్రాంతాలలోని వేలాది దేవాలయాలను నాశనం చేశాడు. జాజపూర్ ఆ విధ్వంసకుడి దృష్టిని విశేషంగా ఆకర్షించి ఉండాలి. ఇక్కడున్న ప్రతి ఆలయాన్నీ నేలమట్టం

చేసీ శిల్పాలను ఛిన్నాభిన్నం చేశాడు . విగ్రహాలను పై రీతిగా నాశనం చేయు లేక వాటి ర ్రా పాలను నాశిపిరి చాడు . ఆటవిక అను చరు ల మందతో వచ్చిన ఒక ఉన్మాది విలయతాండవం అది. బ్రహ్మాండమైన శు భ స్తింభం శిఖరాగ్రంలో ఉన్న గరు డవిగ్రహాన్ని వాడే కింద పిడతోల్లు ంచాడు . అల్లు తే ఎంత ప్రియు త్నించినప్పిటికీ స్తింభాన్ని పిడగొట్టలేక పాయూ డు .

చరిత్రకారు లకు తప్పి వు గిలినవారికి ఆ దు ర్మార్గ డిూబరేవు టో తెలియదు. బెంగాల్‌కు చెందిన ఆఫ్ఘన్ సుల్తాన్ సులైమాన్ కర్రానీ ానాధిపితి అల్లు న వాణ్ణి కాలాపిహాడ్ అనేవారు . వాడు పై రీ జగన్నాథ వు ందిరాన్ని కూడా దోచు కున్నాడు . భు వనేశ్వర్‌లోని ఎన్నో సుందర భవనాలను నాశనం చేసుకుంటూ అస్సాం వరకు వెళ్ళి, గౌహితి సిపీ పింలోని సి ప్రిసీద్ధ కావూ ాదేవీ వు ంది రాన్ని వు ట్టడించాడు . ఇన్ని దు రాగతాలకు పాల్పడిన ఈ దు ర్మార్గుడు ఆఖరికి అక్బర్ చ ాక్రవర్తి ే న్యైకుల చేతు ల్లో చచ్చాడు !

అయితే, ఈనాటికీ ప్రాచీన జాజ్‌పూర్ వైభవ స్మృతులు చెరిగి పోలేదు . యు జ్ఞాలు జరిగిన సు ప్రసిద్ధ పవిత్ర ప్రదేశవు న దశాశ్వవే ధ ఘట; దేవతలు , వు ను లు పవిత్ర స్నానాలు చేశారని భావించబడే నదీతీరంలోని సప్తరేఖ; వైతరణీనది తీరంలోని వరాహనాథ వు ందిరం, సప్తవూ త కా వు ండపం ప్రాచీన సంప్రదాయూ లకు సాక్ష్యాలు గా నిలిచి ఉన్నాయి . సప్తవూ త కా వు ందిరంలో ఐరావతాధిరూ ఢ, శ్ర భేశ, సాలంకార వజ్రహస్తి ఇంద్రాణి; గరు డాసిన శాంతహస్త వైష్ణవి, వ షారూ ఢ త్రిశూ ల వరధారిణి; చంద్రరేఖావిభూ షిణ వూహా శ్వరి; శిఖివాహన కాంతరూ ప కౌవూ రి; హంస పీ ఠి - సస్మేరూ ఢ సర్వాభరణ భూ షిత బ్రాహ్మణి; వు హీషాసిన వరాహవదన వారాహీ; నగ్నదేహసర్పభూ షితాకబరి, వు ండ వూ లిని భీషణ చావు ండ దేవతా రూ పాలు ఉన్నాయి . ఈ సప్త వూ త కా వు ందిరంలోని దేవతా నావూ లు అద్భుత శబ్ద సౌందర్యంతో ఉన్నత యోగ, తంత్ర శాస్త్ర భావనా సంప్రదాయూ లకు సు ందర ప్రతీకలుగా వెలుగొందుతున్నాయి.

నర్తన చావు ండ : భైరవ

విరజాదేవి దివ్యతేజస్సు న ంచి నవదు ర్గ (దు ర్గాదేవి తొవ్మిది రూ పాలు), అష్టచండి (చండీదేవి ఎనిమి ది రూ పాలు), చతు షష్టి

యో గిను లు   ఆవిర్భవించారు . అందరికీ ఇక్కడ ఆలయా లు ఉన్నాయి .

త్రిలోచనేశ్వర ఆలయం

ఇక్కడి ఆలయం లోని అగ్నీశ్వర్ రుడు గా ప్రసిద్ధిగాంచిన శివలింగం రంగు లు రోజురోజుకూ మా రు తుందనే ప్రగాఢ విశ్వాసం శతాబ్దాల తరబడిమూది. అలా రంగు లు మా రడం కళ్ళారా చూ శాం ని చెప్పేవారూ ఉన్నారు.

తాంత్రిక శక ప్రభావం సిన్న గిల్లాక ఈ ప్రాంతాన్ని బౌద్ధవు త ప్రభావ కిరణాలు తేజోవంతం చేశాయి . జాజపి ర్‌కు దాదాపు ఒక మైలు దూరంలోవున్న మూడు కొండలలో పలు బౌద్ధ కట్టడాలు ఉన్నాయి . ఆ కొండలను ఉదయ గిరి, లలితగిరి, రత్నగిరి అంటారు . సు ప్రసిద్ధ చీనాయా త్రికుడు హ్యు యా నత్సాంగ్ దీనిని పుష్పగిరి అని పేర్కొన్నాడు. దీనిని ఒరిస్సా నలంద అని చెప్పవచ్చు. ఇక్కడి ఒక కొండ పై ద స్థూపానికి పెరం ఉంది. అది విరిగి పడినప్పుడు అందు లోను ంచి బు ద్ధు డి అవశేషాలు గల పవిత్రపేటిక బయ టపడింది. ఆపేటిక ఇప్పుడు ప్రభు త్వసు ర క్ష ణలో ఉంది. అసంఖ్యాకవు న్న బు ద్ధ విగ్రహాలు , బౌద్ధగాథలను వివరించే అనేక శిల్పాలు ఈ కొండలపై ద కను గొనబడ్డాయి . ధ్యానం, తపస్సులతోపాటు పాండిత్య, సాంస్కృతిక

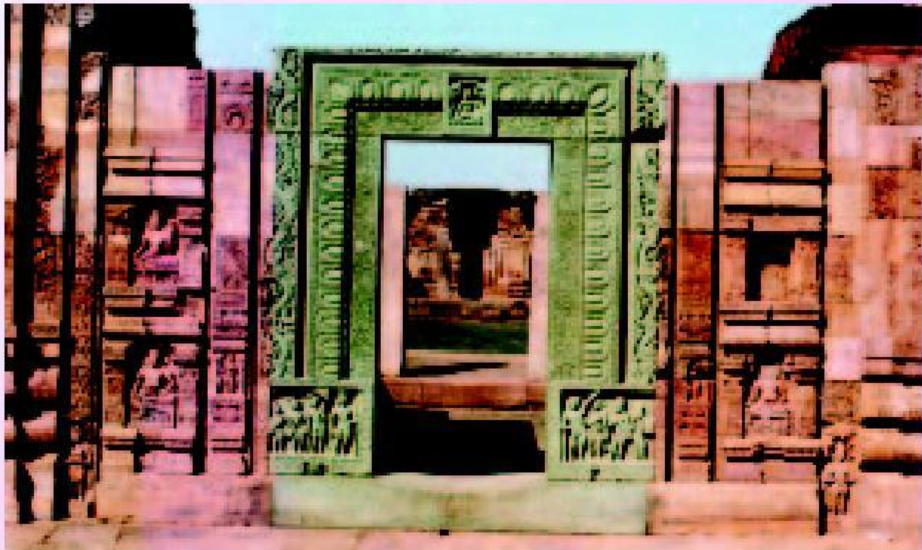
ఉదయగిరి బౌద్ధమఠం

కార్యకలాపాలతో ఈ ప్రాంతం ఒకప్పుడు కళకళలాడేదని ఇక్కడి తవ్వకాలు తెలియజేస్తున్నాయి. వేలాది మంది బసచేయడానికి తగ్గ నివాస సదుపాయాలు ఇక్కడ ఉండేవి. ముందుగా సుస్థాపితమైన జాజ్‌పూర్‌కు, ఇక్కడ ఉత్తరోత్తరా వెలసిన బౌద్ధ విద్యాపీఠంతో పరస్పర విద్యా సంబంధాలు, సంప్రదింపులు ఉండేవనడంలో సందేహం లేదు. జాజ్‌పూర్‌లో ఉన్న బుద్ధ ప్రతిమలే దీనికి ప్రబల సాక్ష్యాలుగా ఉన్నాయి.

ఒకానొక కాలఘట్టంలో బౌద్ధ కర్మకాండ, తాంత్రిక క్రతువులతో కలిసి సరికొత్త తాంత్రిక విధానాలు ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చాయి. జాజ్‌పూర్ నూతన ప్రయోగాలకు నిలయం అని చెప్పవచ్చు. దేవతలకు కూడా అపూర్వమైన సరికొత్త రూపాలను కల్పించారు. అయితే, వాటికి వెనక ఉన్న తాత్విక ఆలోచనలు కాలగర్భంలో కనుమరుగై

పొయ్యూ ల్లు . ఈ విషియ్ ంగా స్ప్రిసీద్ధ చరిత్రకార్ర ఢు గోరాచంద్ పిట్నాయ్ క్ ఇలా అన్నార్ర : ''జాజప్పి ర్ పిట్టణంలోని హిను వు నేశ్వర ఆలయం వెలుపలి ప్రాకారంలోవున్న మహిషివు ర్దినీ విగ్రిహం చాలా విభిన్నమైనది ... ఇక్కడ దేవత ఎనిమిది చేతులు కలిగి వుంది. పేృను న్న ఎడవు చేత్తో రా ́స్పి డి భు జాలను అదివి పిదు తూ , పేృను న్న కుడిచేత్తో త్రిశూ లాన్ని వాడి శరీరంలోకి పోదు స్తున్నది. వి గిలిన చేతుల్లో ఖడ్గం, చక్రం, డాలు, విల్లు, బాణం, మొదలైన ఆయుధాలూ; ఒక చేతిలో వాణ్ణి కర్ర స్తున్నట్టున్న పావ్రూ ఉన్నార్లు . రా ́స్పి డికి ధు న్నపౌతు తలా, వ్రూ నవ శరీరం ఉ న్నార్లు . దేవతా వాహినవ్రు్మ సీంహిం రా ́స్పి డి వీ దికి ఉర్ర కుతు న్నది.''

మరొకసారి ప్రొఫెసర్ డొనాల్డ్‌సన్ మాటల్లో చెప్పాలంటే, ''జాజ్ పూర్‌కు తొమ్మిదిమైళ్ళ ఉత్తర దిశగా ఉన్న ఖాడీపడాలో బ్రహ్మాండ

రత్నగిరి

పైన బుద్ధ విగ్రహాలు చాలా కనుగొనబడ్డాయి. జాజపూర్ పరిధిలోనే ఒరిస్సాలో లభించిన బుద్ధవిగ్రహాలన్నిటిలోకీ పెద్దదైన విరిగిన బోధిసత్వ పద్మపాణి విగ్రహం కనుగొనబడింది. పాదాలు, పీఠం లేకుండానే ఈ విగ్రహం ఎత్తు పదహారు అడుగులు. ఇక, జాజపూర్ బౌద్ధమతానికి చెందిన మహాయాన, వజ్రయాన (తాంత్రిక) శాఖలకు కేంద్రంగా ఉండేదనడానికి సాక్ష్యాలు వైతరణీ నదికి ఆవలిగట్టున ఉన్న సోలంపూర్‌లో కావలసినన్ని ఉన్నాయి. ఆ గ్రామంలోనే దాదాపు మూడువందల పురాతన శిల్పాలు ఈ నాటికీ చెల్లాచెదరుగా పడి ఉన్నాయి.''

ముక్తారాణి మిశ్రా ప్రొఫెసర్ ఇలా అంటారు : ''ఈ విధంగా జాజపూర్‌లోని దేవాలయాలు, స్మారక భవంతులు మితిమీరిన విధ్వంసాలకు లోనైనప్పటికీ, వాటికి తట్టుకుని ఇంకా మిగిలివున్న శిల్పాలు, (వాటిలో కొన్ని) ఒరిస్సాలో లభించిన ఆ రకం వాటన్నిటి కన్నా చాలా పెద్దవీ, అందమైనవీ ఉన్నాయి. ఇవన్నీ బ్రహ్మాండమైన ఈ నగర గతవైభవానికీ, సుప్రసిద్ధ యాత్రాస్థలంగా శాక్తేయపూజావిధానానికి నిలయమైన శక్తిపీఠ ప్రధాన క్షేత్రంగా దీనికి ఉన్న కీర్తిప్రతిష్ఠలకూ ప్రబల సాక్ష్యాలుగా ఉంటున్నాయి.''

వారుణి మహోత్సవం

జాజ్‌పూర్‌లో జరిగే ఉత్సవాలలో చాలా ముఖ్యమైనది – లక్షలాది భక్తులు వైతరణీ నదిలో పుణ్య స్నానాలు చేసే వారుణి మహోత్సవం. ఇందులో మూడు రకాలు ఉన్నాయి. చైత్ర బహుళ త్రయోదశి (మార్చ్-ఏప్రిల్) వరుణుడికి సంబంధించినది. అందువల్లనే దీనికి వరుణి లేదా వారుణి అనే పేరు వచ్చింది. ఈ వారుణి శనివారం వచ్చినట్లయితే దీనిని మహావారుణి అంటారు. ఈ మహా వారుణి గనక శుభఘడియల్లో వచ్చినట్లయితే దానిని మహా మహావారుణి అంటారు. ఇది మరీ ప్రశస్తం. ఈ శుభఘడియల్లో వైతరణీ నదిస్నానం చేస్తే, సర్వ పాపాలూ నశించి పోతాయని భక్తుల విశ్వాసం!

త్రివేణీ అమావాస్య

మాఘమాసం (జనవరి-ఫిబ్రవరి)లో వచ్చే త్రివేణీ అమావాస్యను విరజామాత జయంతిగా జరుపుకుంటారు. దేవతను ఆరోజు సావిత్రీమాతగా అలంకరించి గాయత్రీ మంత్రోచ్చారణతో పూజిస్తారు.

రథయాత్ర

ఆశ్వయుజ (సెప్టెంబర్-అక్టోబర్) శుక్లపక్షం తొలిరోజున ప్రారంభమై తొమ్మిది రోజుల పాటు జరిగే విరజా రథయాత్ర చాలా విలక్షణమైనది. అందంగా అలంకరించిన రథం మీద విరజాదేవి ఉత్సవ విగ్రహాన్ని ఊరేగిస్తారు. రథం మీద వెండి ఆభరణాలతో అలంకరించిన దండాన్ని కూడా అమర్చి ఊరేగిస్తారు. దీనిని సాక్షాత్తు స్తంభేశ్వరీ దేవి చేతిదండం అని చెబుతారు. రథం తొమ్మిది రోజులూ ఒక్కొక్క రోజూ ఆలయాన్ని తొమ్మిది సార్లు ప్రదక్షిణ చేస్తుంది. చివరి రోజైన 'మహానవమి' నాడు ఆలయానికి ఈశాన్య దిశలో ఉన్న నరపిద అనే 'లఖబింధా పాడియా'లో లఖబింద ఉత్సవం జరుపుతారు.

అమ్మవారితో పాటు వచ్చే అర్చకులు నాలుగు దిశలకు నాలుగు బాణాలు వదులుతారు. ఆ తరవాత దేవతను చీకట్లో ఆలయం లోపలికి తీసుకువచ్చి, తలుపులు మూస్తారు.

రథం మీద ఊరేగే విరజాదేవిని భక్తితో సందర్శించిన భక్తుల పాపాలు తొలగిపోతాయనీ, ఆ తరవాత పునర్జన్మ ఉండదనీ భక్తుల విశ్వాసం.

జాజ్‌పూర్ - పరిసర ప్రదేశాలు >>>>>>>

ఛటియా

భక్తులు అమిత భక్తిశ్రద్ధలతో దర్శించుకునే ఛటియా జగన్నాథస్వామి ఆలయం చాలా ముఖ్యమైన పుణ్య క్షేత్రం. ఈ దేవాలయం చాలా విలక్షణమైనదిగా పేరు గాంచింది. ఎందుకంటే ఇక్కడ శ్రీ భద్రాదేవి, జగన్నాథ స్వామికి ఎడమ వైపున కూర్చున్న భంగిమలో దర్శనమిస్తుంది.

అశోక్‌ఝర్

పచ్చటి అడవులు కనువిందు చేసే మహాగిరి కొండల మధ్య ఉన్న అశోక్‌ఝర్ సహజ సుందర ప్రకృతి ప్రదేశం. అశోకేశ్వరుడి పేరు మీదుగా వెలసిన ఈ ప్రాంతం కేవలం పుణ్యక్షేత్రం మాత్రమే కాదు; వినోద యాత్రలకు కూడా అనువైనది.

చండిఖోల్

ఆరోగ్యకరమైన వాతావరణానికి పేరుగాంచిన చండిఖోల్, బాబా భైరవానంద ఆశ్రమం నేపథ్యంగా గల సుందర పర్వత ప్రదేశం. ఇక్కడ నిరంతరం ప్రవహించే సెలయేరు ఉంది. ఈ ప్రాంతం వీకెండ్ పిక్నిక్ వెళ్ళడానికి చాలా అనువైనది.

ముల్లపాల్

ఇక్కడ సుప్రసిద్ధ లింగేశ్వర దేవాలయం ఉంది. శారీరక రుగ్మతలు పోగొట్టుకోవడానికి రోజూ వందలాది భక్తులు దైవదర్శనానికి వస్తూ ఉంటారు.

వ్యాస సరోవర్

పురాణపురుషుని వ్యాసభగవానుడి పేరుమీదుగా వెలసిన వ్యాససరోవర్ ఒరిస్సాలోని పవిత్ర ప్రదేశాలలో ఒకటి. వ్యాసదేవ, రాఘవదాసు విగ్రహాలు ఇక్కడ పూజింపబడుతున్నాయి. వ్యాససరోవరానికి సంబంధించిన కథలు చాలా ప్రచారంలో ఉన్నాయి. దుర్యోధనుడు ప్రాణ రక్షణ కోసం దాక్కున్న స్థలంగా దీనిని చెబుతారు. ప్రతి మాఘ శుక్ల ఏకాదశి నుంచి ఒక వారం రోజుల పాటు ఇక్కడ ఉత్సవాలు జరుగుతాయి. జగన్నాథ మందిరం, వ్యాసాశ్రమం, పుష్కరిణి సమీపంలోని గుప్తగంగ భక్తులను విశేషంగా ఆకర్షిస్తున్నాయి.

గోకర్ణిక

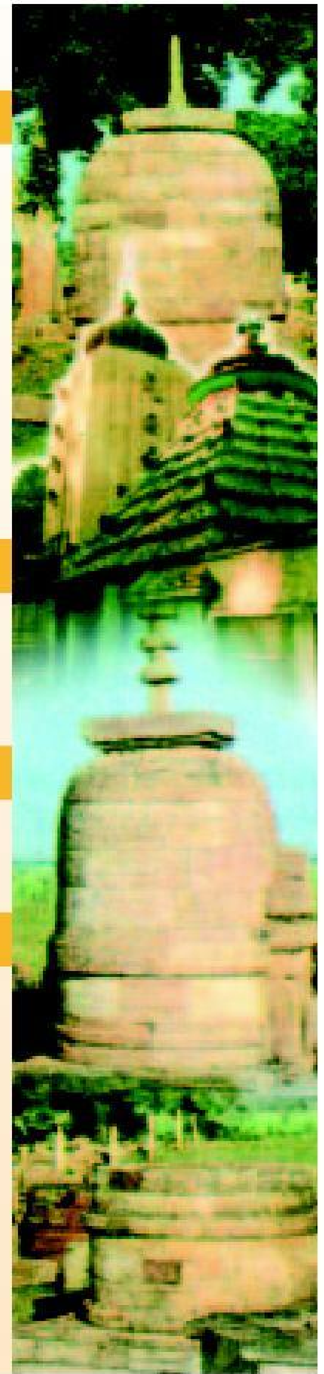
గోకర్ణేశ్వర మహాదేవ ఆలయానికి ప్రసిద్ధిగాంచిన గోకర్ణిక క్షేత్రం బ్రాహ్మణీ తీరంలో ఉంది. ఐదో నెంబరు జాతీయ రహదారిపై జరకా సమీపంలో ఉన్న ఈ అందమైన ప్రదేశం పిక్నిక్ వెళ్ళిరావడానికి చాలా బావుంటుంది.

మహావినాయక్

చండీఖోల సమీపంలోని మహావినాయక్ దేవాలయంలో ఒకే లింగానికి ఐదు శిరస్సులు ఉన్నాయి. గణపతిని ఇక్కడ పూజిస్తారు.

రత్నగిరి – లలితగిరి – ఉదయగిరి

ఈ మూడు కొండలూ, వాటి పరిసర ప్రదేశాలూ కలిసి ఒక విశిష్ట బౌద్ధ ప్రాంగణంగా వెలుగొందుతున్నాయి. చీనా యాత్రికుడు హ్యూయాన్‌త్సాంగ్ ఈ ప్రాంతంలో పుష్పగిరి అనే బౌద్ధవిశ్వవిద్యాలయం ఉండేదని తన రచనలలో పేర్కొన్నాడు. తవ్వకాలలో బయట పడ్డ ఇటుకలతో నిర్మించిన బౌద్ధారామాల శిథిలాలు, రాతి శిల్పాలు, బుద్ధ విగ్రహాలు అలనాటి వైభవాన్ని చాటుతున్నాయి. ఈ మూడు గిరులలో ప్రధానమైనది రత్నగిరి. ఇక్కడి నగిషీలుగల బ్రహ్మాండమైన బౌద్ధ విహార ద్వారబంధం, అందమైన బుద్ధ విగ్రహాలు మొదలైన వాటిని చూసినప్పుడు బహుశా గుప్తుల అనంతర కాలానికి చెందిన శిల్పాలు ఇక్కడే ఎక్కువగా ఉన్నాయనిపిస్తుంది.

జాజ్‌పూర్‌కు చేరుకోవడం ఎలా? >>>>

- సిమీ పి విమా నాశ్రయం భు వనేశ్వర్‌లో ఉంది. (120 కి.మీ.)
- సిమీ పి రైల్వేస్టేషన రైలకత - చెన్నయ్ రైలు మార్గంలో జాజ్‌పూర్ - కియోంఝర్ రోడ్. (35 కి.మీ.)
- కటక్, భు వనేశ్వర్, కొలకతకు చక్కటి రోడ్డు సౌకర్యాలు న్నాయి. రెగ్యులర్ బస్సు సర్వీసులు ఉన్నాయి.

వసతి సౌకర్యాలు >>>>>>

- విరజా పాంథశాల (ఒరిస్సా టూ రిజం) *టెలి: 06728 - 222029*
- మోనోరిలాక్ష్ లాడ్జ్ *టెలి: 06728 - 222134*
- హోటల సిత్య *టెలి: 06728 - 223751*
- హోటల ఆశ్రయు *టెలి: 06728 - 224243*

వివరాలకు సంప్రదించండి :
విరజా పాంథశాల, జాజ్‌పూ ర్ (06728 - 222029),
టూరిస్ట్ కౌంటర్, జె.కె. రోడ్, (06728 - 220242),
టూ రిస్టు కౌంటర్, కటక్ రైల్వేస్టేషన
(0671-2620507),
టూ రిస్టు ఆఫీసు, కటక్ (0671 - 2312225).

Touch Orissa to feel India

Feel the pulse of Orissa... and you will hear the throb of India. In diversity lies the unity of the age-old traditions. The " Rath Yatra " of Lord Jagannath transcending the boundaries of the nation is now a universal sensation. The teeming millions, with hearts full of devotion, the throbbing drums, the frenzied cymbals, the roar of the crowds, the chanting of the priests.... that is India for you, and of course, her immortal tradition. Orissa has the pride of preserving and protecting its simple and arcadian past by cradling under her wings 62 distinct tribal groups.... complete, with their indigenous customs, rhythms of dance, beliefs and traditional festivals. Orissa's ancient art and craft have its strong tribal traditions kept ablaze in the new Millennium. Applique in Orissa is an old temple-art that brings about a marriage of technicolours on cloth. Cross-cultural influences are seen in the silver and breath-taking renditions of silver-craft which leave the viewers breathless.

Stroll into Orissa and walk hand in hand with the tradition of India.

Tradition

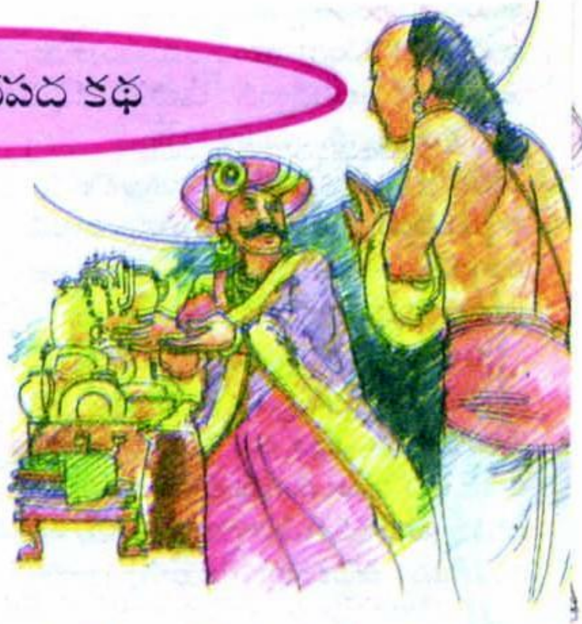
Explore
ORISSA
The soul of India

[illegible] information contact: Director, Tour[illegible]n Bhavan, Bhubaneswar-751014 [illegible], India, Tel: (0674) 2432177, Fax: (0674) [illegible], e.mail:[illegible]@sanc[illegible].in website:www.orissa-tourism.com, Tourist Offices at; **Chennai:** [illegible] Tourism Complex Ground Floor, Near Kalaivanar Arangam, , Wallajah Road, Che[illegible] - 600002 Ph: (044) 25360891, **Kolkata**: Utkal Bhawan 55, Lenin Sarani Pin-700013, Tel: (033) 22443653, **New Delhi:** Utkalika, B/4 Baba Kharak Singh Marg Pin - 110001, Telefax (011) 23364580

తమిళనాడు జానపద కథ

కష్టార్జితం!

ఒకానొకప్పుడు చోళరాజ్యాన్ని ధర్మాత్ముడైన ఒక రాజు పరిపాలించేవాడు. ధర్మపరిపాలన సాగించడంతో పాటు ప్రజలకు దానధర్మాలు చేయడం అన్నా, కవి పండితులను కానుకలతో సత్కరించడం అన్నా ఆ రాజుకు ఎంతో మక్కువ. ఆయన వద్దకు దానం అంటూ వచ్చి వట్టిచేతులతో తిరిగివెళ్ళినవారు లేరు. ఆయన సాటిలేని గొప్ప దాతగా పేరుగాంచాడు.

రాజధానిలో నూతన సంవత్సరారంభ వేడుకలు ఘనంగా జరుపుకోవడం అక్కడి సంప్రదాయం. ఎప్పటిలాగే ఆ సంవత్సరం కూడా ఆటపాటలతో ఉత్సవాలు గొప్పగా జరిగాయి. ఆఖరి అంశం కానుకలు అందుకోవడం. వరుసలు వరుసలుగా నిలబడి ప్రజలు కావలసిన కానుకలు పుచ్చుకుని సంతోషంగా వెళ్ళసాగారు. అందరూ వెళ్ళిపోయాక ఒక బ్రాహ్మడు మాత్రం అక్కడ నిలబడివుండడం రాజు గమనించాడు. అతడు చూడడానికి మరీ అంత పేదవాడిలాగానూ లేదు. రాజు అతన్ని దగ్గరికి పిలిచి, ''ఏం కావాలో సెలవివ్వండి బ్రాహ్మణోత్తమా! ధన కనక వస్తువాహనాలు ఏవైనా కోరుకోండి. ఈ క్షణమే ఇస్తాను,'' అన్నాడు.

''అవన్నీ వద్దు ప్రభూ,'' అన్నాడు బ్రమ్మడు వినయంగా.

''మరేం కావాలి?'' అని అడిగాడు రాజు.

''ప్రభువులు స్వయంగా చెమటోడ్చి సంపాయించిన దానినే నేను కానుకగా పుచ్చుకోగలను. ఇక్కడ ఉన్నవాటిలో అలాంటిది ఏదైనా ఉన్నదా?'' అన్నాడు బ్రాహ్మడు.

ఆ మాటవిని రాజు విస్మయం చెందాడు. బ్రాహ్మణ్ణి చూస్తే పరమసాధువులా కనిపిస్తున్నాడు. రాజు కొంతసేపు ఆలోచించాక బ్రాహ్మడి కోరికలో న్యాయముందనిపించింది. అక్కడున్న వస్తువులకేసి రాజు ఒకసారి తేరిపార చూశాడు. వాటిలో ఒక్కటీ తను స్వయంగా కష్టించి సంపాయించింది లేదు. అక్కడ ఉన్నవన్నీ పన్నులరూపంలో ప్రజల నుంచి వసూలు చేసిన ప్రజాధనం ద్వారా కొన్నవే. ''బ్రాహ్మణోత్తమా, ఇక్కడ ఉన్నవి ఏవీ నేను స్వయంగా కష్టించి ఆర్జించినవి కావు. అయినా, నువ్వుకోరిన వాటిని కానుకగా స్వీకరించవచ్చు. తమ

అనుపమ పాండిత్యానికీ, జ్ఞానానికీ కానుకగా వాటిని సగౌరవంగా సమర్పించుకుంటాను. ఏంకావాలో సెలవివ్వండి,'' అన్నాడు.

''క్షంతవ్యుణ్ణి ప్రభూ! ఇక్కడ ఉన్న వాటిలో ఏ ఒక్కదాన్నీ ముట్టుకోలేను. న్యాయమైన వాటినీ, ధర్మబద్ధమైన వాటినీ మాత్రమే తీసుకోగలను,'' అన్నాడు బ్రాహ్మడు పునరాలోచన లేకుండా.

ఇలాంటి సంతోషకరమైన సందర్భంలో దానమంటూ వచ్చిన బ్రాహ్మణ్ణి వట్టి చేతులతో పంపడం తన కీర్తికి భంగకరం కాదా అని రాజు మనసులో మథనపడసాగాడు. బ్రాహ్మడికి ఎలాగైనా సంతోషం కలిగించాలన్న ఉద్దేశంతో, ''అలాగే, బ్రాహ్మణోత్తమా, రేపు వచ్చి, నీ ఇష్టానుసారం నేను స్వయంగా కష్టించి ఆర్జించినదాన్ని కానుకగా పుచ్చుకునివెళ్ళు,'' అన్నాడు.

చిరునవ్వుతో బ్రాహ్మడు మెల్లగా వంగి రాజుకు నమస్కరించి, అక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోయాడు.

రాజు అంతఃపురానికి వెళ్ళి, చిరిగిన దుస్తులతో పేదవాడిలా వేషం వేసుకుని, రాజభవనాన్ని వదిలి పనికోసం వెతుక్కుంటూ ఎక్కడ పనిదొరుకుందా అని ఒంటరిగా కాలినడకనే బయలుదేరాడు. ఎక్కడికి వెళ్ళినా ఎవరూ ఆయనకు చేయడానికి ఎలాంటి పనీ ఇవ్వలేదు.

ఆఖరికి ఆయన సముద్రతీరం చేరుకున్నాడు. అప్పుడే పల్లెకారులు కొందరు చేపల వేటకు పడవలపై సముద్రంలోకి వెళ్ళడానికి సిద్ధమౌతున్నారు. ''అయ్యా, నేనూ మీతో వచ్చి చేపలు పట్టడానికి మీకు సాయపడతాను,'' అని అడిగాడు మారు వేషంలోని రాజు. అయినా ఎవరూ ఆయన్ను వెంట తీసుకువెళ్ళడానికి ఒప్పుకోలేదు. ఆఖరికి ఆయన అక్కడేవున్న ఒక వృద్ధుడి దగ్గరికి వెళ్ళి ఏదైనా పని ఇవ్వమని మొరపెట్టుకున్నాడు. ఆయన వేషం చూసి కనికరించిన ఆ వృద్ధుడు, ''ఈ రోజు నాకు ఒంట్లో నలతగా వుంది. సముద్రంలోకి వెళ్ళలేను. నాపడవలో నువ్వు వెళ్ళి చేపలు పట్టుకురా. పెద్ద చేపకు రాగి నాణెం, చిన్న చేపకు గవ్వ ఇస్తాను. సమ్మతమేనా?'' అని అడిగాడు.

సమ్మతమే అని చెప్పి రాజు, వలను తీసుకుని పడవలో సముద్రంలోకి కొంత

దూరం వెళ్ళి వల విసిరాడు. కొంతసేపు ఆగి వలను పైకి లాగాడు. అందులో ఒక పెద్ద చేప, ఒక చిన్న చేప ఉన్నాయి. తనకు చేపలవేటలో అనుభవం లేదు. రాత్రంతా సముద్రం మీద వున్నా ఇంతకన్నా ఎక్కువ చేపలు పట్టగలనన్న నమ్మకంలేదు గనక, అప్పటికప్పుడే తీరానికి తిరిగివచ్చి, వృద్ధుణ్ణి కలుసుకున్నాడు. రెండు చేపలను చూసి సంతోషించిన ఆ వృద్ధుడు చెప్పిన మాట ప్రకారం ఒక రాగి నాణెం, ఒక గవ్వ ఇచ్చాడు.

రాజు అతనికి కృతజ్ఞతలు చెప్పి, వెనుదిరిగి వచ్చి, రాజభవనం చేరుకున్నాడు. రాత్రంతా కాపలా కాసిన భటులు తెల్లవారు జామున ఆదమరిచి నిద్రపోతున్నారు.

మరునాడు రాజు సభలో కొలువు తీరాడు. బ్రాహ్మడు రాజ దర్శనం కోసం వచ్చాడు. ఆయన్ను చూడగానే రాజు, ''బ్రాహ్మణోత్తమా, గత రాత్రి నేను స్వయంగా శ్రమ పడి ఒక రాగి నాణెం, ఒక గవ్వ సంపాయించాను. నీ అభీష్టానుసారం నువ్వు దానిని స్వీకరించు. ఇంకా కావాలంటే చెప్పు. ఖజానానుంచి కావలసినంత ఇప్పిస్తాను,'' అన్నాడు.

''వద్దు, ప్రభూ! అది ప్రజాధనం గనక దాన్ని ముట్టుకోదలచలేదు. క్షమించండి. మీరు శ్రమపడి సంపాయించి తెచ్చినదాన్ని పరమ సంతోషంతో పుచ్చుకుంటాను, ఇవ్వండి,'' అన్నాడు.

రాజు ఆ రాగి నాణెం, గవ్వ తీసి ఇచ్చాడు. బ్రాహ్మడు వాటిని పరమానందంతో పుచ్చుకుని, కళ్ళకు అద్దుకుంటూ, ''ప్రభువులు చెమటోడ్చి సంపాయించిన ధనం ఇది.

దీనికి వెలకట్టలేము. అమూల్యమైనది. ధర్మ ప్రభువులు చిరకాలం వర్ధిల్లాలి,'' అంటూ రాజుకు మరొకసారి వంగి నమస్కరించి ఇంటికి బయలుదేరాడు.

ఇంటి దగ్గర బ్రాహ్మడి భార్య, రెండవ రోజు రాజదర్శనానికి వెళ్ళిన భర్త ఎలాంటి విలువైన కానుకలతో తిరిగివస్తాడో అని అమిత ఆసక్తితో ఎదురు చూస్తున్నది. ధనంతో పాటు విలువైన కానుకలు తీసుకురాగలడని కలలు కనసాగింది. చిరునవ్వుతో భర్తరాగానే, తప్పక విలువైన కానుకలే తెచ్చి ఉంటాడన్న నమ్మకంతో, ''ఏం తెచ్చారేమిటి?'' అని అడిగింది.

''చాలా విలువైనదే తెచ్చాను. ఒక విధంగా అమూల్యమైనదే అని చెప్పాలి. ఎందుకంటే ఇలాంటి కానుకను మన

రాజ్యంలో ఏ ఒక్కరూ రాజు నుంచి పుచ్చుకోలేదు!'' అన్నాడు బ్రాహ్మడు.

''అలాగా! ఏదీ చూపండి మరి,'' అని తొందరపెట్టింది భార్య.

బ్రాహ్మడు ఉత్తరీయంలో ముడివేసుకుని రొండిన దోపుకున్న రాగి నాణెం, గవ్వ తీసి భార్య అర చేతిలో పెడుతూ, ''ఇది రాజు స్వయంగా కష్టపడి ఆర్జించినది. ఖజానాలోని మణి మాణిక్యాల కన్నా, స్వర్ణ ఆభరణాల కన్నా విలువైనది. ఎందుకంటే అవన్నీ ప్రజలనుంచి రాబట్టినవి. అదీ తేడా!'' అన్నాడు ఎంతో గొప్పగా.

''ఏమిటండీ, ఇది. ఒక రాగి నాణెం, ఒక గవ్వ. వీటినేమో చాలా అమూల్యమైనవి అంటున్నారు. మీకేమయింది? వెళ్ళేప్పుడు మామూలుగానే ఉన్నారుగా?'' అంటూ బ్రాహ్మడి భార్య కోపంతో వాటిని వాకిట్లోకి విసిరికొట్టింది. రాగి నాణెం ఉత్తర దిశగా, గవ్వ దక్షిణ దిశగా దొర్లుకుంటూ వెళ్ళాయి.

భార్యతో పోట్లాడడం ఇష్టంలేక బ్రాహ్మడు మౌనంగా ఊరుకున్నాడు. ఆ తరవాత ప్రశాంత చిత్తంతో అనుదిన చర్యలలోకి దిగాడు. భార్య కూడా తమగతి ఇంతే అనుకుని ఇంటి పనులలో నిమగ్నమైపోయింది. ఇద్దరూ రాగి నాణెం, గవ్వ సంగతి మరిచిపోయి, రాత్రి భోజనాలయ్యాక హాయిగా నిద్రపోయారు.

తెల్లవారాక ఆ బ్రాహ్మణ దంపతులు వాకిట్లోకి వచ్చి, అక్కడి దృశ్యాన్ని చూసి దిగ్భ్రాంతి చెందారు. రాగి నాణెం పడిన చోట బంగారు చెట్టు కనిపించింది. చెట్టునిండా బంగారు నాణాలు. గవ్వ పడిన చోట వెండి చెట్టు. చెట్టు కొమ్మలకూ రెమ్మలకూ వెండి నాణాలు!

అమితానందంతో దంపతులు నాణాలు కోసుకున్నారు. బ్రాహ్మడు వెళ్ళి బంగారాన్నీ, వెండినీ అమ్మి ధనం తెచ్చాడు. ''రాజు నుంచి ఇంతవరకు ఇలాంటి కానుకను ఎవరూ పుచ్చుకోలేదని నేను చెప్పాను కదా. చూశావా ఇప్పుడు?'' అన్నాడు భార్యతో.

''రాగి నాణాన్నీ, గవ్వనూ హీనంగా చూసినందుకు నన్ను క్షమించండి,'' అని క్షమాపణలు చెప్పుకున్నది భార్య.

ఆ తరవాత భార్యాభర్తలు ఎలాంటి కొరతా లేకుండా, హాయిగా తృప్తిగా జీవించారు. సకల సౌభాగ్యాలుగల సంపన్న గృహస్థులన్న పేరు తెచ్చుకున్నారు.

తొందరపాటు

తండ్రి వదిలిపోయిన వ్యాపారాన్ని, ఎంతో సమర్థవంతంగా నడిపిస్తున్న కొడుకు విష్ణు అంటే శాంతమ్మకు ఎక్కడలేనిగారాబం, ప్రేమ. ఆమె ఒకనాడు అతడికి భోజనం వడ్డిస్తూ, "పది రోజుల్లో రాబోయే సంక్రాంతి పండక్కు, మీ రామం మామయ్య కూతురుతో సహా వస్తున్నాడట!" అన్నది.

"రామం మామయ్యా! అసలా పేరు విన్నట్టే గుర్తులేదు," అన్నాడు విష్ణు ఆశ్చర్యపోతూ.

శాంతమ్మ అవునన్నట్టు తలాడించి, "ఒకప్పుడు స్వంత అక్కాతమ్ముళ్ళలా మెలిగే వాళ్ళం. వాడు నాకు పినతల్లి కొడుకు. నాకంటే ఆరేళ్ళు చిన్న. నాకు పెళ్ళయి, ఈ ఊరు వచ్చేసినాక, వాడు ఉత్తరాదికి పోయి ఏదో వ్యాపారం చేస్తూ, అక్కడే స్థిరపడిపోయాడని తెలిసింది. మళ్ళీ ఇన్నాళ్ళకు వాడే, బంధువులందర్నీ చూడాలని వుందనీ, ముఖ్యంగా కూతురుకు ఈ ప్రాంతపు సంబంధం చెయ్యాలనుకుంటున్నాననీ, అందుచేత పండక్కి వస్తున్నాననీ కబురు చేశాడు, అదీ సంగతి!" అంటూ ముగించింది.

ఆ తరవాత శాంతమ్మ ఏదో ఆలోచిస్తున్న దానిలా ఒకటి రెండు క్షణాలాగి, "ఈనాడు మనం అంతో ఇంతో స్థితిపరుల లెక్కలోకివస్తామని వాడికి తెలిసే వుంటుంది, కూతుర్ని నీకిస్తానంటాడో ఏమో!" అన్నది.

విష్ణు, తల్లి మాటతీరుకు ఆశ్చర్యపడుతూ, "అంటే ఏం?" అంటూ ప్రశ్నించాడు.

"మరేంలేదు. రామం పెళ్ళాం గయ్యాళి దని, పిసినిగొట్టు దని విన్నాను. కూతురుకు తల్లిబుద్ధులేమైనా వచ్చాయేమో మరి," అంటూ శాంతమ్మ ఆగి, "సీతాపతిగారు వాళ్ళమ్మాయి జలజను నీకిచ్చే ఉద్దేశ్యంలో వున్నారని తెలిసింది! అందుచేత రామం నిన్నేమైనా అడిగితే, అమ్మతో మాట్లాడు! అని చెప్పు. అంతే గాని తొందర పడకు," అన్నది.

ఎదురు చూసిన పండగ రానే వచ్చింది. గొబ్బెమ్మలు తీర్చిదిద్దిన వాకిట్లోకి, ముద్ద బంతిపువ్వులా చక్కగా పొందికగా వున్న

"శ్రీలలిత"

మేనగోడలు కాలుమోపేసరికి, శాంతమ్మ ఆలోచనలు వు ళ్ళీ వు రొకదారి పిట్టాయి. "పిల్ల చూ డడానికి ఎంతబాగు ంది! ఆ జలజ దీని కాలిగోటికి పోలదు. బుద్ధెలాంటిదో వు రి?" అను కుంటూనే, "బాగు న్నావా అత్తయ్యా..." అంటూ వే నగోడలు నవ్వుతూ కలు పుగోలు గా పలకరించే సరికి ఎంతో ఆనంద పడిపోతూ, "బాగు న్నానమ్మా, రండి, రండి!" అంటూ తమ్ము ణ్ణీ, వే నగోడలు పద్మనూ ఎంతోఆప్యాయు ంగా ఆహ్వానించింది.

ఆ రాత్రి ఇంటికి రాగానే శాంతమ్మ, కొడు కుతో రహస్యంగా, "ఒరే బాబూ! పిల్ల ఎంత ముచ్చటగావుందో చూశావా? ఒద్దికైన పిల్లరా. ఒక్కనాలు గు రోజులు చూ సీ, రావు ం ఏవీ అనక పోయి నా నేనే సంబంధం వూ ట్లాడేద్దావూ అని ఆలోచిస్తున్నాను," అన్నది.

"అవ్మూ! వాళ్ళ ఆ లోచనలు ఏవిు టో తెలు సు కోకుండా తొందర పడడం వు ంచిది కాదు," అని విష్ణు తల్లినివారించాడు.

మరిరెండు రోజులు గడిచాక, ఒకనాటి రాత్రి శాంతవ్మ, కొడు కును పక్కకు పిలిచి, "పద్మ నాకు చాలా నచ్చిందిరా. ఇంటి పనీ పాటా చక్కగా చేస్తున్నది. పెళ్ళివూ ట వూ వూ వు య్య ఎందు కు తేవటంలేదో, నా కర్థం కావటం లేదు. నేనే వాడితో మాట్లాడెయ్యాద లచు కున్నాను. ఏవు ంటావూ?" అన్నది.

విష్ణు కాస్త చిరాకుగా, "వాళ్ళు ఇంకా వారంరోజులైనా ఉంటారు గదా, కాస్త ఓపిక పట్టు. నువ్విలా తొందర పడితే,వు నంవాళ్ళ దృష్టిలో చు లకన అయి పోతాం!"అన్నాడు.

శాంతమ్మ, మౌనంగా అక్కడి నుంచి వెళ్ళి పోయి ంది. విష్ణు కూడా అక్కడి నుంచి వెళ్ళబో తూండగా, వెనకనుంచి నెమ్మదిగా, "బావా!" అన్న పిలు పువినిపించింది.

విష్ణు తిరిగి చూ సే సరికి పద్మ, అతణ్ణి సవీ పిస్తూ, "నువ్విప్పుడు అత్తయ్య తో వూ ట్లాడిన వూ టలు నాకు వినిపించాయి," అంటూ ఆగింది.

విష్ణు కాస్త తడబడు తూ, "అవ్మకు ఈ మధ్య తొందర పాటు ఎక్కువైంది. అందు కని..." అంటూ ఆగిపోయూ డు.

పద్మ చిన్నగా నవ్వి, "అత్తయ్య వు నసు లో ఆలోచనలన్నీ నేను గ్ర హించాను. నోటిని ఉపయోగించి మనుషుల్ని నొప్పించే వు నిషి కాదు. అటు వంటి వు నిషి, తనకు ఎలాంటి కోడలు వస్తుందో, వ ద్ధాప్యంలో తనను ఎలాచూ సు కుంటు ందో అని భయు పడటం, బెంగపడటం సహజం. అందు

చేతకాస్తనెమ్మదస్తురాలైనపిల్ల కనబడగానే, ఎలాగైనా ఆవిల్లను కోడల్ని చేసు కోవాలన్న ఆత తా, తొందరపాటూ కలు గ తాయి. పైగా ఆవిడకు న వ్వాక్కడివే కొడు కుమగదా!'' అన్నది.

విష్ణు అమనన్నట్టు తలాడించాడు.

పిద్మ తిరిగి మా ట్లాడు తూ, ''మ నిషి మ న స్తత్వాన్ని సరిగ్గా గ్రహించగలిగితే, ఆ మ నిషి ప్రవర్తనలో మంచిచెడ్డలు కూడా సరిగ్గా తెలు స్తాయి. లేకపోతే పగిలిన అద్దంలో ప్రతి బింబంలాగే అన్నీ వంకరటింకరగా కనిపి స్తాయి. ఎవర్ని గు రించయి నా తర్కించ కుండా తొందర పాటు కొద్దీ అభిప్రాయా లు ఏర్పరచు కోవడం వివేకం కాదన్న సంగతి, నీకు తెలియు ందికాదు. మా అమ్మానాన్నల విషయం లో అదే జరిగింది. మా నాన్న వ్యాపార ద తతో సంపాయి ంచిన ఆస్తులను దు బారాలేకుండా పొదు పుగా గ హనిర్వహణ చేస్తూ వు రింత వ ద్ధికి తోడ్పడింది. ఆవిడ నిక్కచ్చితనంవల్ల పిసినిగొట్టు దనీ, గయ్యాళి దనీ కూడాచెడ్డ పేర్లు వచ్చాయి. మ న బంధు వర్గము ంతా, మా అమ్మ గు రించి ఏము ను కుంటు న్నారో, ఇక్కడికి వచ్చాక మా నాన్నకు తెలిసింది. ఇప్పుడు పెళ్ళి సంబంధం గు రించి అత్తయ్యతో చెప్పలేకా ఊరుకోలేకా సతమ తము మవు తున్నాడు. ఒక వేళ అత్తయ్య, నన్ను కోడల్ని చేసు కుంటానని అడిగినమాటే -వే ం ఆవిడను మ రింతగా అభిమా నించిగౌరవిం చేవాళ్ళవే గాని, చు లకనగా చూసేంత మూ ర్ఖులం ఎవ్వ త్రం కాదు!'' అ ంటూ కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరు గు తూ ండగా చప్పున తలవంచు కున్నది.

విష్ణు, ఒకడుగు ముందుకు వేసి, ఆమె చెయ్యి పట్టుకుంటూ, ''అమ్మది తొందర పాటని అన్నానుగానీ, ముందూవెనకా ఆలో చించకుండా మా ట జారిన తొందరపాటు నాది, పిద్మా. నన్ను క్షమి ంచు! అయి తే, ఇప్పుడు మా త్రం నేనిక తొందర పడటమే మ ంచిదనిపిస్తు న్నది,'' అన్నాడు.

పిద్మ ఆశ్చర్యంగా, ''దేనికి తొందర?'' అంటూ ప్రశ్నించింది.

''మ నపెళ్ళికి! అమ్మనీ, నన్నూ ఇంతగా ఆకట్టుకున్న నిన్ను ఈ ఇంటి కోడల్ని చేసి, అక్కాతమ్ముళ్ళిద్దర్నీ సంతోషపెట్టేందు కు, నేను తొందరే పడాలి!'' అన్నాడు విష్ణు నమ్మతూ.

ఇది కలా నిజమా అని ఆశ్చర్యపడి, పిద్మ సిగ్గు పడు తూ తల పక్కకు తిప్పుకున్నది.

స్వర్ణపాత్ర

అల్లు వృ కల్పాలనాడు బోధిసిత్త్వుడు సురివ అనే రాష్ట్రంలో పాత్రసావు గ్రి అవ్మే వర్త కుడు గా జీవించాడు . అతను పాత పాత్రలు కొనేవాడు , కొత్త పాత్రలు అవ్మే వాడు . ఈ వ్యాపారంలో బోధిసిత్త్వుడు న్యాయు వైన లాభం వూ త్రవే ఆశించేవాడు .

ఆ రాష్ట్రంలోనే పాత్రసావు గ్రి క్రయు విక్ర యూ లు చేసు వర్తకుడు ఇంకొకడు ఉండేవాడు . అతను పిరవు లోభి. బోధిసిత్త్వుడూ , అతనూ కలిసి వ్యాపారం చేస్తూ తిరిగేవారు .

ఒకసారి ఇద్దరూ కలిసి తేలివాహిఅనే నదిని దాటి అంధ్రమిపుం చేర్రు కున్నార్రు . ఒకరి వ్యాపా రానికి ఇంకొకరు అడ్డు లేకుండా, పిటంలోని వీధులను రెండుగా భాగించుకుని, ఎవరి వీధు లలో వారు వర్తకం సాగించటానికి బయు లు దేరారు .

ఆ అంధ్రమిపుంలో ఒక శ్రేష్ఠీకుటు ంబం ఉంటు న్నది. వాళ్ళ ఒకప్పుడు ధనికులే కాని, ఇప్పుడు చితికిపోయా రు . ఆ కుటు ం బానికి చెందిన కొడు కులూ , అన్నదమ్ము లూ , సింపిదా పోగా, ఒక కన్యా, ఒక అవ్వా, వారి దారిద్ర్యమూ వూ త్రవే వు గలటం చేత,వాళ్ళి ద్దరూ అక్కడా ఇక్కడా కూలి చేసు కుని పొట్ట పోసు కుంటు న్నారు .

వారి వద్ద అనేక పాత్రలు న్నాయి . వాటిలో ఒకటి బంగారు పాత్ర, బాగా బతికిన రోజుల్లో శ్రేష్ఠి ఉపయోగించింది. వాడుకలేని కారణం చేత అది వు కిలపట్టి ఉన్నది. అది బంగారు ది అని ఆడవాళ్ళిద్దరూ ఎరగరు .

లోభివర్తకుడు , ''పిణికలు కావాలా? వు ణికలు కావాలా?'' అని కేకవేస్తూ, ఈ ఆడ వాళ్ళ ఉంటు న్న ఇంటి వు ందు కు వచ్చాడు . పిణికలు అంటే దండలు ; వు ణికలు అంటే వు ంతలు . ఆ కేక విని చిన్నపిల్ల వు సిలి దానితో, ''అమ్మా, నా కేమైనా కొనిపెట్టవా?'' అని అడిగింది.

''ఏం పెట్టి కొననవ్మూ? వు న దగ్గిర ఏ వు న్నదని?'' అన్నది తల్లి.

"వు న దగ్గిర వాడకుండా పాత్ర ఒకటి ఉన్నది గదా, అది పెట్టి కొను," అన్నది కూతు రు.

పెద్దావిడ లోభివర్తకుణ్ణి లోపలికి పిలిచి, కూర్చోవు ని, వు ర్యాదచేసి, అతనికి పాత్ర ఇచ్చి, "బాబూ, ఇది తీసుకుని నీ చెల్లెలికి ఏమైనా వస్తువు ఇయ్యి," అన్నది.

లోభివర్తకుడికి ఆ పాత్రను చూ డగానే అది బంగారు పాత్రకావచ్చునని తోచింది. అతను దాన్ని తిరగేసి, బోర్లవేసి, తిప్పి తిప్పి చూ సి, కడ్డీతో గీ రి, అ ది బంగారవే నని రూ ఢిచేసు కుని, దాన్ని కాజెయ్య టానికి నిశ్చ యిం చు కుని, "దీనికిఏం వస్తుందమ్మా? దీని ఖరీదు చాలా స్వల్పం," అంటూ ఆ పాత్రను విసిరి వేసి, లేచి వెళ్ళిపోయాడు.

వర్తకులకు వు ధ్య ఏర్పరుచు కున్న నియ వుం ప్రకారం ఒకరు వెళ్ళిన వీధికి, వాళ్ళు వెళ్ళి పోయినఅనంతరంరెండవ వాడు వెళ్ళవచ్చు. ఆ కారణంచేత, కొంతసేపటికి బోధిసత్త్వుడు, ఆ వీధికి వచ్చి, "వు ణికలు కావాలా?" అంటూ స్త్రీలు న్న ఇంటి వు ుందు కు వచ్చాడు.

ఆ కేక విని కూతు రు తల్లితో, "అమ్మా, ఏదన్నా కొనిపెట్టవే!" అని తల్లిని అడిగింది.

"ఆ పాత్ర తప్పి ఏ వు న్నదమ్మా? అదీ ఎందు కూ పనికిరాదని ఒక వర్తకుడు విసిరి కొట్టివెళ్ళిపోయాడాయె. ఏం పెట్టి కొనమం టావ్?" అన్నది తల్లి.

"ఆ వర్తకుడు వు ంచివాడు కాడమ్మా, వు ృ దువు నిషి. ఈ వర్తకుడి వూ ట చూ డు ఎంత స్నేహంగా ఉన్నదో!" అన్నది కూతు రు.

తల్లి బోధిసత్త్వుణ్ణి లోపలికిపిలిచి, పాత్రను అతని చేతికి ఇచ్చింది.

బోధిసత్త్వుడు దాన్ని చూ సి బంగారు పాత్ర అని గ్రహించి, "అమ్మా, ఇది ల క్ష విలువచేస్తుంది. దీనికి సమానమైన విలు

వగల వస్తువులు నా వద్ద లేవు" అన్నాడు. "నాయనా, ఇంకో వర్తకుడు ఇది గుడ్డి గవ్వ చెయ్యదని చెప్పి, విసిరికొట్టి వెళ్ళి పోయాడు. ఒకవేళ ఇది బంగారమో ఏమో! దీన్ని నువ్వు తీసుకుని, దానికి బదులుగా ఏదన్నా ఇచ్చివెళ్లు," అన్నది ముసలావిడ.

బోధిసత్వుడు తన వద్ద ఉన్న అయిదు వందల వెండి మాడలూ, అయిదు వందల వెండి మాడలు చేసే పాత్రసామగ్రీ ఆ ఆడ వాళ్ళకు ఇచ్చి, "అమ్మా, ఎనిమిది వెండి మాడలూ, సంచీ, త్రాసూ తప్పి తతిమ్మావన్నీ మీ కిస్తున్నాను, తీసుకోండి," అని సువర్ణ పాత్ర తీసుకొని బయలుదేరాడు.

అతను ఉంచుకున్న ఎనిమిది వెండి మాడలూ, నది దాటేందుకు పడవ కిరాయికి పనికివచ్చాయి.

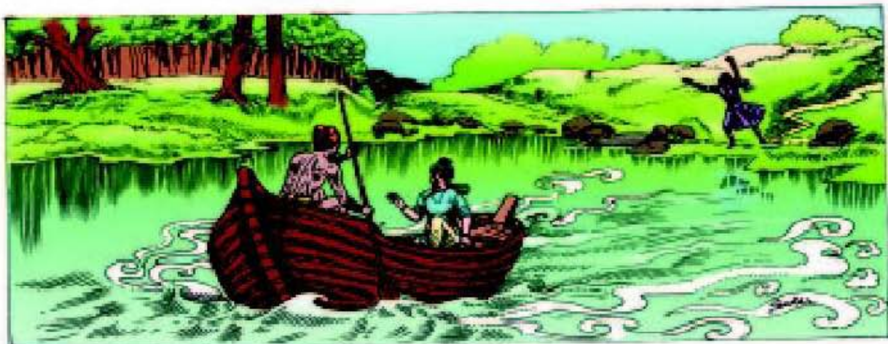
తరవాత లోభివర్తకుడు తాను వేసుకున్న పథకం ప్రకారం ఆ స్త్రీలున్న ఇంటికి వచ్చి, "ఆ పాత్ర ఇలా పారేసి, ఏదో ఒకటి తీసుకోండి," అన్నాడు గొప్పత్యాగం చేస్తున్నట్టుగా.

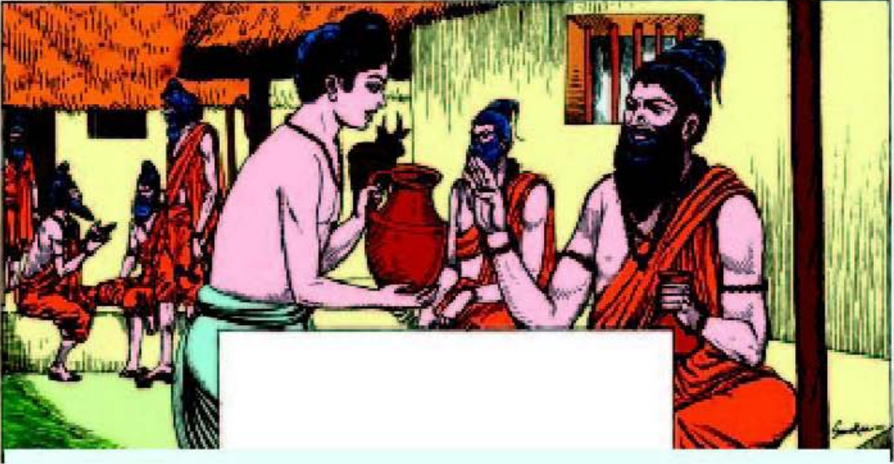
ముసలావిడకు మండుకొచ్చింది. ఆమె ఆ లోభితో, "ఏం, నాయనా? లక్ష విలువ చేసే పాత్ర తోలీ విలువచెయ్యదంటివిగా! నువ్వు వెళ్ళిన తరవాత ఇంకో ధర్మాత్ముడు ఇక్కడికి వచ్చి, వెయ్యిమాడల విలువ ఇచ్చి ఆ పాత్రను తీసుకుపోయాడు!" అన్నది.

ఈ మాట వినగానే లోభివర్తకుడికి మతి పోయినట్టయింది. "లక్షచేసు పాత్రను వాడు కాజేశాడా? నాకు ఇంత నష్టం కలిగించాడా?" అంటూ వాడు ఆవేశపడిపోయి, ఏమీ స్మృతి పూర్తిగా చెడి, తన సరుకులూ, డబ్బూ ఆ ఆడవాళ్ళ దగ్గిరే వదిలేసి, పైబట్ట జారి పోయి నది కూడా తెలియకుండా, త్రాసు చేతబట్టుకుని నదీతీరానికి పరుగు, పరుగున వెళ్ళాడు. అతడికి, బోధిసత్వుడు పడవలో నది దాటుతూ ఉండటం కనబడింది.

లోభివాడు పడవను వెనక్కు రమ్మని కేక పెట్టాడు. వెనక్కు పోవద్దని పడవవాడితో బోధిసత్వుడు అన్నాడు. బోధిసత్వుడు అవతలి ఒడ్డు చేరటం చూడగానే లోభివాడి ఆవేశం కట్టలు తెంచుకున్నది. గుండెవేగంగా కొట్టుకోసాగింది. నోట రక్తం వెలువడింది. బోధిసత్వుడి మీద ద్వేషంతో గుండె పగిలి, లోభివర్తకుడు అక్కడే ప్రాణాలు వదిలాడు.

బోధిసత్వుడు దానాలూ, మిత్యాకార్యాలూ చేస్తూ జీవించాడు.

విష్ణు కథ

సూతుడు మునులకు నారదుడి గురించి చెప్పసాగాడు:

ముందు జన్మలో నారదుడు ఒక దాసీకి కొడుకై జన్మించాడు. ఆ దాసి ఒక భాగవతోత్తముడి ఇంటిపని చేస్తుండేది.

ఆ ఇంట సదా మునులు, జ్ఞానులు అతిథిసత్కారాలను పొందుతూండేవారు. పసివాడైన నారదుడు వారికి అవసరమైనప్పుడల్లా నీళ్ళు అందిస్తూ, సపర్యలు చేస్తూ, వారు మాట్లాడుకునే గొప్ప గొప్ప విషయాలను, విష్ణుమహిమలను శ్రద్ధగా ఆలకిస్తూండేవాడు. నీరు ఇచ్చేవాడని వారు పసివాడికి నారదుడు అని పేరు పెట్టి, ఎంతో ఆప్యాయంగా "నారదా!" అని పిలుస్తూండేవారు.

అంతలో అతని తల్లి పాము కాటుతో మరణించింది.

పసివాడికి తండ్రి ఎవరో, ఏమైనాడో తెలియదు.

తోటిపిల్లలు నారదుణ్ణి దాసీదాని కొడుకనీ, దిక్కుమాలినవాడనీ అంటూండేవారు.

కొద్ది రోజులకే ఇంటి యజమాని భాగవతోత్తముడు కూడా గతించాడు.

నారదుడు నిరాశ్రయుడై తిరుగుతూ, ఆకలితో ఏ ఇంటి ముందైనా నిలబడితే అతణ్ణి దొంగను చూసినట్టు చూసి తరిమేవారు. తండ్రి ఎవరో తెలీని పాపిష్టివాడని హీనంగా తిట్టేవారు.

నారదుడు పరమ సాధువు అవడం చూసి దుడుకుపిల్లలు రాళ్ళు రువ్వి, కొట్టి, ఏడిపించి ఆనందిస్తూండేవారు.

'నేను ఈ మనుషుల్లో ఎందుకు పుట్టాను? నేనేం తప్పు చేశానని నన్నింత అన్యాయంగా చూస్తున్నారు? క్రిమి కీటకాలు, అడవుల్లో

వు గాలు హాయి గా బతు కుతు న్నాయి !'' అని అను కుంటూ నారదు డు ఊరు విడిచి అడవిపట్టాడు .

అతనికి మునులు, జ్ఞానులు చెప్పుకొనే విషయాలు గుర్తుకొచ్చాయి. 'నేనెందుకు తపస్సు చెయ్యకూడదు! గొప్ప పుట్టుకదేవతల్లో పుట్టాలి!'' అని అను కుంటూ తపస్సు మొ దలు పెట్టాడు నారదు డు .

''దిక్కులేనివాడికి ఎవడు దిక్కో, ఈ లోకానికంతకూ ఎవడు తండ్రో అతడే నాకు అన్నీ! నన్ను అతడేంచేసినా సరే, అంతా అతని ఇష్టం!'' అంటూ కాలం గ్ర హ్ర లేకుండా ఘోరమైన తపస్సు చేశాడు. నారదు డి తపస్సు పరిపక్వమైంది. అతనిపై గొప్ప తేజస్సు పడి అతణ్ణి ఆవరించింది.

జ్యోతిర్రూ పంలో ప్రసన్నుడైన వి ష్ణు మూ ''వత్సా నారదా! నీమనాలో కలిసిపోతు న్నామా నీమా బహ్మ వూ నసపుత్రు డవ్వై జన్మిస్తామా నీలో నా అంశ వ యాటు ంది. చిరంజీవిగా త్రికాలవేదివై ముల్లోకాలు తిరుగుతూ సదా నన్ను కీర్తిస్తుంటావు!'' అని చెప్పాడు.

నారదు డు విష్ణు అంశతో బ్రహ్మకు కువూ రుడై, దేవమునిగా పూజింపబడ్డాడు. విష్ణుమూ యొక్క లీలావతారాల్లో నారదుని అవతారం ఒకటిగా చెప్పబడింది.

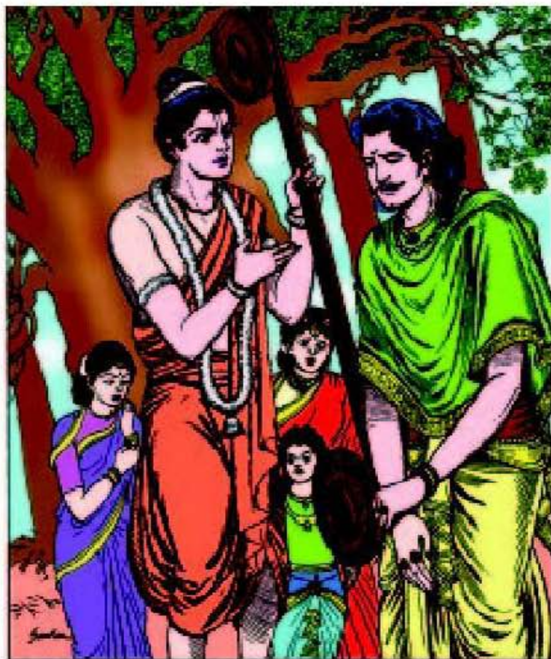
అటు వంటి నారదు డి వల్ల ఉపదేశం పొంది ధ్రు వుడు చరచరా వెళ్తూ ంటే, ''అన్నా, ఆగు ! అడవికి వెళ్ళొద్దు!'' అంటూ పరుగు పరుగున ఉత్తవు డు ఏడు స్తూ వచ్చి ధ్రు వుడికి అడ్డంగా చేతు లు సాచి నిల్చుని, ''నువ్వు అడవికి పోతే నే నెవరితో కలిసి హరిభజన చేసేది? ఆడించడానికి నీలాంటి అన్నయ్య ఎక్కడ దొరు కుతాడు ? వూ అవ్మ, నిన్ను అన్ని వూ టలన్నదని, నా వీు ద నీకెందుకు కోపం? వెళ్ళకు, రా!'' అంటూ వలవలా ఏడ్చాడు .

ధ్రు వుడు ఉత్తవు ణ్ణి కౌగలించు కొని, ''తవ్ము డూ ! నన్ను కన్నందు కు వూ అవ్మ కూడా గొప్పిది అనిపించు కోవద్దా? అందు కే వెళ్తున్నాను!'' అన్నాడు.

ఉత్తవు డు, ''అయి తే, నేనూ నీతో అడవికి వస్తాను , నువ్వుతపస్సులో ఉంటే నేను పళ్ళు అవీ తెస్తుంటాను !'' అన్నాడు .

ధ్రు వుడు , ''అలా అయి తే, వీు అవ్మ ఏడు స్తుంది, తవ్ము డూ ! నేను అన్నను , నా మాట వినాలి,వెళ్ళు!'' అన్నాడు ఆప్యాయం గా.

ఆ వూ టతో ఉత్తవు డు అలాగే చతి కిలబడి ఏడు స్తూంటే సు రు చి వచ్చి బు జ్జ గించబోతే, ''అవ్మా! నన్ను వు ట్టు కోకు. నీ మూలాన్నే అన్నయ్య వెళ్ళిపోతున్నాడు!'' అన్నాడు .

సు రు చి లజ్జతో తలవంచు కొని, "నేను పాపిష్ఠిదాన్ని, అంతా నా వ్యూ లానేజరిగింది!" అని అంటూ ంటే ఉత్తానపాదు డు , "ధ్రు వా! ధ్రు వా! ఆర్య , నాయు నా! ఇదంతా నా వు ంద బు ద్ధివల్లనే జరిగింది. నా సింహాసినం నీది! రా నాయు నా!" అంటూ ఎలు గెత్తి పిలు స్తూ అక్కడికి వచ్చాడు .

అప్పటికే ధ్రువుడు చాలా దూరం వెళ్ళి పోయూ డు .

నారదు డు సు నీతితో, "అవ్మూ! నీమాటత్న గర్భమానీ కువూ రు డి గు రించి విచారించకు, నారాయు ణు డే అ తనికి ర"!" అ ని చెప్పి ఉత్తానపాదు డితో, "రాజా! ఇది వు నం అంద రవ్మూ సింతోషించవలసిన సివు యు ం,నీకు తండ్రీ, ధ్రు వుడికి తాతా అయ్యే నస్వాయు ంభు వ వు ను మావంశానికి ధ్రు వుడు ఎనలేని కీర్తితె స్తాడు . ఇందు లో ఎవరు చేసింది ఏమీ లేదు , అంతా సర్వరక్షకుడైన ఆ నారాయు ణు ని సింకల్పవే !" అని చెప్పి అందరినీ ఊరడించి శాంతిపర్చాడు .

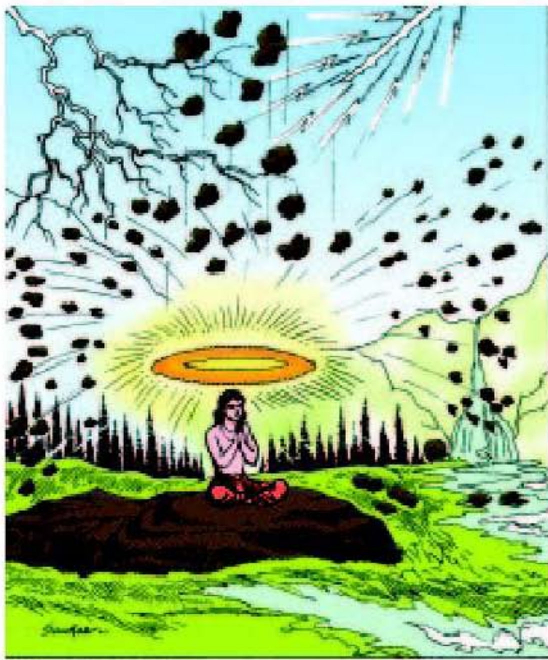
ధ్రు వుడు వు ధు వనంలో ఓం నమో నారా యు ణ అని తపిస్సు చేస్తూంటే యు వు నానది జల జల పారు తూ శ తి కలు పెడుతూ న్నది. క్రూరవు గాలు అతని చు ట్టూ ఆస్తివి రు ల్లా తిరు గు తు న్నాయి . అతని తపిస్సుకు వు ల్లో కాలు గజగజలాడాయి .

ఎవరెక్కడ తపస్సు చేస్తున్నా ఇంద్ర పదవి కోరతారను కుని భయు పడే ఇంద్రు డు ధ్రు వుడి తపోభంగానికి భీతికలిగించే ఇంద్రజాలం చాలా చేశాడు . వజ్రాయు ధం ఝుళిపించి ఉరుములు, మెరుపులు, పిడుగులు రాల్చి బీభత్సం చేశాడు . ధ్రు వుడు దేనికీ చలించ లేదు . ఇంద్రు డు రాళ్ళ వర్షం కురిపించాడు . విష్ణు చక్రం ధ్రు వుడిపైకివి రు గు తూ అన్నిటినీ తూ లగొట్టింది.

అప్పుడు నారదు డు ఇంద్రు డితో, "ధ్రు వుడు సావూ న్య బాలు డని అను కున్నావూఅతణ్ణి ను వ్వేవీ చేయు లేమా అ నవసిరంగా బెంగ పడకు, ఇంద్రపదవి అతనికి గడ్డిపరక లాంటిది, తెలుసా!" అని బుద్ధిచెప్పాడు.

ధ్రువుని తపస్సుకు మెచ్చుకొని విష్ణువు ప్రత్య" వు య్యూ డు . ధ్రు వుడు విష్ణువూకాళ్ళ చు ట్టేసి విష్ణువూఖు ఖాన్ని తదేకంగా చూ స్తూ పిట్టరాని ఆనందం వల్ల నోటవూ ట రాకుండా మూడిపోయూ డు . "నిన్ను నోరారా స్తుతిం చాలని వుంది, నే ను బాలు డను , స్తోత్ర పాఠాలు తెలియు వు" అని వు నస్సులో అను కుంటూ ఆనందబాష్పాలు రాలు స్తున్నాడు .

విష్ణువు తన శంఖాన్ని ధ్రువుడి చెక్కి ళ్ళకు తాకించాడు. వెనువెంటనే వేదవేదాం

తాలసారం నిండిన గొప్ప స్తోత్రాన్ని అవు త భక్తితో ఏకధారగా సావు గానం చేశాడు ధ్రు వుడు .

విష్ణు మాు ందహాసిం చేస్తూ, ''ధ్రు వా, ఏం కావాలో చెప్పు!'' అన్నాడు.

ధ్రువుడు, ''ఓ పరమపురుషా! తుమ్మెద పిద్మాన్ని అంటి పెట్టు కొని మాడేలాగా సిదా నీ వు ధు ర వు ందహాసివదనపిద్మాన్ని చూ స్తూ మాడాలనే తప్పి నాకు, వు రే కోరికా లేదు !'' అన్నాడు .

''అలాగే మాదు మానిలే! నీరాజ్యానికి వెళ్ళి రాజ్యంచేసి ధర్మపాలన నిర్వర్తించు. పీవు ౖటు వ్వునా రూపమైన విశ్వానికి శిరోభాగంగా మాడే ధ్రు వపిదాన్ని చేర్వు తామా కల్పాంతరాలు గతిస్తూన్నా చెక్కు చెదరని అచలపిదాన్ని అలంకరించి వెలుగు తూ ంటామా'' అని చెప్పి అంతర్థానవ ర్యా డ్త విష్ణు మా

ధ్రు వుణ్ణి అను గ్రహించిన విష్ణు అవ తరణం ధ్రు వనారాయు ణావతారం అ ని చెప్పబడింది.

ధ్రు వుడు వూ హిష్మతీపిఠానికివచ్చాడు . ఉత్తానపాదు డు అతనికి రాజ్యాన్ని అప్పి గించి తపస్సుకు వెళ్ళిపోయాడు. ధ్రువుడు చక్కగా రాజ్యపాలన చేస్తూన్నాడు .

ఉత్తవు డు ఇంకా వివాహితు డు కాలేదు . రాజధర్మం అను సిరించి ప్రిజలకు వన్యవు గబాధ లేకుండా చేయడానికి వేటకు వెళ్ళాడు. హివూ లయ పిర్వత అరణ్యంలో దు ష్టి స్విభావుతైన యు ఏ లు విరు చు కుపిడి అతణ్ణి చంపారు .

సురుచి పు త్రశోకంతో అక్కడకు వెళ్ళి అరణ్యంలో రగు ల్కొన్న కార్చిచ్చులో కాలి పోయి ంది.

ధ్రు వుడు యు ఁ నిర్మూలనం చేయు డానికి యక్షనగరమైన అలకానగరాన్ని వు ట్ట డించాడు . వూ యు ల వూ రు లైన యు ఏ లు క్షుద్రమైనమాయాజాలాన్ని ప్రయోగించారు. ధ్రు వుడు నారాయు ణాస్త్రంతో వూ యు ల్ని పిటాపించలు చేసి విజ ంభించాడు .

కుబేరు డు శరణాగతుడై ధ్రు వుణ్ణి వు ంచి చేసు కుని భయు భక్తులతో అనేక సింపిదలిచ్చి పింపాడు .

ధ్రు వుడు పిలు వుడు కువూ రు లను కన్నాడు . ఆదర్శ రాజ్యపాలనచేసి స్వాయు ం భు వ వు ను వంశానికి కీర్తి తెచ్చాడు . చిరఁ కాలం రాజ్యం చేసి కువూ రు డికి పిట్టం కట్టి ధ్రు వుడు బ దరికావనానికి వెళ్ళాడు. విష్ణు మతి ధ్యానిస్తూ కొన్నాళ్ళకు బంగారు శరీరాన్ని పొందాడు .

విష్ణి ఆదేశంతో విష్ణిభటు లు విమా నం తెచ్చారు. వారు నాలు గు చేతు లతో విష్ణి మలాగే ఉన్నారు.

ధ్రు వుడు వారితో, ''మా అమ్మకు లేని ఉన్నతపిథం నాకు అవసిరంలేదు!'' అన్నాడు. విష్ణి దూ తలు ము ందు గా ఒక దివ్య విమా నంలో ధ్రువమండలానికి వెళ్తున్న సునీతిని చూ పించారు. అప్పుడు ధ్రు వుడు సింతో షించి విమా నం ఎక్కి గ్రహము ండలాల్నీ న¨త్ర మ ండలాల్నీ సిప్తర్షి మ ండలాన్నీ దాటి ధ్రు వపిదానికి చేరాడు. ధ్రు వపిదాన్నే విష్ణి పిదము అనీ, ధ్రు వ°తి అనీ అంటారు. విష్ణువు నివాసమైన వైకుంఠము అక్కడే ఉంటు ంది. ధ్రు వ°తిలోనే గోలోకము ఉంటుంది. గోలోకములో విష్ణువు రెండు చేతు లతో క ష్ణు డు గా ప్రిక తి స్విరూ పిణి యైనరాధాదేవితో కలిసి వేణువును ఊదుతూ ఆనందిస్తూ ఉంటాడు. గోలోకానికి పైన గొప్ప అంధకారం వ్యాపించి ఉంటు ంది. ఆ అంధకారానికి అవతల విష్ణువు వైకుంఠ వాసుడై వెలుగుతూ ఉంటాడు. ధ్రువుడు సిదా విష్ణిమూ ను చూ స్తూ ఉజ్వల కాంతితో ప్రికాశించాడు.

గు ంజకు కట్టిన ఆమలాగసిప్తర్షి మ ండలం అతని చు ట్టూ రా ప్రిద°ణం చేస్తూంటే, సిమ స్తి న¨త్ర గ్రహగణాలతో నిండిన శింశు మా ర చ క్రం అతని క్రిందు గా తిరు గు తూ ంటు ంది.

గోలోకానికి దిగు వ బ్రహ్మ ఉండే సిత్య లోకము, జనలోకము, మ హర్లోకము, స్వర్లో కము, భు వర్లోకము, భూ లోకము అనే ఊర్ధ్వలోకాలు ఏడూ; భూ లోకానికి దిగు వ

అఘోలోకాలనబడే అతల, వితల, సు తల, రసాతల, తలాతల, మ హాతల, పాతాళ లోకాలు ఏడూ కలిసీ పిధ్నాలు గ లోకాలకు పై ధు గా విశ్వశిఖరాగ్రంపైధ్రు మరు దిక్కులకు దిక్కుగా అచలపిద న ్త్రంగా ప్రకాశిస్తున్నాడు .

దీ ్ ఉండాలేగాని, చిన్న పేద్ద అనే తారతమ్యాలు లేకుండా ఎంతటిదైనా సాధించలేనిదంటూ ఉండదు . అందు కు ఐదేండ్ల ప్రాయంలోనే తపస్సుకు వెళ్ళిన బాలధ్రువుడే చక్కని తార్కాణం! అని సూ తు డు ధ్రు వ చరిత్ర ముగించి తిరిగి చెప్పడం ప్రారంభించాడు :

మత్స్యం కేవలం జలచరమైతే తాబేలు నీటిలోనూ , భూ మి పైనా చరిస్తుంది.

నీటిలో న ండి ప్రాణి నేల పై దకు వచ్చింది; అంటే జలచరదశను ంచి భూ చరదశకు పిరిణావు ం జరిగిందన్న మా ట.

అలాంటి తాబేలు గా విష్ణువు అవతరించాడు. అదే దశావతారాల్లో రెండవదైన కూర్మావతారం! అంటూ సూ తు డు మున లకు అద్భుతమైన కూర్మావతారగాథ చెప్పడం ప్రారంభించాడు :

దేవతలు , రా ్సు లు కలిసీ ీ రసాగరాన్ని మ థించి, అమృ తాన్ని సాధించటానికి తయారయ్యా ర్రు .

అమృ తం సీద్ధించనీ, అది అంతా మ నదే అవుతు ంది! అని భు జబలంతోనూ , సింఖ్య లోనూ అధికులైన రా ్సు లు ఎత్తుగడ వేసు కున్నారు .

రా ్సు లకూ అమృ తంతో అమ రత్వం సీద్ధిస్తే, మ నకు ఒరిగేది ఏము ంది? అంతా ఆ విష్ణుమహే భారం! అని దేవతలు విష్ణు మరు నవ్ము కున్నారు .

పాలసిము ద్రంలో మ ందరపిర్వతాన్ని కవ్వంగా నిలబెట్టి, వాసు కి మ హాసిర్పాన్ని తాడు గా చు ట్టి, చిలకటానికి నిర్ణయు ం జరిగింది. కాని, మ ందరపిర్వతాన్ని తెచ్చి పాల సిము ద్రంలో వేయు డం ఎవరికీ శక్యం కాని పని! విష్ణుమూఅను గ్రహి ంచి, ఆ పని నెరవేర్చి, గిరిధారి అనిపించు కున్నాడు .

రాక్షసులు వాసుకి తలవైపు పట్టుకుంటాము ని పిట్టు బట్టారు . అలాగే ఒప్పుకోండని దేవతలకు చెప్పి విష్ణువు తాను కూడా దేవతలందరి, చిట్టచివర వాసు కి తోక పిట్టుకున్నాడు. క్షీరసాగర మథనం ప్రారంభమైంది.

ఆస్ట్రియా జానపద కథ

సర్ప బహుమతి!

ఒకానొకప్పుడు గిసేలా అనే ఒక పేదపిల్ల ఒక రైతు ఇంట్లో పనిచేస్తూండేది. గిసేలాకు తల్లిదండ్రులు చిన్నప్పుడే పోయారు. నా అనే వాళ్ళెవరూ లేని అనాథ ఆమె. అందువల్ల కడుపుకూటికి కాయ కష్టం చేయక తప్పింది కాదు. రైతు ఇంట్లో ఆమెకు రకరకాల పనులు చెప్పేవారు. జీతబత్తాలు లేవుగాని మూడు పూటలా కడుపునిండా తిండి మాత్రం పెట్టేవారు. తనకు తిండీ, తలదాచుకోవడానికి ఇంత నీడా ఇస్తున్న రైతు కుటుంబం పట్ల గిసేలా ఎంతో కృతజ్ఞత కనబరచేది.

ఒకనాటి ఉదయం రైతుభార్య ఆమెను పిలిచి, ''గిసేలా, గొడ్ల చావడి వద్దకు వెళ్ళి ఆవుల నుంచి పాలు పితుక్కుని రా,'' అన్నది.

గొడ్ల చావడి ఇంటికి కొద్ది దూరంలో ఉంది. వానకురుస్తోంది. ఆమె చావడి చేరేసరికి బాగా తడిసిపోయింది. చలికి వణుకుతూనే ఆమె ఆవుల నుంచి పాలు పితికింది. పాలు పాత్ర నిండుతూన్నప్పుడు ఆమెకు వెనక నుంచి బుస్సు మనే శబ్దం వినిపించింది. ఆమె తిరిగి చూసింది. పెద్ద నాగ సర్పం ఆమెకేసి వస్తున్నది. సర్పం పడగ మీద బంగారు కిరీటం మెరుస్తున్నది. భయంతో అరుపబోయి, పాము కళ్ళల్లోకి చూసి అలాగే ఆగిపోయింది. పాము చాలా దాహంతో, ఆకలితో ఉన్నట్టు గ్రహించి పాలపాత్రను దాని ముందు పెట్టింది గిసేలా. పాము పాలను జుర్రేసి, ఆమెకేసి ఒకసారి కృతజ్ఞతతో చూసి, వెనుదిరిగి వచ్చిన దారినే వెళ్ళిపోయింది.

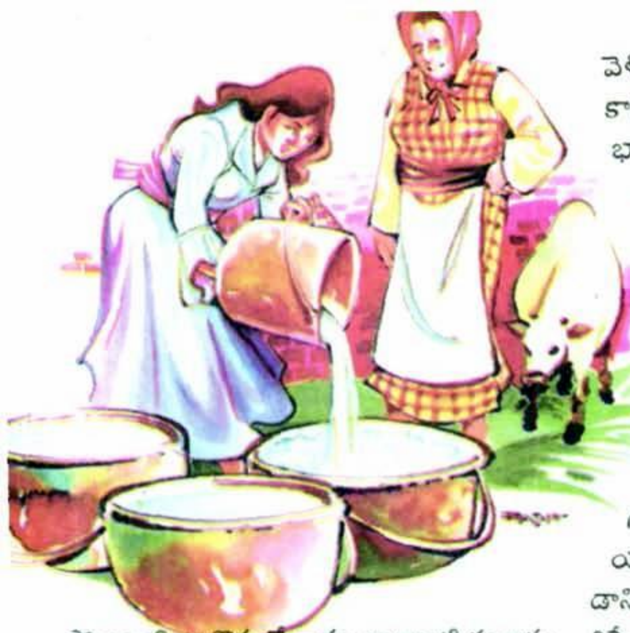
ఆ పాము పాత్రలోని పాలన్నిటినీ తాగేయడం చూసిన గిసేలా హడలిపోయింది. పాత్ర అడుగున మాత్రం చారెడు పాలున్నాయి. ఖాళీ పాత్రను చూస్తే రైతుభార్య తిడుతుంది. కోపంతో ఈపూట తిండి పెట్టకుండా మానేయవచ్చు కూడా. ఇలాంటి ఆలోచనలతో భయం భయంగా ఇల్లు చేరిన గిసేలా, చప్పుడు చేయకుండా తనగదిలోకి వెళ్ళిపోయింది.

''గిసేలా, ఆవులనుంచి పాలు పితికావా?'' అని కేకవేసింది వంట గదిలోంచి రైతుభార్య.

''పితికాను,'' అన్నది గిసేలా మెల్లగా.

''మరి అక్కడున్నా వేమిటి? పాలను పాత్రలో పోయ్,'' అన్నది రైతు భార్య.

గిసేలా పాలపాత్రను, పాలు కాచే పాత్రలో కుమ్మరించింది. మరుక్షణమే పాత్ర నిండి

వెళ్ళి ఇంకో పాత్రలోకి కుమ్మరించినప్పుడు కావలసినంత పాలు వచ్చేవి. దాంతో రైతు భార్య ఎంతో సంతోషించేదే కాని, ఎందుకిలా జరుగుతున్నదో మాత్రం ఆలోచించేది కాదు. అనుమానించి ప్రశ్నించేది కాదు. అదృష్టవశాత్తు, ఆమెకు గొడ్ల చావడికి వెళ్ళి చూడాలని ఎప్పుడూ తోచలేదు. ఆ కారణంగా చావడి దాపులనున్న బంగారు కిరీటం నాగసర్పం గురించి ఎవరికీ తెలియలేదు.

పోయింది. అదొక్కటే కాదు. అలాంటి మూడు పాత్రలు నిండిపోయాయి.

దానిని చూసి పరమానందం చెందిన రైతు భార్య, జీవితంలో మొదటి సారిగా గిసేలా కేసి నవ్వుతూ చూస్తూ, ''చాలా తెలివైన పిల్ల. ఇక మీదట రోజూ తెల్లవారగానే వెళ్ళి, ఆవుల నుంచి పాలు పితికే పని నీది!'' అన్నది.

''వద్దమ్మా, ఇంకేదైనా పనివుంటే చెప్పండి, చేస్తాను,'' అన్నది గిసేలా పామును తలుచుకుంటూ.

''అదేం కుదరదు. ఇకపై రోజూ పొద్దున, సాయంకాలం ఆవుపాలు పితికే పని నీది. మరేం మాట్లాడకు,'' అన్నది రైతుభార్య.

గిసేలా మరేం మాట్లాడ లేదు. మాట్లాడినా ప్రయోజనం ఉండదని ఆమెకు తెలుసు. మరుసటిరోజు నుంచి ఆమె ఉదయం, సాయంకాలం పాలు పితకడానికి వెళ్ళేది. పాలు పితికేది. ఆ తరవాత బంగారు కిరీటం నాగసర్పం వచ్చి పాలలో కొద్దిగా మిగిల్చి, మిగిలినదంతా తాగివెళ్ళేది. అయితే, ఇంటికి

రోజులూ, నెలలూ, సంవత్సరాలు గడిచాయి. గిసేలా ఇప్పుడు అందమైన యువతిగా ఎదిగింది. ఆమెను పెళ్ళాడడానికి ఎందరో రైతుయువకులు రాసాగారు. గిసేలా మరెంతో కాలం తమ వద్ద ఉండబోదని, రైతూ, రైతుభార్యా గ్రహించారు. అందువల్ల ఆమె పట్ల ఎంతో ఆప్యాయంగా మసలుకోసాగారు. గిసేలా మాత్రం ఎప్పటిలాగే, పాలు పితకడం నుంచి అన్ని పనులూ సక్రమంగా చేస్తూ రాసాగింది.

కొన్నాళ్ళ తరువాత ఆమెను పెళ్ళాడతానంటూ వచ్చిన ఒక రైతుయువకుడు ఆమెకు బాగా నచ్చాడు. మిగతా వారికన్నా అతడు చాలా భిన్నంగా కనిపించాడు. పేదవాడైనా, చాలా బుద్ధిమంతుడిలా కనిపించడంతో గిసేలా అతన్ని పెళ్ళాడడానికి సమ్మతించింది. పెళ్ళి కుదిరి ముహూర్తం నిశ్చయించబడింది. పెళ్ళినాడు అందరికీ విందు చేయాలని రైతు దంపతులు నిర్ణయించారు.

గిసేలా ఆఖరుసారిగా పాలు పితకడానికి చావడికి వెళ్ళింది. పాలు పితికాక ఎప్పటిలా పాలు తాగడానికి నాగసర్పం వచ్చింది.

''నీకు పాలు పితికి ఇవ్వడం నాకు ఇదే చివరి సారి. రేపే నాకు పెళ్ళి కాబోతున్నది.

పెళ్ళయ్యాక భర్తతో వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్ళి పోతాను గనక, ఇకపై నిన్ను చూడలేను. నా కాబోయే భర్తకు ఆవులు లేవు. అందువల్ల నీకు పాలు పితికి ఇవ్వలేను,'' అన్నది గిసేలా ఎంతో బాధగా.

పాము కూడా ఆమెకేసి ఎంతో విచారంతో చూసింది.

''రేపటినుంచి నిన్ను చూడలేను. అది తలుచుకుంటే చాలా బాధగా ఉంది. నువ్వు నా పట్ల ఎంతో ఆప్యాయంగా ఉన్నావు. నేను పెళ్ళి చేసుకోనున్న యువకుడు చాలా పేదవాడు. అతని ఇంట్లో కావలసిన వస్తువు లేవీ లేవు. అయినా నాకు బాధలేదు. అతడు చాలా మంచివాడు; దయాస్వభావి. పేదలమైనా సంతోషంగా ఉండగలమని భావిస్తున్నాను. మమ్మల్ని దీవించు,'' అన్నది గిసేలా గద్గద స్వరంతో.

సర్పం ఒకసారి ఆమెకేసి చూసి మెల్లగా వెనుతిరిగి వెళ్ళిపోయింది.

గిసేలా పెళ్ళివిందు గొప్పగా జరిగింది. విందుకు గ్రామప్రజలందరూ వచ్చారు. తృప్తిగా విందుభోజనం చేసి ఆడుతూ పాడుతూ తమ ఆనందాన్ని చాటసాగారు. హఠాత్తుగా జనం మధ్య బుస్సుమనే శబ్దం వినిపించింది. అందరూ ఆ శబ్దం వచ్చిన దిశకేసి చూశారు. తల మీద కాంతులు వెదజల్లే చిన్న బంగారు కిరీటంతో నాగసర్పం పెళ్ళి వేదిక కేసి రాసాగింది. అది పెళ్ళి కూతురు భుజాలమీదికి ప్రాకుతూ వెళ్ళి, తలను ఊపింది. దాని తల మీద కిరీటం పెళ్ళికూతురి తల మీద పడగానే అది అక్కడినుంచి వెనుదిరిగి వెళ్ళి చీకట్లో కలిసిపోయింది. ఆ దృశ్యాన్ని చూసిన ప్రతి ఒక్కరూ ఆశ్చర్య చకితులయ్యారు. తననేస్తం పెళ్ళికి రావడం చూసి గిసేలా కళ్ళు ఆనంద బాష్పాలతో నిండిపోయాయి. బంగారు కిరీటాన్ని తీసి భద్రంగా తన సంచీలో దాచుకున్నది. మళ్ళీ పెళ్ళివేడుకలు ఆరంభమై తెల్లవారేదాకా సాగాయి.

మరునాడు తెల్లవారాక, గిసేలా బంగారు కిరీటాన్ని దాచిన సంచీని విప్పిచూసింది. సంచీ నిండుగా బంగారు నాణాలు! ఆమె సంతోషంగా నాణాలను వెలుపలికి తీసింది. సంచీమళ్ళీ నాణాలతో నిండిపోయింది. ఆమె తీస్తున్న కొద్దీ సంచీలో నాణాలు వస్తూనే ఉన్నాయి. ఆ తరవాత ఆ సంచీ ఎప్పుడూ ఖాళీ కాలేదు. దాంతో గిసేలా దంపతులు ఆ గ్రామంలోనే అందరికన్నా ధనవంతులయ్యారు. అందరితో ప్రేమాదరాలతో మసలుకుంటూ తమ సంపదలను లేనివారితో పంచుకోవడం వల్ల, అందరూ వారిపట్ల ఎంతో ప్రేమగా నడుచుకోసాగారు. ముఖ్యంగా గిసేలాను చిన్నప్పటి నుంచి ప్రేమతో ఆదరించిన రైతు దంపతుల ఆనందానికి హద్దులు లేకుండా పోయింది!

– స్వప్న దత్త

పసివాడి న్యాయబుద్ధి

ఎదుటివాళ్ళు ఏదైనా రుచికరమైన పదార్థం తింటూంటే మనకు నోరూరడం సహజం. తింటూన్న వాళ్ళు అందులోంచి చిన్న ముక్క తీసి ఇస్తే ఎలా ఉంటుంది? ఎవరికైనా బాధగానే ఉంటుంది. అంతే కదా? అయితే, ఒక పసివాడు తన వద్ద ఉన్నదాన్ని సమంగా పంచి మిత్రుడికి ఇచ్చి తన న్యాయబుద్ధిని ఆరేళ్ళ ప్రాయంలోనే ప్రదర్శించాడు!

ఆ కుర్రాడు ఇంటి ముందు వాకిట్లో మిత్రుడితో కలిసి ఆడుకుంటున్నాడు. అప్పుడు ఆ కుర్రాడి తల్లి పళ్ళెంలో ఒక చపాతీ తీసుకుని వచ్చింది. తన కొడుకుతో పాటు ఇంకొక అబ్బాయి ఆడుకోవడం చూసిన ఆమె, చపాతీని రెండు ముక్కలుగా చేసింది. ఆ ముక్కలు రెండింటినీ కుర్రాడికిచ్చి, పెద్ద ముక్కను చూపుతూ, ''ఇది నీకు, రెండవది నీస్నేహితుడికి. వెళ్ళి చేతులు కడుక్కుని వచ్చి తినండి,'' అన్నది.

కుర్రాడు ఒక్క గెంతున వెళ్ళి చేతులు కడుక్కుని వచ్చి, పళ్ళాన్ని అందుకుని, అందులోని పెద్దముక్కను స్నేహితుడికిచ్చి, చిన్నముక్కను తను తినసాగాడు.

''ఎందుకలా చేశావు?'' అని అడిగింది తల్లి ఆశ్చర్యంగా.

''స్నేహితుడంటే తోబుట్టుతో సమానం అని నువ్వేకదా చెప్పావు? అందువల్ల నాకన్నా పెద్దవాడైన ఈ స్నేహితుడు నాకు అన్నయ్య అవుతాడు. అవునా? అన్నయ్యకు పెద్ద ముక్క ఇచ్చి, చిన్నవాణ్ణయిన నేను చిన్నముక్కను తీసుకున్నాను. ఇందులో తప్పేమిటి?'' అన్నాడు కుర్రాడు.

బిడ్డ ధర్మబుద్ధికి ముగ్ధురాలైన ఆ తల్లి, ఆప్యాయంగా వాణ్ణి దగ్గరికి పిలిచి, నొసట ముద్దుపెట్టింది!

ఆ కుర్రాడు పెరిగి పెద్దవాడై గొప్ప ఉపాధ్యాయుడుగా, బొంబాయి ఉన్నత న్యాయస్థానం న్యాయ మూర్తిగా పేరుగాంచాడు. ఆయనే యావద్భారత ప్రసిద్ధిగాంచిన మహాదేవ గోవింద రనడే!

9

ఆర్య

రాజా శాంతిదేవుడు హఠాత్తుగా అదృశ్యం కావడంతో శాంతిపురంలో అరాచక పరిస్థితులు చోటుచేసుకున్నాయి. అడవిలోని జయానంద ముని శిష్యుడుగా వున్న యువరాజు బాధ్యతలను మోస్తూ, ఆ సంగతి జయానందం సామంతరాజుకు తెలియజేయడానికి వచ్చాడు. యువరాజు మెడ లోని పతకమును తీసి భద్రంగా దాయమని అతనికి అప్పగించాడు.

అజ్ఞాత యువరాజు
విచిత్ర సాహస గాథ

చిత్రాలు:
గాంధి అయ్య

జయానందముని బయలుదేరడానికి లేచి నిలబడ్డాడు.

అక్కడ శాంతిపురంలో, పట్టాభిషేకం కోసం ఎదురుచూడకుండా, వీరసింహుడు అధికారాన్ని చేజిక్కించుకున్నాడు.

అమరసింహా! ఇప్పుడు మనం ప్రజల దృష్టిని దారిమళ్ళించడం ముఖ్యం. మన పొరుగు రాజ్యంపై దండెత్తుదాం. ఏమంటావు?

అమృతపురి మీదికే దండెత్తుదాం. తన కూతురూ, మనవడూ కనిపించక పోయినప్పటి నుంచి రాజు ప్రేమనాథుడు వ్యాధిగ్రస్తుడయ్యాడు.

సేనాధిపతి అమరసింహుడు, దళనాయకులతో రహస్య చర్చలు జరిపాడు.

మరునాడు పానశాలలో –

అమృతపురి మీదికి మనం ఎప్పుడు దండెత్తనున్నాం?

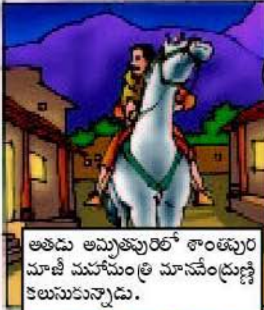
నా ఖడ్గం రక్తదాహంతో తపిస్తున్నది!

మారువేషంలో ఉన్న వసంతుణ్ణి దళనాయకులు గుర్తించలేదు. అతడు వాళ్ళ సంభాషణను విన్నాడు.

ఏమిటీ? అమృతపురి మీద దాడి?

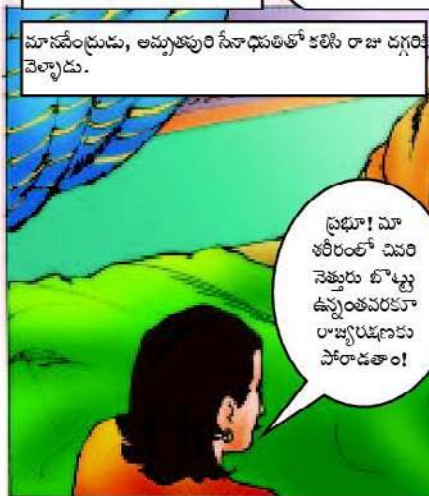
నేనిప్పుడే అమృతపురికి తిరిగివెళ్ళాలి. చెడులోనూ ఓ మంచి జరిగింది.

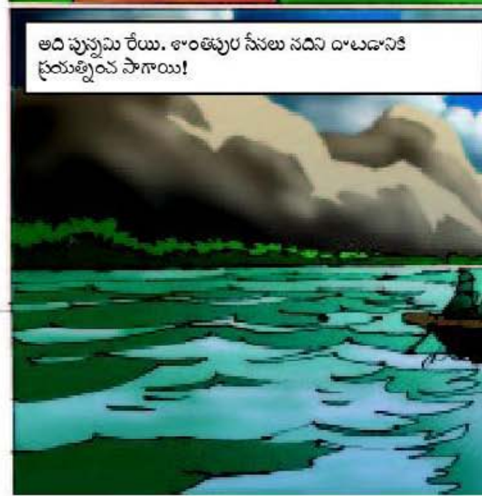
వెలుపల కట్టివున్న ఒక దళనాయకుడి గుర్రాన్ని విడిపించుకుని, వసంతుడు అమృతపురికేసి దౌడు తీశాడు.

అతడు అమృతపురిలో శాంతపుర మాజీ మహామంత్రి మానవేంద్రుణ్ణి కలుసుకున్నాడు.

శాంతపురి నుంచి ఏమైనా వార్తలున్నాయా? వసంతా!
మనం వెంటనే ప్రేమనాథ మహారాజును హెచ్చరించాలి.

అమృతపురి మీదికి రేపే దండెత్తడానికి అక్కడ సైన్యం ఆయత్తమవుతున్నది!

మానవేంద్రుడు, అమృతపురి సేనాధిపతితో కలిసి రాజు దగ్గరికి వెళ్ళాడు.
మేఘనాథుడు, సైన్యాన్ని అప్రమత్తం చేశాడు, ప్రభూ!
ప్రభూ! మా శరీరంలో చివరి నెత్తురు బొట్టు ఉన్నంతవరకూ రాజ్యరక్షణకు పోరాడతాం!
నందినీ నదిని దాటి వాళ్ళు అంత సులభంగా మనరాజ్యంలో అడుగు పెట్టలేరు. నందిని మనల్ని రక్షించగలదు!

అది పున్నమి రేయి. శాంతపుర సేనలు నదిని దాటడానికి ప్రయత్నించ సాగాయి!

హఠాత్తుగా తుఫాను విరుచుకుపడింది.

... ఉధృత నదీ ప్రవాహం సుడులు తిరగసాగింది.

అలలపై పడవలు అటూ ఇటూ అల్లాడసాగాయి ...

అయ్యో! నా పడవ కొట్టుకుపోతోంది! ఏమిటీ తుఫాను!

ఎక్కడ మన సేనాధిపతి?

కాపాడండి! మునిగి పోతున్నాను!

...సైనికులు నదీ ప్రవాహంలో కొట్టుకుపోయారు. రాజు ప్రేమనాథుడి ఊహ నిజమయింది.

ఇక ఇక్కడ ఉండి ప్రయోజనం లేదు.

రా, అమరసింహా! రాజధానికి తిరిగివెళదాం!

-(ఇంకావుంది)

విద్యుత్తు పొదుపు చేద్దాం

ఒకరోజు సాయంకాలం వీణ తాతయ్యతో సరదాగా ఆడుకుంటోంది. అప్పుడు ఆమె తండ్రి వచ్చాడు. అతని ముఖం విచారంతో ఉండడం గమనించిన తాతయ్య, "ఏమటి నాయనా, అలా ఉన్నావు?" అని అడిగాడు.

"ఈ నెల కరెంటు బిల్లు దడపుట్టిస్తోంది. ఇలాగే నెలనెలావస్తే కొంప మునగడం ఖాయం. ఎలా మేనేజ్ చేయాలో తెలియడం లేదు," అన్నాడు తండ్రి మరింత బాధగా.

"ఆ సంగతి నేను చెబుతాను. మొదట ఒక్కసారి తల తిప్పి ఇంటిని పరిశీలనగా చూడు, చాలు," అన్నాడు తాతయ్య.

తండ్రికి ఆయన ఏం చెబుతున్నాడో అర్థం కాలేదు.

"ఇంట్లోకి కాస్త చూడరా అంటే అలాదిక్కులు చూస్తావేంటి? ఎవరున్నా లేకపోయినా తిరిగే ఫ్యాన్లను చూడు. అలాగే గదులన్నిట్లో వెలిగే లైట్లను చూడు. చూసే వాళ్ళున్నా లేకపోయినా ఎప్పుడూ నడిచే టీవీని చూడు. మరి కరెంటు బిల్లు మోపెడవుతుందంటే కాదా?" అన్నాడు తాతయ్య.

తండ్రి మరేమీ మాట్లాడలేదు. వీణ మాత్రం నవ్వుతూ తండ్రి కేసి చూసింది.

అప్పుడు తాతయ్య, "వీణా, నువ్వు ఫ్రిడ్జ్ తెరిచి, అందులోని బాటిల్ తీసి నీళ్ళుతాగి, దాన్ని లోపల పెట్టిగాని ఫ్రిడ్జ్ తలుపు మూయక పోవడం నేను చాలా సార్లు చూశాను. అలా చేయడం వల్ల, కూలింగ్ తగ్గుతుంది. పర్యవసానంగా ఎక్కువ విద్యుత్తు ఖర్చవుతుంది కదా?" అన్నాడు.

"అవును, తాతయ్యా. నిజమే ఇకపై అలా చేయను. బాటిల్ తీయగానే తలుపు మూసేస్తాను," అన్నది వీణ.

"అలాగే, ఉపయోగించాక కూడా గేసర్‌ను అలాగే గంటల తరబడి వదిలి వేయడం చూశాను. అదెంత కరెంటు లాగుతుందో తెలుసా?" అన్నాడు తాతయ్య.

వీణ మౌనంగా ఊరుకున్నది.

తాతయ్య కొంతసేపు మౌనంగా ఉండి, మళ్ళీ ఇలా అన్నాడు : "మీరంతా చాలా అదృష్టవంతులు, మీటనొక్కగానే క్షణాల్లో, నిమిషాల్లో మీ పనులన్నీ అయిపోతాయి. ఎన్నో సదుపాయాలు వచ్చేశాయి. మా చిన్నప్పుడు గ్రామాల్లో ఏమున్నాయి? విద్యుత్తు లేదు. కిరసనాయిలు దీపం గుడ్డి వెలుగులోనే నేను చదువుకున్నాను. రేడియోలు లేవు, టీవీలు లేవు, మిక్సీ లేదు, గ్రైండర్ లేదు. ఆ కాలంలో జీవితం ఎలా ఉండేదో ఒక్కసారి ఆలోచించి చూడండి. అలా చేస్తే మీకు విద్యుత్తు వృథా చేయాలనిపించదు. మనకున్న వసతులను అనుభవించాలి తప్ప దుర్వినియోగం చేయకూడదు, వృథా చేయకూడదు. అవునా?"

"అవును, తాతయ్యా. మీరన్నది అక్షరాలా నిజం. ఇకపై ఉపయోగం లేనప్పుడు విద్యుత్తు పరికరాల స్విచ్‌లను ఆఫ్ చేస్తాను. తప్పకుండా విద్యుత్తును పొదుపు చేస్తాను," అన్నది వీణ తాతయ్య చేయి పట్టుకుంటూ.

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

విజ్ఞాన వీచికలు

నేత్ర కవచాలు

తలపైకెత్తకుండా పైకి చూసినట్టయితే కను బొవు లు కనిపిస్తాయి . అవునా? వీటివల్ల కళ్ళకు ఎలాంటి ఉపయోగం ఉందో ఎప్పుడైనా ఆలోచించారా? కను బొవు లే గనక లేకుంటే వు ధు టి చెమట అలాగే కళ్ళల్లోకి దిగేది. అందు వల్ల చూ పుకూ త్రవే కాదు ; వు న ఆరోగ్యం కూడా దెబ్బతినేది. ఎందుకంటే స్వేదం అన్నది శరీరం నుంచి వెలువడే మలినాలే కదా? కనుబొమలు ఆవిధంగా-ప్రపంచానికి గవాాల్లాయున్న వు న అమూల్యమైన నేత్రద్వయా నికి సహజమైన అడ్డు గోడల్లా పనిచేస్తున్నాయి . కళ్ళకన్నా కను బొవు లు కాస్తి ఉబ్బెత్తుగా ఉండడంవల్ల, ప్రవూ ద వశాత్తు తగిలే దెబ్బల నుంచి కళ్ళను రక్షించే కవచాల్లాగానూ ఉన్నాయి .

అంతే కాదు . కళ్ళకు అందం సవు కూర్చ డంలోనూ , వు ఖానికి చక్కని రూ పం ఇవ్వడం లోనూ కను బొవు లు చాలా వు ఖ్యంగా ఉంటు న్నాయి . కళ్ళను వు న నేత్రాలని, కను బొవు లను విల్లు లని కవులు వర్ణించడం వు నకందరికీ తెలిసినదే.

మన పరిసరాలు

ఎగిరే కప్ప!

ఒక్క పాదంతో రెమ్మను పట్టుకుని మరో పాదాన్ని నదీతీరంలో ఊగుతూన్న రెల్లుపై మోపి ఏజంతు మసేలాడగలదు ? నిటారు గా ఉన్న చెట్టు బోదెపై పాదం మోపి నిలబడగల ప్రాణి ఏది?

ఇలాంటి విన్యాసాలన్నిటినీ ప్ర నాయాసంగా చేయగల ప్రాణి చెట్లపై నివసించే కప్ప. వీటిని పట్టుకుని కొద్దిగా శిక్షణ ఇస్తే చాలు . సర్కస్ విన్యాసాలన్నిటినీ ప్ర నాయాసంగా చేయ గలవు.

ఈ జాతి కప్పలు వు నుషు లకన్నా ఇలాంటి విన్యాసాలను అవలీలగా చేయ గలగడానికి కారణం వాటి పాదాల వేళ్ళ వు ధ్యచర్మం 'స్టికన ప్యాడ్స్'లాగా పనిచేస్తాయి. వీటి సాయంతో చెట్ల కప్పలు ఎలాంటి ఉపరితలాన్నయినా - ఆకు అడు గు భాగాన్ని సైతం గట్టిగా పట్టు కోగలవు.

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అన్ని ఖండాలలోనూ విభిన్న నివాస ప్రాంతాలలో దాదాపు 500 జాతుల చెట్లకప్పలు ఉన్నాయి.

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

మీకు తెలుసా?

యాం ... యాం ...!

న్యూ గినియా లోసెపిక్ నదీ తీరంలోని ఏబ్లావు అనే ఒక జాతి గిరిజనులు వందలాది రకాల 'యూం' అనే చిలగడ దుంపలను పిండిస్తారు.

ఏబ్లామ్ పురుషులు ఉత్తమమైన యాం పిండించడాన్ని ప్రతిష్ఠాత్మకంగా పరిగణిస్తారు. వాళ్ళు తరచూ యూం ఉత్సవాలు కూడా జరుపు కుంటారు. వీటిలో వ్యక్తులూ, జాతులూ,

గ్రామ ప్రజలూ తాము పిండించిన దుంపలను ప్రదర్శనకు ఉంచుతారు. సాధారణంగా యూం తొమ్మిది అడుగుల పొడవుంటుంది. మరీ నాణ్యమైనవి పన్నెండు అడుగుల పొడవు వరకు పెరుగుతుంది. పెంపుగ సమయంలో ప్రదర్శనకు ఉంచే యూం దుంపలను పిండించినవారే తినరు. వాటిని ఇతరులకు ఇస్తారు. తమ బంధు మిత్రుల నుంచి మెచ్చుకున్న దుంపలకన్నా పెద్దదుంపలను తాము వాళ్ళకు ఇవ్వాలని ఆశిస్తారు. అందు కోసం ప్రయత్నిస్తారు.

లోకజ్ఞానం

మనపురాణాలు - క్విజ్

1. మహాభారత యుద్ధంలో నకులుడు ఎవరితో యుద్ధం చేశాడు?

2. కాకుత్సుడు ఎవరు? రామాయణం జ్ఞాపకం వస్తుంది కదూ?

3. మహాభారతంలో సవ్యసాచి అనే బిరుదనామం గల వీరుడు ఎవరు?

4. ఛాయా దేవి ఎవరి పత్ని?

5. దేవాంతకుడనే రావణుడి కుమారుడు రామ రావణ యుద్ధంలో మరణించాడు. అతన్ని హతమార్చిన వారెవరు?

(సమాధానాలు 78 పేజీలో)

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

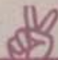
ఈ ఫోటోలకు ఒక్క మాటలోగాని,
చిన్నవాక్యంలోగాని వ్యాఖ్యలు రాయగలరా?
రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.

SOURAA

SIVARKKAMANI

వ్యాఖ్యలను కాంపిటీషన్ పోస్ట్‌కార్డుపైన రాసి ఈ నెల 25వ తేదీలోగా మాకు అందేలా పంపాలి. పోటీ ఫలితాలు మే 2004 సంచికలో ప్రచురిస్తాం. ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ. 100 బహుమానం.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చందమామ, 82, డిఫెన్స్ ఆఫీసర్స్ కాలనీ,
ఈకాట్టుతాంగల్, చెన్నయ్ - 600 097.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

మొదటి ఫోటో : చేతిరాతలు చూసేకన్నా ...
రెండవ ఫోటో : చేతులు కలపడం మిన్న కదా!

అభినందనలు

జనవరి నెల పోటీ ఫలితాలు

ఎం. వి. రమణారావు,
డిప్యూటీ మేనేజర్ డబ్ల్యు.డి.ఓ. డిపార్ట్‌మెంట్
హిందూస్థాన్ షిప్‌యార్డ్ లిమిటెడ్,
విశాఖపట్నం - 530 005.

సమాధానాలు

1. శకుని
2. శ్రీరాముడికి పూర్వుడు
3. అర్జునుడు
4. సూర్యుడు
5. హనుమంతుడు

Printed and Published by B. Viswanatha Reddi at B.N.K. Press Pvt. Ltd., Chennai - 26 on behalf of Chandamama India Limited, No. 82, Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097. Editor : B. Viswanatha Reddi (Viswam)

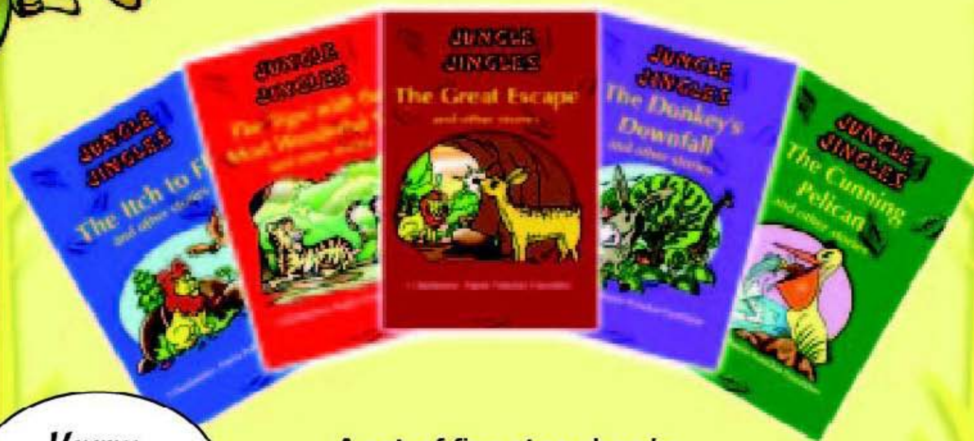
Hiya! What has hit the animal world?

Listen hard and look keenly.

Do you hear the jingle of the jungle?

JUNGLE JINGLES

A set of five story books
with the whackiest and most
interesting collection of animal stories
ever written.

From
CHANDAMAMA and Popular Prakashan

AVAILABLE AT
ALL LEADING
BOOK STORES

CHANDAMAMA (TELUGU) MARCH 2004
REGD. WITH REGISTRAR OF NEWSPAPER FOR INDIA NO. 1114/57

India's largest selling sweets and toffees.